2016. okt.
63.

kapocs

XLV. évfolyam, 63. szám
Vancouver, BC, 2016 október 15
A SOPRON ALUMNI IDŐSZAKOS KÖZLEMÉNYE

Az 1956-os Magyar Szabadságharc első évfordulóján:
Soproni diákok felvonulása Vancouverben, a UBC-n, 1957 október 23.-án

A TARTALOMBÓL

HONORIS CAUSA
Megtiszteltetés....2

IN MEMORIAM
1956....3
Gyászjelentés....6
Megemlékezések....7

SORSOK
Életutak/Életpályák....11
Kimaradtak sorainkból....18

VISSZATEKINTÉSEK
Közelmúlt....21
Vadászélmények....21

IROGATÁSOK
Reflekciók....26

UTAZÁSAINK
Kirándulás....28
Hazautazás....29

KÖZÖS ÜGYEINK
Találkozók....29
Hírek/Közlemények....35

HONORIS CAUSA

MEGTISZTELTETÉS

A Nyugat-magyarországi Egyetem Szenátusa
a **Vancouver/Sopron Alumni**
részére, amelynek képviselője:
prof.Dr.h.c.Dr. Grátzer Miklós elnök,
Nyugat-magyarországi Egyetemért Emlékérem
kitüntetést adományoz,
elismerve a soproni Alma Materből az 1956-os forradalmat követően Kanadába került diákok
sokrétű támogatását, szakmai és emberi segítségnyújtását, hallgatói ösztöndíjak és kitüntetések alapítása révén, valamint egyénileg nyújtott anyagi támogatásukat.
A kitüntetést – az 1956-os forradalom 60. évfordulóján – elismerésünket és köszönetünket fejezzük ki a selmeci hagyományok ápolásában való állhatatosságukért, és ennek folytán az összetartozás életben tartásáért, amelyet semmilyen diktatúra vagy szögesdrót nem tudott megakadályozni.
Az egész közösség munkájának elismeréseként ezzel a kitűntetéssel jelezzük, hogy a velünk való kapcsolat egyetemünk számára napjainkban is sokat jelent.
Fent említett határozatunk bizonyságának ezt az oklevelet ezennel átadjuk.
Sopron 2016 szeptember hava

Grátzer Miklós köszönete

Igentisztelt Rektor úr, dékán urak és mélyentisztelt vendégek. Közösségünk nevében köszönettel veszem át Alma Materunk elismerését. Ünnepi alkalom ez nekünk mint mindenkor, amikor az ősi selmeci/soproni tölgyfa együtt van idegenben gyöketer vert csemetéivel. Testamentum is ez az alkalom arra, hogy harmincöt éves állami megtagadás és egy idegen ország felszippantó ereje se tudott elszakítani bennünket szeretett Alma Materunktól. Nem régen Áder János Köztársasági elnök úr meglátogatott bennünket Vancouverben. Beszélgetés során válaszra került a kérdés, hogy mi a titka hat évtizedes összetartásunknak és hogy mit tartunk mi legnagyobb eredményünknek. Az elsőre két szó talán a legjobb válasz: Selmeci szellem. A baráti szeretet és megbecsülés, összetartás, becsület és hűség sok mindent megmagyaráz. Büszkék vagyunk arra hogy nem lettünk oldott kéve és a történelem szinpadán tisztes-séggel eljátszottuk a kis lábjegyzetnyi szerepet amit nekünk a sors kiosztott. Soraink rohamosan gyérülnek, véghasználati korban vagyunk, de ragaszkodásunk Sopronhoz és Alma Materhez nem apad, sőt talán erősödik.
Köszönet egyetemünknek, üdvözlet Sopron városunknak, és tisztelet magyar erdész testvéreinknek.
(2016 szeptember , Sopron)

Nyugat-magyarországi Egyetem · Nyugat-magyarországi Egyetem · Nyugat-magyarországi Egyetem · Nyugat-magyarországi Egyetem

Nr. 59.

We the RECTOR of the University of West Hungary, the DEAN of the Faculty of Forestry (ERK), the DEAN of the Simonyi Károly Faculty of Engineering, Wood Sciences, and Applied Arts (SKK),

and the Senate of the University of West Hungary
award
Vancouver/Sopron ALUMNI
represented by:
Prof. Dr. h.c. Dr. Grátzer Miklós, president
the honour of
The Commemorative Medal of the University of West Hungary

in recognition of the professional and personal assistance, with student scholarships and awards, as well as financial support from our former students who emigrated to Canada, after leaving the Sopron Alma Mater following the 1956 revolution.

This award – presented on the 60th anniversary of the 1956 revolution – is intended to express our appreciation and gratitude to the alumni for maintaining our traditions and sense of community, which no dictatorship or barbed wire could hinder.

Through this distinction, we recognize and honour the work of the entire community, and express our appreciation for the relationship between the alumni and the university today.

This certificate is presented as a witness to the above.

Sopron, September 2016

Dr. Alpár Tibor, SKK Dean
Prof. Dr. Lakatos Ferenc, ERK Dean
Prof. Dr. Faragó Sándor, Rector

Nyugat-magyarországi Egyetem · Nyugat-magyarországi Egyetem · Nyugat-magyarországi Egyetem · Nyugat-magyarországi Egyetem

változásban, igazabb jövőben és ezért ´letette a garast´.

Grátzer Miklós professzor a Vancouver-Sopron Alumni elnöke átveszi az emlékérmet és a kétnyelvű oklevelet prof dr.Faragó Sándor rectortól. Foto Magasi

*(A **Nyugat-magyarországi Egyetemért Emlékérm** kitüntetést 2000-ben alapították és mivel a soproni felsőfokú oktatási intézmény ismét nevet cserél jövő évben, a most odaitélt emlékérem egyben az utolsó ilyen kitűntetés, ami még különlegessebbé teszi azt. A Szerk.)*

IN MEMORIAM

1956

e

Grátzer Miklós: **Emlékezzünk**

Történelmi évfordulónk ünneplésének megvannak menetrendszerű lépései, főleg ha már nagyok a számok.
Augusztus 20: Szent István, országalapítás, szent jobb, körmenet és ünnepeljük mert nagy ember volt és megérdemli hogy a hálás utókornak évente eszébe jusson.
Március 15: kokárda, márciusi ifjak, Pilvax kávéház, Petőfi és a múzeum lépcsője. Valaki elszavalja a 'Talpra magyar'-t és mi úgy érezzük, hogy szépen megünnepeltük a napot és valóban elismerésre méltó, hogy gyorsan zajló mindennapi életünkben megálltunk egy pillanatra. Persze 1848 előtt volt egy több évtizedes reform kor, a magyar nemzeti öntudat és megújulás kora, de ez már a történelem könyvek témája és ezt csak tudni kell, de ünnepelni nem szokás. Félévvel később megünnepeljük az aradi vértanúkat, elszakadva márciustól, pedig ez igazában a 'Talpra magyar' epilógusa.
Soproni társaim, a 'Divisió' meggyérült közössége, most arra kérlek benneteket, hogy ne 'ünnepeljük' az 56-os forradalom évfordulóját. Tegyünk ennél többet és nehezebbet: - emlékezzünk! Emlékezzünk, de nem csak egy felületes sétával a nosztalgia útján, hanem egy mélyen-szántó lelkiismeret vizsgálattal. Kaparjuk ki hatvan év lerakódott halmaza alól, hogy kik voltunk és nyíltan és őszintén megválaszolni, hogy mi kik vagyunk. Mi részesei, szemtanúi és cselekvői voltunk 56-nak. Életünknek sorsdöntő kulcs eseménye volt és ez a puszta tény is megköveteli az egyéni számvetést.
Életkorunk megadja azt, hogy ne csak egy dátumra gondoljunk, mert átéltük az 56-ot megelőző éveket és láttuk, hogy az egyre erősödő gőzből hogyan lett kazánrobbanás. A Népszövetség nagy ceremóniával elfogadta a népek önrendelkezési jogát mint alapokmányt és röviddel rá felrúgta Trianonnal. Hol volt a mi nemzedékünknek önrendelkezési joga? A magyar kormányt egy idegen fővárosban, Moszkvában jelölték ki, az egyetlen párt egy idegen ideológiát képviselt, nem a népet, 'szólás', gyülekezési és vallásszabadság még papíron se létezett, és félelemben, magunkba zárkózva éltünk. Saját országunkban az egyetemi városunkban csak határsávi igazolvánnyal mozoghattunk, egy ottromba és hozzá nemértő kés ketté vágta a két évszázad óta szimbiózusban élő bánya és erdőmérnöki kart és Selmec suttogva kiejtett neve is államrend elleni uszításnak lehetett elkönyvelve. A pohár betelt és egy ország, egy elnémított nemzet és egy kordába kényszerített fiatal generáció visszakövetelte társadalmi és emberi jogait.
A forradalomból legszebb emlékem a hihetetlen összetartás érzése maradt. Felfedeztük egymásban a közös gondolatokat, megláttuk egymásban önmagunkat. Ha nem is mindenki, de túlnyomó többségünk hitt egy változásban, igazabb jövőben és ezért 'letette a garast'.
Kisérteties, hogy ugyanez az érzés fogott el amikor most ismét megnéztem 1957 október 23-i felvonulásunk fényképét és dokumentumjait. 150 diák szakadó esőben, fedetlen fővel, hármas katonás mentoszlopban követi a magyar zászlót és egy szerény nemzetiszín szalagos kis koszorút. Nem kértem felvonulás engedélyt, mert Sopronban se kértünk. Az egyetemi zászlórúdtól az 'ismeretlen katona' emlékműhöz elég hosszú az út. Egyetlen tábla, egyetlen plakát, egyetlen szó csak néma menetelés. A Vancouver Sun ujságírója azt írta: méltóság, erő és elkötelezettség (dignity, power and committment) sugárzott 150 arcon. Időben és térben nem ennek az egyetemnek vizes aszfaltján voltunk. Rossz idő miatt kevesen voltak az utcákon, sokan ablakokból néztek ki és két idősebb tanár formájú ember levette kalapját mikor elmentünk előttük. Letettem koszorúnkat és csendben álltunk 2-3 percet. Mindenki a szivében mondta el az

gyéni 'ünnepi beszédét'. Igen mélyen éreztem közösségünk hihetetlen erejét és az egységben rejlő energiát. Ilyennek kell lenni egy évfordulónak.
Mindkét vancouveri újság igen pozitívan írt 56-ról és a felvonulásról és kivételesen az egyetemi újság is. Történelmi hűség kedvéért azért azt is megjegyzem, hogy az egyetemi újság egy nyílt levelet is lehozott a diák kommunista párt vezetőjétől, amiben számonkéri hogy miért engedi meg az egyetem egy ilyen szemét menekült csoportnak ezt (giving an opportunity to this refugee scum to a pathetic empty display).
Most azt kérdem, meg tudnánk ismételni ezt a felvonulást 2016-ban? 80 felett félórás út az hosszú és sok társunkat már a sír őrzi. Úgy kérdem inkább mennyi érzés, összetartás, elkötelezettség maradt bennünk egy virtuális menetre? Magunkra ismerünk amikor a UBC vagy a soproni felvonulásra emlékezünk? A megöregedett testben mennyi maradt fiatalon átélt események szikrájából? Mérjük fel önmagunkat: ezt senki más nem tudja megtenni.
Úgy érzem mint közösség kiálltuk a próbát. Létezünk, élünk, működünk. Nem széledtünk szét, és a bennünket összetartó szálak egészségesebbek mint jómagunk. A forradalom 60. évfordukója nekünk mint közösségnek egyben a 60. születésnap. Ezt viszont már lehet ünnepelni. Köszönet mindenkinek aki bármikor és bármilyen formában részt vállalt Sopron/Vancouver nagy családunk fenntartásában és mindnyájatoknak szívből jövő jókívánság. *(2016 augusztus 28, Bellingham, WA)*

Nagy László: **1956-os emlékek**

(A Nyugat-magyarországi Egyetemen, az 1956-os forradalmi napokról tartott többnapos megemlékezésen elhangzott emlékezés. A Szerk.)
Tisztelt Ünneplők! Hatvan évvel ezelőtt negyedéves erdőmérnök hallgatóként, a MEFESZ Intézőbizottság tagjaként, aktív szerepem volt a történelmi eseményekben. A Sopronban tanuló bányász, erdész és földmérő egyetemi hallgatók összefogtunk, megfogalmaztuk követeléseinket, és megalakítottuk a MEFESZ-t.
A forradalom napjaiban ott voltunk mindenhol, ahol tenni lehetett, ott voltunk a gyárakban, üzemekben, a pékségekben és a boltokban, a rendfenntartásnál együtt működtünk a rendőrséggel, határőrséggel, ott voltunk a segélyek fogadásánál és tovább szállításánál, ott voltunk a város minden pontján és a környező községekben is.
Mi tettük azt, amit a szívünk diktált, lelkesen, fiatalos lendülettel. Fegyelmezett magatartásunkkal megőriztük Egyetemünknek, Sopron városának és környékének nyugalmát.
Arra kértek, hogy mondjam el emlékeimet. Részt vettem a nagygyűlést előkészítő megbeszélésen, 22-én este a győri rádió mikrofonja előtt mondtam el követeléseinket, másnap küldöttként felszólaltam Veszprémben az egyetemisták nagygyűlésén, 26-án megpróbáltam a tömeget lebeszélni a szovjet emlékmű ledöntéséről. Sikertelenül. Küldöttként jártam Győrben, Csornán és a megye több településén. Részt vettem a kópházi csatában.
De nem ez a fontos, hanem az, hogy Önök mit hallottak és mit tudnak az eseményekről: Ha csak annyit jegyeztek meg, hogy Sopronban, a forradalom napjaiban az egyetemistáknak is köszönhetően rend volt, a lakosság biztonságát és ellátását az egyetemisták megoldották, akkor a lényeget tudják. Azt is tudni kell, hogy mindezt csak a lakosok lelkes együttműködésével érhettük el. Köszönet érte a város lakóinak.
Mikor azt hittük, hogy minden rendben van, akkor következett november 4. Az orosz tankok megállítására szervezett reménytelen kísérlet után olyan történt, amire senki sem számított. Az oktatók majdnem fele, a hallgatók többsége Ausztriába távozott. Én néhány társammal itthon maradtam. Fontosnak tartottuk Ausztriában lévő oktatóinkkal és társainkkal felvenni a kapcsolatot. Többféle módon próbálkoztunk. Illyés Benjamin és Szilágyi István évfolyamtársaimmal én is jártam a Ferienhort-i táborban. Haza nem hívhattunk senkit, mert nem tudtuk, hogy milyen sors vár ránk, de meg akartuk mutatni, hogy vissza is van út. Velünk hat társunk, év végéig mintegy száz erdőmérnök hallgató érkezett vissza Sopronba.
Január elsején 150 hallgatóval és 20 oktatóval elindult Liverpoolból az a hajó, mely KANADÁBA vitte barátainkat. Néhányan Európában maradtak. Sopronban az első félév anyagából 170 erdőmérnök hallgató tett vizsgát. Az oktatók többségével, a hallgatók felével az Alma Mater Sopronban maradt.
1956 őszén a történelem esélyt adott a fiatalságnak arra, hogy bizonyítsa hazaszeretetét, hitét, emberségét és tenni akarását. A forradalom leverése után mindenkinek döntenie kellett: megy vagy marad. Döntöttünk és viseltük döntésünk következményeit. Mi, akik itthon maradtunk elismerjük, hogy nem volt könnyű feladat a világ másik felén, családtól, barátoktól távol helyt állni, elismerést szerezni. A soproni sokoldalú és alapos képzés bizonyára segített ebben. Tudjuk, hogy a Kanadában végzett 141 magyar erdőmérnök sokat tett az ottani erdőgazdálkodás színvonalának javításáért.
Azonban 1956 végén, Magyarországon, Sopronban maradni, itt becsületesen élni és dolgozni sem volt veszélytelen és egyszerű feladat. Nem tudtuk, nem tudhattuk, hogy a hatalom milyen parancsot ad, kire, milyen sors vár. Oktatóink határozott és bátor kiállása is hozzájárult ahhoz, hogy kemény megtorlás nem következett be. Tanulmányainkat befejezhettük, és az ország különböző pontjain szolgáltuk hazánkat a magyar erdőgazdálkodást. Az 56-os jelzőt sokáig viselnünk kellett.
Ma, hatvan év után még néhányan eljöttünk, hogy emlékezzünk. Kegyelettel emlékezem azokra az oktatókra és társainkra, akik már nem lehetnek közöttünk.
Együttérzéssel gondolok azokra, akiket egészségi állapotuk vagy az utazás nehézsége akadályozott meg abban, hogy eljöjjenek.
Mi, akik itt vagyunk, jelezzük, hogy megfogyva bár, de törve nem, még vagyunk és őrizzük a lángot, azt a szellemet, amire a selmeci örökségünk, a soproni neveltetésünk, a forradalmi múltunk tanított bennünket. Olyan idők tanúi vagyunk, melyre büszkén emlékezhet az Egyetem, Sopron városa és az egész ország.
Hatvan év telt el. A történelem mércéjével mérve rövid idő, nekünk az életünk. Voltak céljaink, független demokratikus Magyarországot, emberibb, igazságosabb, tisztességesebb életet reméltünk. Céljainkból a megvalósultak mellett van még tennivaló, vannak új feladatok is. Összefogással, közös akarattal előbbre vihetjük Hazánk sorsát. Ez a feladat a mai fiatalokra vár. Ehhez tudásra, gondolkodni tudó és tenni akaró ifjúságra van szükség.
Befejezésül Grátzer Miklós évfolyamtársam legutóbbi leveléből idézek: „Kedves Laci! Én benned látom mindazt, ami szép és igaz volt 1956-ból. Pár év még és mi szemtanuk minden eltávozunk."
És végezetül: remélem, hogy az utódaink elismerik tetteinket, és bízom benne, hogy céljainkat megvalósítják.
Jó Szerencsét! Üdv az Erdésznek! *(Sopron, 2016. október 22)*

Kamill Apt: **Sixty years ago**

(Az 1956-os Magyar Forradalomról, a Magyar Nagykövetség által rendezett, a BC Legislative Buildingben megtartott, ünnepségen elhangzott beszéd. A Szerk.)

Sixty years, a long, long time. Interesting times, fascinating times.

There is a Chinese curse that says: "may you live in interesting times". Well, interesting they were, and worth remembering.

My remembering began a bit earlier than that. It began in peaceful rural Hungary, before Hitler ran us over and pulled us into the Second World War. Then came the age of the Yellow Star. The yellow star of David made of cloth, that Jews were supposed to wear on their jackets. Then came the front, the Russians and then the age of the Red Star of Stalin. Tough times, not pleasant but worth remembering. More times of fear under a different Color. People disappearing without a trace. Ten ugly, ugly years. Interesting times to grow up in.

Then came 1956. The beginning of the sixty years I am going to scan over trying to sketch a quick image of what I think I saw. An unexpected, unannounced spontaneous revolution. I was a first year forestry engineering student at the University of Sopron, Hungary, when an older student I knew from before pulled me to one side and told me that there will be a meeting at such and such place at such and such time that I should go to, bringing one trustworthy classmate with me.

We went there and learned that there will be a peaceful demonstration in support of the Polish mine workers who had a run-in with the Soviet Powers at that time. All Universities in Hungary will march at the same time on October 23rd. The demonstration must be well disciplined, peaceful and quiet. We were told to quietly spread the word among our classmates and be ready for the march. We did. We all knew what we are playing with. I cannot describe the uplifting, ennobling feeling it gave me; doing something, anything about the choking, suffocating swirl of lies we had to live in.

In Sopron we were lucky, October 23rd ,1956 passed without bloodshed, other cities were not so lucky, where the political police, the AVO opened fire, killing scores and scores of peacefully marching students.

That is when and where it started. The student protest within a few hours turned into a full scale revolution. The people, as one, turned against the System, demanding independence. Army units opened their armories and passed out arms for people to defend themselves. In less then ten days the new government withdrew from the Warsaw Pact and the Soviet troops began to leave Hungary.

There was a general strike, Only health and food workers were exempt from it. In Sopron the University had a lead role in coordinating services. Order was kept in and around the city by threesome patrols made up of one university student, one policeman and one military man from the border patrol. Members of the political police were arrested and kept safe from potential public retaliations. Our philosophy was to maintain order and let the court of law decide who does or does not deserve penalties. It was important to us to be just, different from the system we deplored.

Being on the Austrian border Sopron became the recipient of truck convoys of medical and humanistic aid shipments, which we sorted in the University's gymnasium and shipped on in guarded convoys to Budapest where the bulk of the fighting happened. Busy we were. And happy, very happy indeed.

On the 4th of November our very happy and very naive honeymoon with freedom collapsed, was crushed. New Soviet troops poured into the country. It took about a month of bloodshed to finish it off. Some 200 000 of us left the country, became migrants. From

Sopron more than half the students and almost the entire faculty came out. How it exactly happened is quite a story, but the short of it is that we ended up coming to Canada, where the University of British Columbia adopted us lock, stock and barrel. By 1961 141 of us graduated and spread out between Victoria and St. John's. We did his our best to pay back what we owe to our host nation.

Today is the opportunity to say thank you. In the name of all my colleagues, I say thank you Canada. Thank you all, very much.

(September 30, 2016, Victoria, BC)

vitéz Draskóy György: **Visszaemlékezés 1956-ra**

1956 októberében a Ganz Villamossági Gyárban dolgoztam a próbateremben mint elektro-műszerész. Mikor a forradalom kitört mi rögtön csatlakoztunk Szabó bácsi szénatéri Nermzetőr Csoportjához.

Szabó bácsi székhelye a Vertesz területén volt,ahol ma a Mammut árúház áll. Ganz gyár és Vertesz épülete egymás mellett voltak. Ez eredetileg a hadbiróság épülete volt a háboru elött és még utánna is. Itt végezték ki a háborús bűnösöket. Mivel semmi keritès nem volt a két épület között szabadon jártunk át a Ganzból a Verteszbe.

Ott ismerkedtem meg Sopron Alumni társammal, Hajdú Csabával a forradalom alatt. Egyszer az emeletről a lépcsőn mentem le amikor egy hatalmas robbanás légnyomása visszadobott ahonnan elindultam. Alig hallottam napokig. Amikor az oroszok vissza jöttek egyik nap Csabával a Ganz gyárból a Verteszbe indultunk, én mentem elől, Csaba kicsit hátrébb. Csaba egyszer csak látja hogy felemelem két kezemet, azonnal vissza ugrott s figyelte ahogy egy orosz katona géppisztolyát rámszegezve ordítozik, majd behajt egy épületbe. A Moszkva téren volt egy borbélyüzlet ahol az oroszok voltak. Oda vittek be ahol már több fiatal volt. Egy ukrajnai magyar gyerek volt a tolmácsunk. Nem emlékszem mit akartak megtudni, de rövidesen kihajtottak bennünket az utcára, ahol egy teherautó ált és amire kezdtek bennünket felrakni. Ekkor megláttam Csabát egy gyárbeli fiatal asszonnyal aki mint felvidéki tót tudott az oroszokkal beszélni. A nő oroszul káromkodva odarohan hozzám, kiránt a csoportból: "elküldtelek dolgozni és te munka idő alatt borbélyhoz mész?" Az oroszok hasukat fogták a röhögéstől, senki se mozdult megakadályozni hogy az asszony elhuzzon onnét. Mikor már az oroszok nem láttak benünket az asszony az idegességtől elkezdet hányni mint egy lakodalmas kutya.

Csaba Ausztrián keresztül disszidált, én mivel apám a Yugó határnál egy TSzCs agronómusa volt én arra indultam Budáról. Mentem gyalog, lovas és ökrös szekéren, majd buszon mire leértem a határhoz. Egy éjtszakát a munkás szálláson aludtam, és másnap apu egyik munkatársával együtt átlképtük a Jugoszláv határt.
Az elsõ ház ablakán bezörgettünk és kértük szóljanak a rendőröknek mert menedék jogot akarunk kérni. A rendőrörsön a rendőrök bugyrukat elővéve megkináltak kenyérrel és szalonnával. Onnét Zomborba a volt megyeház börtönébe vittek bennünket, ahol napokon át ment a kihalgatás. A jegyzőkönyv 7 példányban készült, arra voltak kiváncsiak mit tudunk az orosz csapatokról. Közben mindig kivittek bennünket egy vendéglőbe enni, ahol sligovica pálinkát is adtak hozzá. Utánna a kihallgatáson olyan jó kedvűen válaszoltunk a kérdésekre, de mivel nem tudtunk semmi érdemlegeset mondani a kihallgatások abba maradtak.
Zomborból átvittek bennünket Melencére, egy üdülőbe, ahol drótkeritést rögtönöztek az épület köré.
Pár hét múlva, karácsony előtt Zomboron keresztül vonattal az ölasz határhoz közeli Gerovoi internálló táborba kerültünk. Itt kettös drótkerités és géppisztolyos őrök vigyáztak ránk.
Mivel az ambulancián dolgoztam igy elég szabad mozgásom volt a keritésen bellül. Egy szobában több mint húszan voltunk és napközben az ágyra dőlni nem volt szabad. Ha unatkoztak az őrök, akkor gumibottal verték akit elértek. Engem soha nem bántottak. Itt a táborban tudtam meg hogy a Soproni egyetem Vancouverban van, ekkor lett célom Kanadába, főként Vancouverba kerülni.
A táborba rendszeresen jártak a különböző országok immigraciós emberei. Kanadaiak elfogadtak engem és február elején az olasz vöröskereszt átvitt Locca di Ledró-ba, a Dolomit Alpokba - egy gyerek üdülöbe, ami a helybeli plébános tulajdona volt. Megérkezésünkkor már volt ott egy csoport az ausztriai menekült táborokból. Mikor bemegyünk a terembe az ott lévők egy szent festménye előtt általk és egy tányér levest tartottak eléje mondván 'ezt kaptuk vacsorára'. Persze a Gerovoból jövők felháborodtak, mondtuk nekik ha ti is az internáló táborban lettetek volna akkor örülnétek ha ilyen jót kaptok. Egy este a pap megjelent vacsorakor és a nekünk felszolgált felvágottat mérlegre rakta, s mivel több volt a megengedettnél felmondott a konyha személyzetének. Sokat mászkáltam egyedül a hegyekben. táborunk örangyala Gina, nővér aki az első világháborúban áplónő volt a fronton, az szerzett nekem egy szöges bakancsot.
Majus végén megint buszra raktak bennünket és a Franciaországi La Havre kikötőbe vittek, ahol az Ascania gőzhajó várt bennünket. Sokan hánytak a hajón, én egész nap a fedélzeten voltam a friss levegõn igy nem lettem rosszul. Montreálban kötöttünk ki, onnét CPR vonattal Vancouverba, ahol 1957 június 6 án érkeztünk és természetesen esett az eső.
Három hónap múlva nagy meglepetésemre ismét találkoztam Hajdú Csabával az a UBC által befogadott emmigrált Soproni Egyetem első évén.
Csaba és a gyári munkatárs, köszönöm nektek hogy akkor megtaláltatok, mert ha nem akkor valószinűleg most nem irnám e sorokat.
(2016 szeptember 22, Vancouver, BC)

60thAnniversary of the 1956 Hungarian Revolution

Gala Evening, Oct 24, 2016 Canadian Museum of History, Grand Hall, Ottawa, ON
Speakers: Mr. Mark O'Neill, President and CEO, Canadian Museum of History, His Excellency Bálint Ódor, Ambassador of Hungary, Dr. Miklós Grátzer, President, Sopron Alumni of UBC, Ms. Pam Goldsmith-Jones, Parliamentary Secretary of the Canadian Minister of Foreign Affairs, Mr. Péter Szíjjártó, Hungarian Minister of International Trade and Foreign Affairs

□

Ünnepélyes keretek közt zajlott le ez a gála est, 200 meghívott vendég részvételével. A kanadai meghívottak zöme diplomata, politikus vagy vezető körökből jött, a magyarok közt voltak idősebb szemtanúk, társadalmi vezetők és ismert eredményes személyek. Nagyon kevés '56-os' volt, talán 8-10 kéz emelkedett fel amikor 'szemtanúkat' kerestek. Örömmel láttam, hogy a fele mi voltunk (Péch Gyuszi, Jagodits Feri, Szalamin Gabi, ifj Roller István). Az első két beszéd üdvözlő jellegű volt és az utolsó kettő tükrözte a jelenlegi fontos politikai témákat mint a fenna-kadt EU-Kanada gazdasági tárgyalást és a menekült kérdést. Igen szép bemutatót adott a 'Csillag-szemű' magyar népi tánccsoport.
(Grátzer Miklós)
(Miklóstsal csak Ottawába érkezése után tudatták, hogy számítanak rá mint előadóra. Végül aztán csak az ő beszéde volt igazi megemlékezés, a többi csupán bemutatkozás vagy napi politika. Meg is becsülte a hallgatóság és sokan gratuláltak beszédéhez. Remélem rá tudom beszélni, hogy írja meg beszédét tavaszi számunba. A Szrk.)

G Y Á S Z J E L E N T É S

2016 október 5.-én, tragikus hirtelenséggel elhúnyt, Vancouver, BC-ben **Józsa László** aranyokleveles erdőmérnök (UBC class of '61, Sopron Alumni társunk, életének 79.-ik évében.
Béke poraira! Őszinte részvétünk a gyászoló családnak!

M E G E M L É K E Z É S E K

Tóth János, 1936-2016

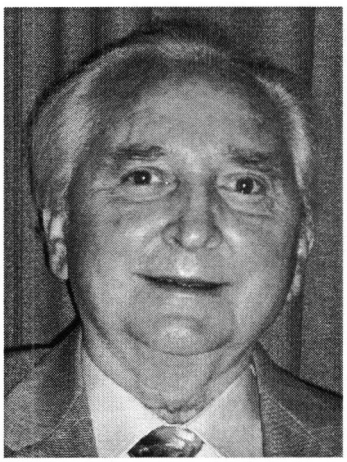

Tóth, John (János), Csempészkopács, April 21, 1936; parents: Lajos Tóth (1904-1976) and Sarolta Nagy (1914); siblings: Valéria (1938), Sarolta (1944) in Hungary; spouse: Anna Pungor; married May 5, 1962, Vancouver; children: Sandra (1963), Alice (1965), Robert (1977). Education: High school Szombathely General Science 1950-54: Matriculation 1954; Tech. School Budapest, Civil Engineering Correspondence Course 1954-56; UBC (Sopron) Forest Engineering 1957-61: BSF 1961. Registration in the Association of Professional Engineers of the Province of BC, 1973. Work Experience: - 1973-present self employed: John Toth Engineering Ltd. Design, management and supervisory services in residential, commercial and industrial fields. - 1972-1973 Phillips Barrett and Partners, Vancouver, - 1968-1972 Dominion Construction Ltd, Vancouver, - 1961-1968 Designer and consulting engineer with various firms in the Vancouver area, -1954-1956 Rod-man and instrument-man with Ministry of Lands, Hungary. *(Ex The Sopron Chronicle, 1986)*

(János barátunk temetésén Józsa László mondott egy megemlékező méltatást, amit megigért irásban továbbítani a Kapocs számára. A végzet közbeszólt és a méltatás csak a szertartáson jelenlévők emlékezetében él tovább. A Szerk.)

Joe Jozsa: **Eulogy to my Brother Les (Laci) Józsa**

(These are self edited notes of a eulogy delivered at Our Lady of Hungary Catholic Church, Vancouver, BC on October 15, 2016)

Good afternoon family, friends and dignitaries. I am here to pay my respect and praise my/our brother Les (Leslie) Alexander Józsa.

I am the oldest of six siblings. I have considered my younger brother Les the second patriarch of our family. It was not because he was a foot taller than I, nor because others referred to him as my eldest brother. Les fell into the role of the second patriarch because he was here in BC close to our parents and younger siblings. He led family projects like building a 5-bedroom home for our parents and helped our brother George through his trying times. He did this while holding down a full-time job.

In many ways Les's story is like that of the migrating salmon on a totem pole he carved as a gift from the Sopron Alumni to the University of Western Hungary in Sopron, Hungary. The main body of the carving depicts the fluid motion of salmon spiralling toward the thunderbird on the top and the sky and returning - just as his life. I see our brother as a small fry in a school of fish moving upward and returning as a grown salmon [father and grandfather].

There were several mile posts along his journey: in his family life, his professional career, his transition into retirement and with his hobbies and friends.

Family. Les was born on March 18, 1938, Hungary, into a family of six siblings and was predeceased by his father, mother and youngest brother George. After fleeing Hungary in 1956, he and the rest of our family (mother, father, brothers - Joe, Frank, and George and sisters Marika and Erzsike) arrived to Abbotsford, BC, Canada in early 1957. Soon after, on recommendation of his new friends, Les was accepted into the exiled group of Sopron School of Forest Engineering that temporarily was housed in Powell River. I thank you all. Your faith in Les was prophetic.

He graduated from the Sopron Division of UBC's Forestry Faculty in 1961. He was a quick and life-long learner. Les married the love of his life, Erika (50th anniversary in August 2016), and they started on their journey. They were later joined by their children and grandchildren.

Over time Les played an important part in the life of Sopron alumni, which he increasingly considered his broader family.

Professional journey. Les started out in 1961 as an assistant forester with Prince Rupert Sawmills (forest operations) in Prince Rupert, BC. In 1964 he was hired as a wood fibre technologist for three pulp mills with Columbia Cellulose Co. first in Prince Rupert, then later in Vancouver, BC. In 1971 he started as a research technologist in dendrochronology at the Faculty of Forestry, UBC and in 1974 he was hired in a similar capacity by the Western Forest Products Lab of the Canadian Forestry Service, Environment Canada. There he developed new techniques and instruments in the fields of dendrochronology and dendroclimatology. He continued working as a research scientist in dendrochonology at the same location, after the lab was privatized and renamed Forintek Canada Corp in 1979 and renamed again in FP Innovations until his retirement in 1999.

As wood resource scientist (Resource Assessment Group) he helped determine the impact of silvicultural treatments on wood production and wood quality in second growth forests. As wood properties specialist (Secondary Manufacturing Department), he participated in developing and delivering a technology transfer program to the secondary wood-manufacturing sector in BC.

Brother Les's work gained traction as a research scientist with extensive work in wood quality research in the 1980s. His cooperation with the BC Forest Service helped Forintek to study second-growth forests in BC. He produced over 150 scientific papers, technical reports and articles.

Les lectured to professional foresters in B.C. and Alberta on the impact/influence of silvicultural practice on wood quality and to professional engineers and architects in B.C.

Les told me he owed a great deal of gratitude to Bob Kennedy, a former boss, a mentor and a friend for over 50 years. He was also grateful to Dean Jack Saddler, Faculty of Forestry, for allowing the Commemorative Sopron Gate to be placed next to the Forest Sciences Building at UBC.

Interestingly, Les told me he was never asked for proof of his qualifications.

Transition into retirement. Les retired in 1999, but he was still professionally active. He worked on special projects dealing with wood quality. In addition, he specialized in training and educating students, educators, architects, engineers, foresters and other professionals about wood quality. His extensive varieties of teaching aids are noteworthy as well, as are his wood carvings.

He was an expert witness in forensic dendrochronology in the Supreme Court of Canada.
As a Research Scientist Emeritus, his responsibilities included special projects dealing with wood identification and basic wood properties. He conducted workshops with professional wood workers, lectured to visiting dignitaries, teachers, university and technical college students, and high school students. He referred to himself as a talking head for FP Innovations (Forintek Canada Corporation, Western Region).
His passion for his field of interest in wood was infectious. I was with Les for his presentation on properties of wood in log buildings to the American Log Builders Association in California in 2010. It was a professional and fantastic presentation with his famous props. From the back row of the conference one of the conference attendees referred to him as the 'Billy Graham of Wood'.

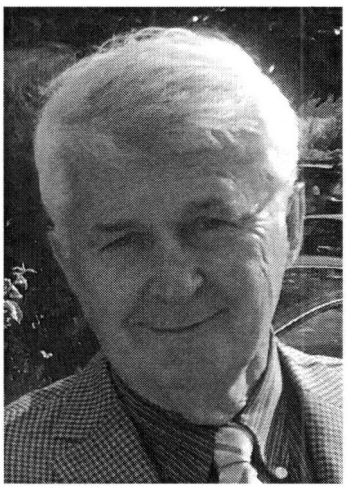

In private practice he lectured at universities, colleges, technical schools, and architectural firms. He developed an extensive variety of teaching aids that are being used around the world at several universities that deal with wood technology and wood-structure.
Les was an excellent self-promoter of his passions. He was skilful in creating interest in his fields of interest (carving, gardening, tennis, and cooking). He would be armed with little cubic shaped wood samples and collections of photographs, like the champion trees of the world. He would lecture for friends while cooking for them.
I witnessed his sense of humour at his presentation to a high school teachers' conference from Alberta and BC at the Banff Centre in 2009. For his introduction he wrote: "you will see that Les is an expert in his field because he is here from far away with a European accent."
Les has been a favourite uncle to nephews/nieces and our grandchildren, teaching my grandchildren card games. He would greet my granddaughter with, "Anna did you miss me?"
Hobbies and retirement. Les enjoyed his retirement. He retired at the age of 61 to spend more time on his favourite activities – wood carving, tennis and gardening.
He was heavily involved with Sopron Alumni interests, volunteering to promote Hungarian culture through his lectures/ presentations, writings, cooking demonstrations, networking, and not the least through wood carving about his home land. His carvings left a big footprint of his alumni and culture. These included wood carving, art pieces, several 'kopjafa', decorative gates and a totem pole of a salmon run. Brother Les carved the commemorative Gate/'Kapu' with the help of a Transylvanian friend. The gate commemorates the 50th anniversary of the 1956 Hungarian uprising against the Soviet-backed regime and the anniversary of arrival of students from Sopron in 1957. Les donated his commemorative gate to the Sopron Alumni.
Sopron Alumni gifted the Gate to Canada and UBC in appreciation of making it possible to have the 141 students complete their forestry education between 1958 and 1961. The Gate was erected with the help of his Sopron Alumni friends in front of the Forest Sciences Centre at UBC. Recently the nearby lane between the forestry building and the gate was named Sopron Lane.
For his research on The Gate (Székely kapu) at UBC, he visited and interviewed local artists in Transylvania. There he discovered a village called Jozsa.
Les' carvings of 'kopjafa' can be found in Toronto and Calgary as commemorative monuments. He was commissioned by the City of Seattle to design a Hungarian memorial pole, the 'kopjafa' carving with symbols of the Pacific Northwest coast to be donated to their sister city of Pecs, Hungary, to mark the 20th anniversary of the twinning of the two cities.
Les enjoyed tennis on the Dunbar courts and friendship with his tennis 'buddies', whom I was privileged to meet.
Gardening/home – Les had beautifully decorated yards, plants and shrubs. Just to tease me, after each spring snow storm in Regina, he would let me know his daffodils and tulips were up in his Vancouver garden.
Cooking and sharing: his specialties included chicken soup, lecso (onion-pepper-tomato salsa), chili, goulash (at get-togethers), jellied meet (kocsonya). He would distribute his kocsonya to shut-ins.
Les enjoyed downhill and cross-country (in Kananaskis) skiing with his friends and family.
Being a Good Ambassador- Les helped with many activities. He was a great ambassador for Hungarian people here, in the USA and in Hungary.
Les displayed his art work at the PNE exhibit in Vancouver for several years.
His wood carvings are permanent markers of his activities in cities across the world: the city of Pecs, City of Seattle, his totem to the University of Western Hungary and to a private colleague, his 'kopjafa' to the cities of Calgary and Ottawa, and the Transylvanian Gate to UBC.
Qualities. He loved his family and friends. He was reliable, dependable, dedicated, trustworthy, loyal, and a wonderful host to family, friends, and visitors. He was a sharing person.
He was respectful of other cultures. He was humble and proud of his heritage.
Out of respect for west coast First Nations and their culture, he sought out their permission to incorporate certain elements in his carvings.
He was a great communicator and could explain complex information with his skilful presentations and props.
Les was always ready to volunteer for the Sopron Alumni.
He was a good ambassador for Canada and Hungarians in Canada and abroad.
Les was especially beloved by his grandchildren.
Closing. His salmon totem pole at the University of Western Hungary in Sopron 2015 is a significant part of the commemoration of 1956 and together with the 'Gate' and the 'kopjafa' at UBC are apt reminders and symbols of the story of the Sopron students as well as a commemoration to the life of my brother, Les Józsa.
He saw God's work in nature everywhere. Les loved the outdoors. His choice of work and interest in art reflected his interest in nature. Go with God's speed. Les you will be in our hearts where we will find you just by calling your name. Dear Brother, rest in peace. (*Edited October 23, 2016, Regina, SK*)

Alexandra Jozsa Perez: **Tribute to Father**

(What follows are the notes from Alexandra's speech during the funeral mass to celebrate her father's life. The Ed.)

Hello. Thank you so much for being here today.

In addition to being a renowned forestry scientist, wood expert, skilled carver and artist, sportsman and a well known, active member in the Hungarian community, Les was a father to four children. I am Alexandra, one of Les' four children. I would like to introduce my siblings: Christina, John and David. I am going to say a few words about our Dad from the perspective go being one of his children. These are examples and short stories of some of the things my Dad did with and for us. These may seem a bit random to you - my intention is to give you an idea of the kind of person - the kind of father - he was through the things he did for and with us.

Many of you know him as a catalyst for bringing people together. In addition to bringing people together, he loved to share the things he loved with those around him.

It won't be a surprise to our greater family, or to those of you who knew our Dad professionally or socially, that he was a very active, involved father. He excelled in everything he did.

To us, he was a beautiful father.

He made it seem like it was completely natural to take his four children skiing, sailing, hiking, cycling, swimming or on our annual road and camping trips to the Okanagan. There would sometimes be cousins or friends. As a parent, I can now truly appreciate the extraordinary energy and planning needed on his and our Mom's part, yet they made it feel like it was no work at all.

On holidays, Dad and Mom went all out. Every year, there was a big, beautifully decorated Christmas tree (with tons of presents under it). Some Easters, there would even be live rabbits and ducks - which had to be housed and cared for after the fact. The desire to delight us and provide us with memories and experiences was a real priority.

His artistic talents ensured that we had not one, but four (one for each of us) of the most creative Halloween pumpkins and the best makeup. At Easter, he took the time to make beautifully painted eggs with us.

Some of the earliest memories about my dad were that he built things. As the oldest of four children I have vague memories about the impending arrival of another baby. There he'd be upstairs at our old house, building another room. He built us play structures, a large doll house and later a magical tree house. He and his siblings built a beautiful home for their parents in Yarrow to provide them with a comfortable place to live and have the space to host family get-togethers. That was a very special summer. The whole family was together. Dad recently moved to a new house that he loved so much; he promptly built a green house to over-winter his plant collection - and some new stairs to go with it. I never understood how he just knew how to build things.

As we grew up, Dad made an effort to stay close to us as adults. We have good memories of going to the movies to catch a double feature - the Hollywood theatre was his favorite, or going for a walk at one of his favorite places - Wreck Beach. As adults, he went travelling with my brothers, including the big Hungary and Europe trip a few years ago. For years, he, John and David held their weekly Saturday lunch club at their favorite restaurants.

Another amazing thing about our Dad was that we never heard him complain about his circumstances. He, his family, and many of their contemporaries experienced hardships that are difficult for us to imagine at this time in this country. Yet, especially when we were young, he never complained about his past and instead chose to focus on the present and the positive. Even at the end when this strong, vibrant and active person - our Dad - was too weak to get up, he never complained.

Dad was the quintessential provider, teacher and mentor and was always there for us. My sister, Christina, made the comment, "What are we going to do without Dad?" He did everything he could to make us happy - a very big part of his life was making sure that we were taken care of. He was the foundation of our family and we are going to have to get used to this life without his remarkable presence. *(October 15, 2016, Vancouver, BC)*

Grátzer Miklós: **A Sopron Alumni nevében**

Összejöttünk, hogy elbúcsúzzunk szeretett barátunktól, Józsa Lacitól. Összejöttünk, hogy megosszuk egymással érzéseinket, és segítsük egymást a belenyugvásban. Az élet kiszámíthatatlan és rohanó tempóban egymást váltják a váratlan fordulatok. De a halál még jobban játszik a logikával és érzékekkel. Miért a legfiatalabbat és legenergikusabbat ragadta el? Miért kellett bennünket egy ilyen gyors, döbbenetes hírrel melbeütni? Soraink fogynak, a Kapocs hátoldalán szaporodnak az évszámok. Minden társunk távozása egyforma, mély fájdalom és minden belenyugvás lassú folyamat. Ez most még lassúbb lesz, mert a Te életed szervesen összekapcsolódott mindnyájunkkal az évtizedek során és minden ami történt, ami van és ami lesz az emlékeket tép fel.

Sokat tettél, mert mindig odaadással gördítetted a közösség szekerét. Sok szép emléket hagytál, nemcsak művészi munkádról szólok, a székelykapuról, a kopjafákról, totem oszlopról, és sok más alkotásodról, mert azok magukról és maguktól is tudnal szólni. Én azokról az apró, baráti remekművekről szólok, amiket a szivekben hagytál a hosszú évek során.

Nem hiszem, hogy sirodnál lesz kopjafa, de az biztos, ha valahol látunk egyet, mindig Te rád gondolunk.

Mikor Roller Kálmán bátyánk elhúnyt, azt írtam róla, hogy biztos vagyok benne, hogy most már ő fennt készíti a helyet soproni diákjainak. A Te esetedben biztos vagyok abban, hogy amikor mi követünk Téged, akkor Szent Péter nem a 'Pearly Gate'-nél, hanem egy magyaros-mintájú faragott kapuban vár bennünket. Valójában nem is mentél el tőlünk, csak egy lépéssel élőttünk léptél át egy határt, egy elképzelhetetlen vasfüggönyt, amelynek kapuja egyirányú.

Laci, nagy űrt hagysz magad után. Sokan ismertek és azok akik megismertek megszerettek. Vidd utravalónak ezt a sok szeretetet.

Isten veled.

[E-mail to LR, 15, 2016-10-25: „Miklós and I will not be able to go to the funeral today (due to the weather situation). Erika asked Miklós to say a few words at the funeral mass. I am sending you the contents of his remembrance. Peace and love, Anni".Felolvasva LR által a 'Celebtation of Life' megemlékezésen. A Szerk.]

Rétfalvi László: **Józsa Laci barátom**

Amikor a nyár végén, azután hogy javítás végett kiásta - néhány helyen másfél méter mélyen - a házához vezető vízvezetéket és erős fáradságról panaszkodott, mondtam is, hogy magára vessen az, aki előrehaladott korban ilyen feladatra vállalkozik.
Aztán a fáradtság valahogy pihenés után sem akart elmúlni. Sok unszolásra ismét kivizsgáltatta magát a korházban és az eredmény ezúttal nem volt biztató. Bent is tartották és a további vizsgálatok folyamatosan veszélyesebb állapotra mutattak. A hihetetlennek tűnő elrettentő hír hamarosan meg is érkezett: Józsa Laci barátunknak végzetes rákbetegsége van. Családja és testvérei hamar köré sereglettek, de nekem is adtak lehetőséget, hogy betegágyán meglátogathassam. Jó hangulatban volt minden alkalommal és várakozva nézett hazaengedésének elébe és tervezte meglátogatni tenisz-játszó barátait az azt következő reggelen. Az hogy orvosai érdemesnek találtak belekezdeni sugárzó és kemo-terápiás kezelésbe reményt adott mindannyiunknak. De rövid időn belül jött a még hihetetlenebb és még elrettentőbb hír, hogy barátunkból elszállott az élet.
Megrázó, mert olyan hirtelen történt, elrettentő, mert egészséges életmódban élt, sohasem dohányozott, rendszeresen sportolt és járt egészségügyi vizsgálatra. Közhely volt, hogy őt tartottuk magunk között a legfiatalosabbnak és hogy ő volt a legegészségesebb.

□

Közel hatvan éve voltunk barátok. Az 1957 őszi UBC beiratkozáskor ismerkedtünk meg már itt Vancouverben és hamarosan sok közös nevezőre találtunk. Korai kanadai jó emlékeim közé tartoznak a Yarrow-ban letelepedett szüleihez tett hétvégi látogatások, ahol Édesanyja főztje mellett megismerhettem a nagyszámú Józsa család minden tagját, értékelhettem a különlegesen erős egymáshoz való kötődésüket és ugyanakkor a mindegyikükből kiáradó mások iránti segítő készséget.
Kapcsolatunkat tartottuk végzésünk után is, majd a 70-es évek közepétől, már, mint családos emberek rendszeres vendégei lettünk egymás lakásának, együtt ünnepeltük gyerekeink születésnapjait, jártunk közösen a tengerpartra, kirándulni a hegyekbe és osztottuk meg Karácsony örömeit. Leányaink, is mint mi, ma is családtagnak érzik magukat a Józsáék között.
Nagyszerű ember volt Laci barátom. Mindenek előtt, segítőkészségét szeretném kiemelni – számtalanszor jött segítségemre bármikor kértem részvételét olyan házkörüli munkákban, amiben ő sokirányú talentuma révén ezermester volt, és amiket én nagyon csekély mértékben tudtam csak viszonozni. **Tevő** ember volt, sohasem tétlenkedett. Olyan dolgokba vágott bele, minden előzetes képzés nélkül, amit legtöbben fogadott mesterekkel csináltatnak és mindig sikerrel fejezte be vállalkozásait. **Bátor** volt, nem volt hiánya önbizalomban, de nem lépte túl képességei határait.
Talentumai közt említenem kell készségét és képességét famunkákban. Szerszámok kezelésében olyan érzékkel áldotta őt meg a teremtés, amiben legtöbben csak szerettünk volna osztozni. A ház körüli építkezései után, ezen tehetsége vezette a fafaragáshoz, amit az évek során mester színvonalra vitt, s aminek eredményeit sokan ma és a jövőben is megcsodálhatnak, mert megtalálhatók, mint hatalmas díszítő tárgyak Kanada és Magyarország több városában. Nem kell említenem, mert mindenki előtt ismeretes az UBC Erdészeti épülete előtt felállított székelykapu, ami majd, hogy zarándokhellyé vált a Vancouvert látogató magyarok között. A nagyméretű faragások mellett, kézügyességét dicsérendő, a magyar népművészet nyomdokait követve, legapróbb részletességgel faragott kisebb műtárgyakat és tette azokat tetszetősebbé festéssel. Sok ilyen darab megtalálható magán gyűjteményekben.
A székelykapuk és kopjafák erdélyi motívumai voltak lelkesítői hosszú évekig a faragásban, majd az utóbbi években kanadai indián, főleg Haida- ihletésű idomokat komponált be műveibe. Ezen utóbbiak közt talán legnevesebb a Soproni Egyetem kertjében 2011-ben felállított négy méteres totemoszlop, ami talán örök emlékeztető marad munkásságára.
Munkájában szakterülete a fatechnológia lett, de a faanyag minőségének növelésében végzett kutatásai kiterjedtek az erdőművelés minden területére is. Publikációinak magas szintű ábrái művészi tehetségének termékei. Különösen hatásos előadó képességének alapján keresett előadó lett szakmájában. Visszavonulása után is alig tudott eleget tenni a nagyszámú meghívásoknak fákról, a faanyag tulajdonságairól tartani előadásokat. Volt alkalmazója a Forintek Faanyag-kutató Intézet külön szerződést kötött vele, hogy folytassa, mint arra legképesebb, bemutatni az intézetben a fatechnológiai területén végzett kutatásokat külföldi látogatóknak.
Laci barátom nagyon szerette a növényeket. Virágos kertje a városrész dísze lett és a buja növényekkel keveredett nagyszámú faragása egy nyílt ég alatti múzeum érzését teremtette.
Előrehaladott korom miatt nem hangzik túlzásnak, ha mondom, Laci emléke örökké velem marad, és úgy fogok gondolni rá, mint az Észak-Amerikai, de főleg a kanadai őserdők faóriásainak imádójára, az évgyűrűk megszállottjára és általában, mint a fák szerelmesére. *2016 október 11, Vancouver, BC)*

Hivatalos méltatás Magyarország Miniszterelnökhelyettesétől

Semjén Zsolt, a magyar kormány miniszterelnökhelyettese hivatalos levélben küldte részvétnyilvánítását Józsa László gyászoló családjának, amelyben hosszan méltatta az elhúnyt életpályájának állomásait és a magyar népművészet terén tett erőfeszítéseit. Csatolva a leveléhez volt volt Ódor Bálint, Magyarország kanadai nagykövete által kezdeményezett, Józsa Lászlót, a 'Magyar Érdemrend Lovagkeresztje' kitüntetésre tett, a Magyar Miniszterelnökhöz felterjesztett '**Javaslat**'.

S O R S O K

É L E T U T A K / É L E T P Á L Y Á K

Szabó György: **Felfelé a létrán** (Folytatás a 62. számból)

„Minden elmúlik egyszer, minden végére ér." – szögezi le a dal ezt az egyszerű, de örök igazságot, és bizony gyakran megesik az életünkben, mikor hálásak vagyunk, hogy így van. Kellemetlen, zavaró körülmények, szomorú események tovaszállnak és hatásuk az idő múlásával megtompul. Szerencsére az ellenkezője azért csak gyakoribb mind nyájunk életében – úgy vélem. Kívánjuk, reméljük, hogy a kellemes, szép, boldog óra, nap, hét és hónap soha ne érjen véget. Valahogy így voltam én is ezzel 1960 nyarán.

Most, hogy megbízható, tisztességes autóm lett, Utéval bejártuk Vancouver környékét, azokat a helyeket, amiket nehéz volt, vagy egyáltalán nem lehetett megközelíteni autóbusszal. Mert hát a busszal való közlekedés nem olyan dicsőséges dolog, különösen, ha szívünk választottjával járunk-kelünk. Nem is beszélve arról, hogy hosszadalmas, gyakran pedig kellemetlen is lehet. Viszont autóval jönni-menni, nem lenni szorosan kötve időhöz, helyhez! No, az már egészen más! Az új mozgási szabadságot kihasználva, elmentünk sok helyre, ahol még nem voltunk Vancouver környékén túl, egyre távolabbi pontokat látogatva meg. Látóhatárunk messzebbre és messzebbre tolódott.

Szinte észrevétlenül érkezett meg augusztus vége, s mikor beköszöntött szeptember, akkor kezdett nyugtalanítani a gondolat, hogy hamarosan vissza kell menni, dolgozni. Fel a hegyoldalra, vesződni a 'choker'-rel, húzni a drótkötelet, cipelni a 40 kg-os acélcsigát. Dideregni a zuhogó esőben, izzadni a gumi ruhában, hallgatni az esőcseppek dobolását a sisakon. Nem a legnagyobb örömmel gondoltam ezekre a dolgokra. Pedig a bankszámlám azt sugallotta – egyre fenyegetőbben, - hogy ideje lesz lassan bele is tennem valamit, nem csak kivenni, mert több nap, mint kolbász (ahogy a példálózás mondja Debrecen környékén). Szóval kétfelől is húzott az ág. Egyrészt reméltem, hogy a meleg nyár még tovább tart és továbbra is élvezhetem Ute társaságát, másrészt viszont szorított a kapca az egyre üresedő bankszámla miatt: jó lesz hamarosan gondoskodni feltöltéséről.

Természetesen az időjárás az effajta gondokra fittyet hány, és csak megy a maga útján. És, mint ahogy itt a nyugati partvidéken megszokott, szeptember érkezésével hamarosan alább hagyott a nyári forróság és az első hét eltelte után megérkeztek a Csendes-óceán felől az esőfelhők. A hegyekben volt is némi csapadék, amivel egy csapásra meg is szűnt a tűzveszély. S a tűzveszély megszűntével hamarosan csengett is a telefon, a hívás a BC Forest Products hivatalából érkezve, hogy a következő hét hétfőjén beindul a munka a telepen és szíveskedjünk megjelenni munkára készen. Nem találtam túl örvendetesnek eme tettre hívást, de kénytelen voltam belátni, hogy ideje a bankszámlámra is gondolni. De a gondolat, hogy csak egy hétig vagyok távol, s a hétvégére visszajöhetek Vancouverbe, sokkal elviselhetőbbé tette a helyzetet, mint tavasszal, mikor messzi északi vidékre kellett készülődnem. Szinte beleremegtem, ha rágondoltam. Annak ellenére, hogy végül is előnyömre vált az egész elbocsájtási história fenn északon, a körülmény csak hagyott egy adag keserű ízt a számban. Hiába, nehéz elviselni az igazságtalanságot, akár való, akár vélt. Pedig annak köszönhettem, hogy most Pitt Lake-re kellett mennem, nem a távolba. Kész szerencse volt az egész.

Szóval elmúlt a szép nyár, de gazdagabb lettem egy szép, maradandó emlékkel. A Sziklás-hegység csodálatos látvány, igen mély nyomott hagyott bennem. Tele reménnyel gondoltam a jövőre, amikor is még távolibb tájakat terveztem meglátogatni.

Az indulás ideje nem sokat várakoztatott magára. Eljött rendre a vasárnap délután, mikor kihajtottam a Pitt folyó hídjához és cókmókommal együtt beültem a hajóba, ami szállított bennünket a Pitt tó végéhez. Ezúttal csupa ismerős arc volt körös-körül a hajó belsejiben. A tevékenység is a megszokott volt, ki hamarosan elszundított, ki a mellette ülő társával beszélgetett, néhányan pedig csak ültek unottan és sört ittak üvegből. Mikor kiürült az üveg, kirepült az ajtón, és elmerült a tó vizében. Úgy gondolom a tó fenekén sok ezerre tehető a sörös üvegek száma.

A hajóút most valamivel rövidebbnek tűnt, mint máskor, bár ugyanúgy három óráig tartott, mert ugyebár a tó egy méterrel sem lett rövidebb az elmúlt nyár alatt és a hajók is ugyancsak a régiek voltak és maximum sebességgel 'röpítettek' a tó felszínén a telep felé. De el voltam foglalva gondolataimmal, eltöprengtem a nyár szép élményein, Utére gondoltam és már előre örültem, hogy 5 nap múlva újra találkozok vele. Így szépen elment az idő és kikötöttünk a tó végén. Innen pedig másik 10-15 perc alatt a telepre érkeztünk.

Megnyugtató érzés volt, hogy Hidasi Pista barátommal lakhattam együtt egy tiszta, barátságos, kényelmes szobában. Az északi telep nagy hodálya után, amiben öten laktunk, ezt roppantul tudtam méltányolni. És kezdtem megbékélni a helyzetemmel. Egyelőre elfogadhatónak tűnt, s a távolabbi jövővel még nem foglalkoztam.Tudat alatt bíztam benne, hogy majd kiforrja magát.

Szerencsére az idő szinte ideális volt a kinti munka szempontjából: borús, felhős – tehát nem perzselt bennünket nap a hegyoldalon, de nem esett az eső sem. Így az első hét meglehetősen gyorsan elment. Persze, az izomláz nem maradt el sem lábamban (a hegymászástól) sem a karomban (drótkötélhúzás, stb.), mivel heteken keresztül nem végeztem semmi ilyesfélét. De ez 2-3 nap alatt elmúlt, hozzászokva újra a munkához. A hétvége pedig, a Vancouverbe menetel lehetőségével hamar megérkezett.

Összeszoruló szívvel gondoltam arra, hogy fent északon a hétvégének alig volt jelentősége. Legfeljebb annyi, hogy heverészhettem hosszan az ágyamon, s hallgathattam a zuhogó eső dobolását. No, és nem kellett kint a hegyoldalon dideregni, kulizni a dermesztő hideg esőben.

A hétvégével csak az volt a baj, hogy irgalmatlan gyorsan elment. Vasárnap délután meg vissza az erdőbe. De letelt a második hét is annak rendje szerint, eljött újra a hétvége is. Másfél nap Vancou-

verben, s vissza a telepre. A következő hétfő azonban egy váratlan fordulatot hozott.
Amint kimentünk reggel a járműhöz ('cummy'-nak tituláltuk és bizony az is volt – piszkost, kellemetlent jelentett a szó), az erdei munkáért felelős vezető, Charlie Bengston magához intett és tudomásomra hozta, hogy nem azzal a csoporttal fogok dolgozni, amelyikkel az első két héten, hanem egy másikkal. Nem, mint 'chokerman' fent a hegyoldalon, hanem, mint 'chaser' és 'second loader', lent a vontató gép körül. És mivel két munkakört látok el, minden nap 2 óra túlóra, azaz 3 óra külön fizetést kapok.
Hirtelen se köpni, se nyelni nem tudtam, annyira meglepődtem. Senki más nem dolgozott ilyen megbízással a telepen. Először is igen nagy bizalmat jelentett irányomban a telep vezetősége részéről, mert ugyan a két munkakör külön-külön nem volt túl nagy erőfeszítést követelő, de a kettő együtt egész napi lótás-futást jelentett.
Az történt ugyanis, hogy sem a chaser, John Rosenauer, sem pedig a second loader (nem emlékszem a nevére, csak magára a személyre) nem jött vissza, mindketten beadták a felmondásukat. John-ra egyébként nagyon jól emlékszem; egy végtelenül barátságos, rokonszenves, csaknem állandóan mosolygó, 30 év körüli osztrák ember volt, s már régóta a telepen dolgozott. Úgy látszik ő is, a másik új látóhatár felé vette az útját.
A chaser fő feladata, hogy a hegyoldalról le-, avagy felhúzott rönköket egy stabil csomóba rakassa a gépkezelővel, majd kioldja a rönköket húzó köteleket. S mivel minden alkalommal fel kell másznia a rönkcsomó tetejére, főleg az ő érdeke, hogy a rönkcsomó biztos legyen. Emellett elég közel is legyen az árbócfához, hogy a rakodók el tudják érni, nem túlságosan nagy üggyel-bajjal. Ezen kívül nem sok tennivalója van: elszakadt drótkötelék összefonása, bizonyos kötéldarabok végén szemhurok alkotása ugyancsak fonással és a vontatógép körüli rendtartás. A munkaidője egy részét így üldögéléssel, semmittevéssel tölti. Amikor esik az eső, egyszerűen behúzódik a gép alá, vagy a gépkezelő mellé, ahol nem paskolja az eső.
A second loader, azaz másod rakodó a rönkök autóra való pakolásával foglalkozik. A fő rakodó fent van az erre a célra készített emelvényen az autó vezetőfülkéje felett, és onnan irányítja a rakodógép kezelőjét, hová tegye az odaemelt rönköt. Szintén mutatja a másod rakodónak (aki fent van a rönkhalmaz tetején), melyik rönköt kívánja felrakni az autóra. Természetesen egy jó másod rakodó többnyire tudja, melyiket kell küldeni. A fő rakodó általában csak akkor mutatja, hogy melyiket kívánja, mikor a rakás az autó két oldalán lévő tartó póznák tetejét eléri. Innentől felfelé már nagyon óvatosan kell rakodni, nehogy egyoldalas legyen a teher, és felboruljon az autó a veszélyes hegyi utakon.
A rakodó gépnek van egy mozgatható tornya, aminek a végén van a csiga, amin keresztül megy a gép dobjáról az acélkötél. A kötél végén van egy ollószerű szerkezet, aminek az egyik oldala 5-6-szor hosszabb, mint a másik. A rövidebb oldalra van ráerősítve az acélkötél két rögzítő bilinccsel, a másik oldalon (a hosszabbikon), az olló két szára meg van görbítve, hogy jobban ráilleszkedjen a farönkre és a két szár végén van egy-egy befelé irányuló kúp, ami belefúródik a rönkbe. Az egész szerkezet kb. 40 kg-ot nyom, és angolul az a neve, hogy 'tongue', ami magyarul nyelvet jelent, de ez a fordítás nemigen írja le az alkalmazását.
Mikor a rakodó gép kezelője az autótól visszafordítja az emelő tornyot a rönkhalmaz felé, az ügyes gépkezelő lassan engedi a kötelet lefutni a dobról, hogy a tongue a lendülettől a lehető legközelebb kerüljön a másod rakodóhoz, aki a rönkhalmaz tetején várakozik. Mikor a tongue hozzálendül, a másod rakodó elkapja és ráteszi a felemelendő rönkre, hozzávetőlegesen a végétől 1/3 távolságra. A gép megemeli, amitől a tongue két szára végén lévő 6-7 cm-es kúp belefúródik a rönkbe. A gép tovább emeli, s miután a felemelt rönkvég nekitámaszkodik a toronynak, az egész rönk felemelkedik. A gépkezelő a tornyot a rönkkel az autó raktere felé fordítja és ráteszi.
Persze sikerül is, nem is a tongue-ot lendületben elkapni és ugyanazzal a mozdulattal a rönkre helyezni. Ha nem, egyszerűen kézzel meg kell emelni és a megfelelő helyre vinni. 40 kg súlyával ez bizony nem gyerekjáték. Nem csak figyelemre méltó a súlya, de alakjánál fogva a kezelése se könnyű. Ráadásul nem is sima talajon kell ezt végezni. A rönkökön néha laza a kéreg, a rálépésre leválhat és nagyot repülhet az óvatlan dolgozó. Az is megtörténhet, hogy már levált a kéreg, mondjuk egy hemlock rönkről, aminek többnyire rendkívül kemény a felülete. Ha kopottak a szögek a bakancs talpában, a rönkre lépve nem fúródnak bele a felületbe és akkor ugyancsak nagyon lehet repülni. Ezt egyébként később a saját bőrömön meg is tapasztaltam.
Szóval ezzel a két munkakörrel bízott meg a vezetőség azon a hétfő reggelen. Még soha nem csináltam egyiket sem, csak mások tevékenykedését láttam. Azért tisztában voltam, többé-kevésbé, azzal, hogy mi a feladatom és nem riadtam meg tőle. Az viszont világos volt, hogy a vezetőségnek megvolt a bizalma bennem: el tudom látni a kettős feladatot. Ők pedig minden nap megtakarítanak 5 órai bért. Nem semmi, mikor szoros a számvetés! S mikor arra gondoltam, hogy nem kell a hegyoldalon le-fel szaladgálnom, sem az acélkötelet húznom, és főleg nem kell a 40 kg-os csigát cipelnem, és ráadásul napi 3 órai bérrel többet keresek, egész vidor lett a kedvem. Nagy lépés felfelé a létrán.
Az sem volt megvetendő, hogy milyen csoportba kerültem. A vezető – hooker – egy Ray St. Jean nevű, jó természetű, jó indulatú, barátságos egyén volt, aki családjával ott lakott a telepen. A vontatógép kezelő –' donkey puncher', a 'favágók' kissé gúnyos nyelvén – egy Harvey Richardson nevű, ugyancsak barátságos, nyugodt ember volt, aki azután később tanúm volt a kanadai állampolgárságom elnyerésénél, igazolva, hogy jó állampolgár lesz belőlem. A rakodó gép kezelője, egy Walter Talson nevű, 40-es éveiben lévő, szintén barátságos, gyakran mosolygó ember volt. És végül a fő rakodó, aki közvetlen főnököm volt, jól beleillett ebbe a csoportba. Al Sundström volt a neve, közel 2 m magas svéd ember, mindenki Big Al-ként (Nagy Al) emlegette. Ő is barátságos, többnyire csendes, szótlan személy volt. Arra emlékszem legjobban, hogy a keze legalább kétszer akkora volt, mint az enyém, szeneslapátnak is megfelelt volna.
Egész úton kifelé latolgattam az esélyemet: hogy el tudom-e látni a két munkakör tennivalóit megfelelően. Mire kiértünk, már arra a meggyőződésre jutottam, hogy igen.
A munkahelyhez kiérve eléggé furcsa és szokatlan volt, hogy nem kellett felmennem a hegyoldalra a többiekkel. Kezdés után fel a halmaz tetejére, s máris jött a tongue az első rönkért! Mivel tudtam nagyjából, mire kell számítanom, nem lepődtem meg nagyon, elkaptam és ráakasztottam az első rönkre. Azonnal regisztrált a gondolat, hogy bizony piszok nehéz. Aztán jött másodjára, harmadjára is, és akkorra beérkezett az első szállítmány a hegyoldalról. Lepucoltam a halmaz tetéjéről, a gép ráengedte a rakományt (2 rönköt), s mikor biztos voltam benne, hogy már nem mozog semmi, felrohantam, kioldottam a köteléket és visszaküldtem újabb rakományért. Már ott is volt a tongue újabb rönkért. Oda-vissza, oda-vissza. Rájöttem hamar, hogy itt sok lazsukálásra nem lesz alkalmam, jó lesz felkötni az alsóneműt.
Mire megraktuk az első autót, igencsak gyöngyözött a homlokomon a verejték, az ingem is átnedvesedett, de főleg a lábamon

éreztem a le-felfutkározás hatását. Kissé elpuhultam – jegyeztem meg magamnak. Jó lenne, ha nem sietne a következő autó!
A felrakott rönköket két acélkötéllel kellett rögzíteni, hogy útközben ne mozogjanak, a végeket festékkel és a telep számával kellett ellátni. Ezek után elindult a megrakott autó a tóhoz, ahol az ott dolgozók ('boommen') uszállyá rakják majd össze. Az uszályt pedig vontató hajók elviszik fűrészüzemekhez, papírgyárakhoz.
A következő autó talán egy fél óra múlva érkezett meg – szerencsémre, így valamelyest ki tudtam fújni magam. Csak a hegyoldalról leérkező rönköket kellett leoldani, így közben üldögélhettem, pihenhettem. Mi tagadás, igencsak jólesett. Aztán megjött a következő autó, azt is megraktuk és az is elment. Utána nem is telt el sok idő és ebédidőt sípolt a vontató gép kezelője. Bizony, már régen volt, mikor ilyen jóízűen falatoztam.
Délután még megraktunk másik két autót, és úgy éreztem, elég is volt egy napra. Reggel örültem, hogy nem kell majd a hegyoldalon mászkálni, de a munkaidő végén elkönyveltem, hogy ritkán éreztem olyan fáradtnak a karom, a lábam, mint akkor. A tény, hogy jó erőnlétben voltam, nagyon is előnyömre vált.
Mielőtt elindultunk hazafelé, a fő rakodó odajött hozzám, és megkérdezte, hogy végeztem-e ezt a munkát korábban. Mondtam neki, hogy nem. Egész elcsodálkozott, majd a maga csendes modorával megjegyezte, hogy ennek ellenére remekül teljesítettem. Ezt határozottan jó néven vettem.
Másnap reggel éreztem, hogy nem sikerült kipihenni magam. Ez különösebben nem zavart, mert tudtam, hogy csak idő kérdése, talán néhány nap, és hozzászokok az új fizikai követelményhez. Az izomláz pedig (mert volt az is) elmúlik egy-két nap alatt. Mielőtt beszálltam a crummy-ba, a kitermelési főnök odajött hozzám és a vállamra veregetett: „Hallom, hogy jó munkát végeztél, csak így tovább!" – mondta egy görbe vigyorral az arcán. Na, ezt is biztató volt hallani. Egyébként a nap ugyanúgy telt el, mint az előző: lótás-futás, semmi alkalom az unatkozásra, csak itt-ott egy kis pihenésre. A nap végén aztán ugyanolyan fáradt voltam, mint az előző végén. Vacsora után bizony jólesett a heverészés az ágyamon.
Harmadnap reggel már lényegesen jobban éreztem magam, és valahogy így is számítottam. Tisztában voltam azzal, hogy megvan az erőm és erőnlétem ahhoz, hogy tisztességes teljesítményt nyújtjak az új munkakörömben.
A hét utolsó két napja szinte sablonos mása volt az első háromnak, azzal a különbséggel, hogy nem volt izomlázam és már nem is éreztem magam olyan fáradtnak, mint kezdetben. Péntek délután határozottan felemelt (feldobott, ahogy manapság mondják) hangulattal ültem be a hajóba. Jó volt Vancouverbe indulni!
(Szeged, 2016. szeptember)

Rétfalvi László: **Sorsdöntő évek, 1970-71** (folytatás)

Eddig nem említettem, de az év eleje óta szőttük terveinket egy újabb magyarországi látogatásra. Négy év múlt el legutóbbi európai utunk óta, aminek részleteit magunk között gyakran felemlegettük és próbáltuk fényképeinkről visszaidézni az ott megélt napokat. Leone különösen vágyott többet látni abból, amiből csak izelítőt kapott '67-es utunkon. Nekem is hiányzott a személyes kapcsolat szüleimmel, testvéremmel, régi barátaimmal. Még márciusban vettem egy 'Super 8 mm'-es mozigépet (Bauer C-Royal), főleg az 'otthoniak' megörökítésére, amit Mt. Robsoni kirándulásunkon már használtam is, majd a munkahelyi gépem helyettesítésére pedig egy Asahi Pentax fényképezőgépet is. Nem kellett ismét adósságba verni magunkat, anélkül is megtudtuk engedni, hogy küldjünk előre egy tetemes letétet (U$1,235) bátyám címére, ami által minden várakozás nélkül kézhez kaptak egy keletnémet márkájú Wartburg autót. Tudom nem jó emlék, de akkoriban magyar autóvásárlóknak a vételár lefizetése után évekig (!) kellett várakozni autójuk kézbesítéséig, hacsak nem kaptak 'nyugati valuta infúziót'. Most hosszabb időre terveztünk menni és Magyarország mellett Európa nyugati részeit is látogatni akartuk bátyám Ferkó és új (második) felesége Gabi társaságában, mivel azokat még ők sem látták. Munkabeli elfoglaltságom szünetelésében nem láttam problemát, mivel segítőim addigra gyakorlott megigyelők lettek és foglalkoztatási terminusuk visszaérkezésem utánig tartott.
Air Canada járatunk 1971 szeptember 18.-án indult London Heathrow repülőterére, ahová menetrend szerint kora reggel meg is érkeztünk. Nem bántuk a hosszú várakozást csatlakozó Malév gépünkig, mert ismerkedni akartunk az új környezettel és volt is néznivaló. Az átutazók várakózójából jól lehetett látni az érkező repülőket, köztük a magyar gép érkezését, ami időben meg is történt. Ezután már kezdett jelentkezni rajtunk a hamaros viszontlátás okozta izgalom, amit valamelyest lehűtött a bejelentés, hogy járatunk késni fog mert landolás közben kidurrant orrkerekét cserélni kell. Amikor kiderült, hogy a Tupolev gépekkel repülő 'kelet-európai' légitársaságok egyike sem tud olyant kölcsönözni, elkezdtünk ide-oda rohanni a pultok között, helyettes megoldást találni. Sajnos nem jártunk sikerrel, maradt a további várakozás, de most már semmi fogható időpont nélkül. Keseregtünk mi eleget a balszerencsén és aggódtunk Budapesten várakozó rokonaink sorsán. Késő este jött a bejelentés, hogy busszal átvisznek bennünket a Londontól északra fekvő Luton repülőtérre, ahonnan bérelt BA géppel repülünk tovább. Úgy is történt, de Lutonba érkezésünkkor derült ki a fonákság, amikor az ottani vám és 'beutazási' hivatalnokok kérték okmányainkat 'kiutazásunkat' bejegyezni, hogy mi busz turánk alatt illegálisan voltunk Nagy Britannia területén. Volt is sok fejcsóválás. Másodszor voltam úgy Nagy Brittaniában (először 1956-ban), hogy (majdnem) semmit sem láttam belőle!
Csoportunk összetétele csak akkor vált megfigyelhetővé, amikor sorba álltunk a beszállásnál. Megvallom, rossz érzéseket ébresztett bennem a sok sötét-öltönyös 'sötét alak', akik akkori felfogásom szerint mind kommunista 'funkcionáriusok' lehettek, mert hát kinek volt akkoriban Magyarországon pénze turistáskodni és ha volt, akkor miért sötét öltönyben. Rossz érzésem csak akkor enyhült és rögtön át is váltott szimpátiára, amikor Budapest felett körözve könnycseppeket láttam az előttem ülő egyik 'funkci' szemében a magyar főváros éjszakai kivilágításban igazán impozáns képe láttán. Mert hát bennem is hasonló érzések ébredtek.
Édesanyám és bátyám ott vártak minket, jóval éjfél után a már szinte üres teremben, miután fegyveres őrök kiséretében átvonultunk az egyik ellenőrző fülke után a másikon. Csomagjainkat tüzetesen átturkálták, de talán több gonddal és kevesebb 'sugárzó rosszindulattal' mint 1967-ben. Nem kerülte el figyelmemet, hogy sötét-öltönyös alakjaink egytől egyig külön kijáraton, minden feltartóztatás nélkül távoztak. No de sebaj, - „Édesanyám újból itthon vagyunk' - 'Kisfiam de lefogytál, nincs talán valami bajod?" szóváltással egymás nyakába borultunk. Nagyon jó volt látni anyámat egészségesen, aki nem tartotta fárasztónak a hosszú várakozást. Kaptak értesítést a londoni problémáról és tudtak ahhoz igazodni. Egyből le Jászberénybe a bátyám vezette vadonatúj Wartburggal, akinek újonnan szerzett vezetői 'tudását' nem is véleményeztem, annyira el voltunk foglalva élményeink cseréjével.

Több napja eshetett az eső és Berényben akkora volt a sár, hogy alig tudtunk házunkig bevezetni, ott pedig az apám által szépen elgereblyézett autóbejárón 'nyakig' merültünk a folyós agyagba, mielőtt 'kievickéltünk' a kövezett beállóra. A Jászság majdnem minden települése a „hogyha esik, nyakig sáros", ha nem akkor meg poros kategóriába illik. Másnap már napos időben moshattuk is az autót és egyengethettük a bejárót. Az 1967-es 'rigamarol' a bejelentkezéssel megismétlődött, sőt 'fokozódott'. A szomszédságban lévő 'tömbfelelős' szignójára megint szükség volt mielőtt a rendőrséghez járulhattunk, ami közben átköltözött a Főtér Városházával szembenlévő épületébe. A lehasznált kopottság adott volt, de az illetékesek gondosan vigyázhattak, hogy a korábbi cella szerű sivárságot is megtartsák és jóindulattal is legfeljebb barátságtalannak nevezhető 'ügyfélfogadás' pedig maradjon. Nem is láttunk embert, iratainkat egy félrehúzott retesszel megnyitott kis ablakocskán kellett benyújtani és várni, és várni amíg a retesz újból kinyílt és megkaptuk a 'pecsétet'. Sajnos ugyanezt meg kellett ismételnünk a 'kijelentkezéskor'. Lehet hogy sokat időzök ilyen régmúlt, keserű szájízt hagyó emlékekkel, de ez maradt meg bennem minden hivatalos kapcsolat alkalmából.

Szüleim háza körül viszont reménykeltően folyt az iparkodás és a jövőbe vetett hit vagy nem hiányzott vagy helyette munkálkodott az évszázados 'csak-azért-is' magyar beidegződés. Apám, állása mellett hatalmas kertet művelt, gyümölcsfák alatt burgonyát és mindenféle zöldséget termelt. Anyám a 'rokkázás' után megtanult varni, de nem akárhogyan, mert keze alól mint mestermunka került ki minden felhasznált kis ruhadarab. Emellet estelenként órákig kötözte csomókba a másnapi piacra szánt zöldséget, amit apám vagy kétkerekű kis tolókocsijával vagy biciklijén vitte ki eladásra. Disznókat neveltek. Leone csodálta anyám szinte 'szülői' gondoskodását minden kis malac irányában, de megrőkönyödött azok rendszeres üzletszerű túladásán. Így csinálta ezt minden igyekvő ember, de szüleim talán még igyekvőbbek voltak.

Egyből megtaláltuk a régi barátokat, vagy Anyám fortélyoskodása révén, azok találtak meg minket. Ugyanis, szüleim beszereztek jó néhány 'létra bort', ami már magában is vonzóerőnek számított, hát még a 'kanadai' látogató. Anyámmal együtt Leone is jobban érezte magát, minket (vagy csak engem) szem előtt tartani és megosztozni vendégeinkkel a társalgás örömében. Azért volt alkalmam másutt is látogatni. Gyerekkori barátom Rideg Béla, Keravill vezetőként-lett helybéli fontos ember, vitt ide-oda megkeresni régi barátokat, bemutatni újaknak. Meglátogattuk Jákóhalmán Gyurkóné Dezső Ágit, aki az év tavaszán rendezett találkozót érettségink 15. évfordulójára (amin sajnos nem tudtam résztvenni), majd később mint önkéntes állandó rendező hozzott össze bennünket nagy rendszerességgel. Gyakran láttam Váci Lacit, aki mint TV szerelő szivesen látott személy volt a város minden részén. Legjobb gyerekkori barátomnak tartott Kamput sajnos már ritkán láttuk. Családi élete is felbomlóban volt ital-ellenálló képességének hiánya okán. Mint tehetséges futbalista mindjárt érettségink után bekerült a helyi csapatba, ahol állítólag a 'nagyhúzatú' öregekkel próbált lépést tartani minden meccs utáni ünneplésen, vesztére sikeresen. Közös jó barátunk Telek Béla adott hírt róla alkalomadtán.

Itt ott kihagy az emlékezet, de fényképek alapján tudom, hogy nem ültünk tétlenül otthon, hanem kihasználtuk a Wartburg adta lehetőségeket és meglátogattuk a Dunakanyart, Esztergomot, majd később Egert. Budapesti tartózkodásunk alatt vagy bátyám budatétényi lakásám, vagy itt-ott Panni és Máli nagynéném pesti lakásán szálltunk meg. Felmentünk a Széchenyi hegyre, onnan át az 'Úttörő vasuton' a Jánoshegyi kilátóig és a nem működő 'Libegő' alatt gyalog le a Zugligeti útig, majd fel a Várba. Meglátogattuk a Nemzeti Múzeumot, majd a bátyám lakásához közeli budafoki bormúzeumot és pincét, ahol az Edmontonban is kapható 'világhíres' Egri Bikavért palackozták. A felkínált kostoló minőségét viszont nem találtuk elfogadhatónak. Akkor kibontakozó oenofil hajlamaim alapján tudtam, hogy nagyhírű borok is tudnak silányak lenni egyes évek kedvezőtlen időjárása folytán és mi ott a palackozóban olyant kóstolhattunk (annak tudatában, visszaérkezésünk után első dolgom volt venni egy dobozzal az ott kapható jó minőségből, ami sajnos, miután évekig tovább 'érleltem' az ihatatlanságig megrozsdásodott). Izlelgettük a magasabb osztályú éttermek kínálatait, de az igazán kitűnő Gundel kivételével (ami hamarosan évekig bezárt és újranyitása után 'megengedhetetlen' árakkal jelentkezett) nem találtunk különbséget az osztályok között. Hamar megtanultuk, hogy egy vidéki 'III. o' hely mindenben többet nyújt mint egy pesti 'első osztály'. Finomsága miatt és mert későbbi látogatásainkon hiába kerestük azt étellapon, maradt meg emlékemben a rántott fogas íze, amit egy Operaházi előadás után a közeli 'Kulacs' nevezetű szórakozóhelyen fogyasztottunk el a jónevű Solti Károly népdalénekes közreműködésével (érdekes, hogy az opera előadásra nem emlékszem!). A Magyarországra tervezett három hét gyorsan elszaladt és már indultunk is tervezett nyugat-európai túránkra. Szüleimnek most nem volt olyan nehéz a válás, mert tudták hogy fiaik még sokáig együtt maradnak. Jászberényben kezdtük a napot és Sopronban áltunk meg az éjszakára, főleg az én kívánalmamat teljesítve újralátni és Leonenak megmutatni azt a sorsomban olyan meghatározó szerepet játszó helyet. Megvallom, nem éreztem semmi 'benső mozgást', még az Egyetem csak az utcáról nézegetett épületei láttán sem. Nem volt semmi 'almamáteri kisugárzás'. Az 1956-ban elhagyott város omladozó vakolatú állapota csak most, évekkel 'nyugati' környezeti létem után tűnt fel, igen, omladozó vakolatú városnak. Megmaradt fényképeim mennyisége mégis azt sugallja, hogy hathattak rám a látnivalók. Bátyám vasutaskorabeli ismerettsége alapján kaptunk szállást a MÁV állomás mellet és vacsoráztunk meg a Deák étteremben.

Nem lehetett megpróbáltató a határátkelés Klingenbachnál mert nem emlékszem részletekre, talán ránk se figyeltek mivel bátyámék papirjainak tüzetes vizsgálata annyira lefoglalta őket. Még nagyon kezdetén járt a 'vasfüggöny' felhúzása magyar állampolgárok előtt és minden átkelő gyanúsított volt a kintmaradásra. (Nem is alaptalanúl! Bátyám velem is csak sokkal később osztotta meg akkori titkos gondolatait, hogy igenis fontolgatta a 'disszidálást'. Tőlem sohasem kapott biztatást, előttünk álló utunkon pedig nem láthatott olyant ami késztette volna a kintmaradásra).

Grázban álltunk meg először, aminek remekül karbantartott 'nyugatias' kinézete jó benyomást tett mindannyiunkra és gondolom kifejezetten bátyámékra, mint első találkozás a 'gazdag nyugattal'. Pedig akkor Auszrtia még nagyon a feljövő pályája elején tartott. Olaszország felé tartva megálltunk egy napos hegyoldalon a 'hazaiból' ebédezni, majd telítődve a táj szépségeiben korán befejeztük napi utunkat Waldenstein falucska Brunner Gasthaus nevű vendéglátójában. Nem mintha több is lett volna ott, ami volt is alig fért el a szűk völgyben. Bár jó volt a főztjük, vacsora után mégis viccelődtünk, hogy szállónk és a templom közé szorított kis temető esetleg konyhájuk 'áldozatait' tartalmazza.
Másnap reggelre elromlott az idő. Először szemerkélő, majd csendes esőben haladtunk át Klagenfurt és Villach városain Tarvisio olasz határállomásig, ahol nem emlékszem hivatalos fontoskodásra. Udinében már zuhogott és bele is keveredtünk egy kissebb forgalom torlódásba. Komikus kép maradt meg bennem az egyik'carabinieri'-ről, aki intézkedése közben rá se hederített fényes csizmája elázott és levált talpának kacsacsőrszerű 'tátogására'. Mint autós utazók egyből Velence testvérvárosában, Mestreben kerestünk szállást estére és találtunk megfelelőt minden nehézség nélkül. A 'megfelelő' kifejezés fedezi kényelmi de költségbeli elvárásainkat is, mivel testvéremék nem bővelkedtek 'valutában', mi meg nem nőttük ki (de talán később sem) takarékos beállítottságunkat. Az eső lelassult de maradt belőle másnapra is, ami és a lehűvösödés miatt jól bebugyoláltan jártuk a kanálisok partjait.

Velencében ismét éreztem az 'időben (vissza) utazás' furcsa szellemét, amit négy évvel korábban tapasztaltam utoljára. Az ódon város ódon épületei, talán a nyomasztó időjárás hatására is, pillanatszerűen vittek magukkal vissza keletkezésük korába, minden utikalauzi sugallat nélkül. Nemcsak a messzi Kanada, de a nagyon közeli Magyarország is mintha egy más világban léteztek volna. Hirtelenséggel rántott vissza a valóságba az egyik kis sikátorszerű mellékutcából tömegnek nem nevezhető, de nagyszámú 'sarló-kalapáccsal' díszített hatalmas vörös zászlókat lengető gyülekezet, akik talán az „Avanti popolor..." induló harsogásával haladtak valamilyen cél felé. Nem tudtuk minek vélni a jelenséget, komolytalannak is tűnt akkor, de évekkel később lett értelmezhető, amikor az újságok főcímei a hirhedt 'Vörös Brigád' véres merényleteiről szóltak. Étkezésünk nagyrészét még mindig az otthonról hozottak adták és annak 'főtt étellel' való kiegészítésére betértünk egy igérkezőnek tűnő helyre, de az ott felszolgált 'minestrone' levesre csak mint vizes lére emlékszem.
Harmadnap reggel az esőt Velencében hagytuk és melegedő napos reggelen Pádova és Bologna városain keresztül haladtunk

Firenze felé. A német 'autobahn'-ok mintájára épített 'autostrada'-k legtöbbje akkor volt épülőben, de a mi útvonalunkon nem volt olyan. Egy korábban oda látogató ismerős által adott címre igyekeztünk Firenzében a vasútállomás melletti utcán és jobb elszállásolást nem is találhattunk volna. A fürdőszobára emlékszem legjobban, ami padlótól plafonig borítva volt kis mozaik szerű csempékkel, aminek jelentősége az Európában tapasztalt zuhanyzási lehetőségek vonatkozásában volt. Ugyanis, a fürdőszobák ritkán tartalmaztak ajtóval vagy függönnyel elzárható zuhanyzó fülkéket, miáltal azok vízsugara a helység minden sarkába eljuthatott, sőt azon túl is, károkat okozva magában az épületben. Érthetetlen volt számomra, hogy az amerikai kontinensen természetesnek vett szabványt nem vették át Európában.
Minden olasz város, de egészében Olaszország is, elbűvölő, Firenze talán még jobban. Mindannyiunknak volt leírásokból ismerete a történetéből, láttunk képeket tucatjával híres épületeiről, de semmi sem tudta tompítani felemelő érzésünket, hogy személyesen ott lehetünk, saját énjeinkkel vehetünk részt napi életében. Kétségtelen, hogy épületei, terei, az alkotó művészet mindenütt látható remekei mellett a mindent átható hangulat teszi igazán varázslatossá a várost. Talán mert napos volt az idő, nem éreztem az 'időbeni (vissza) utazás' misztikus hangulatát, inkább az ódon építkezés időtállóságát értékeltük benne. Az utóbbi hangulat keltéséhez nagyban hozzájárulhatott az üzletek kirakataiban látható pazar minőségű árúcikkek sokasága, ami szintén vonzotta figyelmünket. Turistákhoz méltóan végigjártuk a nevezetességeket, megcsodáltuk a Ghiberti kaput, felmásztunk a duplafalú Duomo tetejére, átmentünk a Ponte Vecchio-n az Arno túloldlára megjárni a Palazzo Pitti-t és megcsodálni a Boboli-kert immakulátlan állapotát. (Ezen utóbbi kitétel azért jelentős mert közel húsz évvel később nagyon elhanyagolt állapotban láttuk!). Kuriózumként maradt meg emlékeinkben a kertben tanyázó nagyszámú kóbormacska, amiket a látogatók tartottak el élelemmel.
A napos idő maradt harmadnap is, amikor Róma felé vettük utunkat a régi N2-es úton, kerülve az akkor már kész délre vezető autostrádát. Először lankás majd erősen dimbes-dombos mezőgazdasági területeken haladtunk át ahol gyakorta láttunk dolgozó embereket a földeken és közelükben az országút mellett leparkolt modern autókat. Bátyámnak tűnt fel először azok kapcsolata és hogy az micsoda jómódra vall: mezőgazdasági munkások megengedhetik maguknak, hogy autókkal járjanak földjeikre dolgozni! (A megfigyelés jelentősége, hogy négy évvel később majnem ugyanazt láttuk Magyarországon. Milyen gyorsan változik a világ!). Egy rövid megállóval Sienában, haladtunk tovább. Érdekes módon nagyon kevés élénk emlékem maradt meg étkezé-

sünkről, de amire tisztán emlékszem, bármennyire is hihetetlenül hangzik a jelenben, minden kis vendéglő-szerű étkező helyen, ahová betértünk, elsőnek egy kancsó vörösbort tettek az asztalra, mielőtt bármit is rendeltünk volna, aminek költségét belekalkulálhatták az étel árába, mert az nem lett külön felszámolva.
Szintén megjegyzendő, hogy akkor sem mi, sem a 'hatóságok' nem problémáztak (legalább is nem tudtunk róla) a pohár bor és az autóvezetés együttesén. Arra jól emlékszem, hogy Siena után vettünk kolbász/szalámi féleségeket és kenyeret egy kis faluban, helyettesíteni az elfogyott otthonit és, hogy ugyanolyan jó étvággyal fogyasztottuk azokat el egy útmelletti napos réten. Nem sokkal ezután történt utunk egyik legemlékezetesebb esete. Egy forgalmi rendőrrel ellátott útkereszteződésnél hamarabb fordultam balra, mielőtt a rendőr arra mutatott volna fehérkesztyűs kezével. A visszapillantó tükörben láttam is heves és rosszaló gesztikulálását, de gondoltam majd belenyugszik. Nos, nem nyugodott bele! A tükörben hamar megjelent motorbiciklis üldözőnk haragos képe, ami azonnali megállásra késztetett bennünket. Magyarázkodni kezdtem, hogy elromlófélben lévő sebességváltóm okán haladtam túl a kereszteződésen, nem akarván ott a forgalmat feltartani. Angolnyelvű magyarázkodásom, vagy talán érveim meggyőző képessége folytán rendőrünk haragja nemcsak elpárolgott, hanem rögtön felajánlotta segítségét autónk megjavítására. Életünkben először (és remélem soha többé) szirénázó rendőr vezette be kocsinkat a legelső kis falu javító garázsába. Amíg várakoztunk, meghívtuk ujdonsült 'barátunkat' egy kávéra, amit el is fogadott, de annak végeztével alig tudtuk lebeszélni, hogy ne ő fizesse a számlát. Mindezek tetejébe a javító műhely sem fogadott el semmi fizetséget. Tessék! Ilyen is van! Meghatottságunkban alig tudtunk szóhoz jutni. Egyedüli viszonzásúl csak bátyám egy doboz magyar cigarettáját fogadta el jótevőnk.
Rómába érkezve ismét vasútállomás közelében (Termini p.u.) kerestünk szállást, a köztudott tény alapján, hogy európai (nagy) városokban ott lehet legkönnyebben elfogadható áron férőhelyet találni. No de a parkolás! Találtunk is szállást hamarosan, de utcánk szélén három sorban (!) parkoltak az autók. Hogyan lehet onnan kikerülni, ha a belső sorban találja magát az ember? Arra nem találtunk választ, de autónkat okosan, bár karcolásnak kitéve, a külső sorban hagytuk egész római tartozkodásunk alatt. Mint legtöbb hívő zarándoknak, nekünk is első utunk a Szent Pé-ter bazilikához vezetett, ami méreteiben is de külsőségeinek egyedüliségében mindannyiunkra erősen hatott. A méretek egyszerűen lélegzetelállítóak. A bazilika beltere mellett (Michelangelo 'Pieta'-ja még a magyar származású kalapácsos őrült károsítása előtti állapotában volt) a Vatikán város publikumnak nyitott, művészeti remekekben dúsgazdag termei és kertjei voltak a legemlékezetesebbek és azok csúcspontja, maga a Sixtusi Kápolna varázslatos légtere (ami 1990-es újralátogatásunkkor, már frissen restaurált állapotában nem keltett hasonló hatást). Visszaúton

a Castel St. Angelo mellett elhaladva, közhelynek is értékelhető 'Tosca hangulatban' próbáltunk viszonyulni a látványhoz, majd a Tiber folyót követve kiábrándító látványként értékeltük a Vatikánból érkező szennyvíz csövön, a folyóba ömlő 'látványos' szennyezést. Gyalog jártunk mindenfelé és csupán utikalauz könyvecskénk segítségével tudtunk különbséget tenni a 'miriád' templom között, vagy találni meg a keresetteket. Magyar emberek kényesek a 'hasukra', de érdekes módon ottani étkezésünk részletei majdnem teljesen elmosódtak emlékezetemben. Egyik este, talán a Trevi szökőkút közelében, vacsorára betértünk egy igérkező 'ristorante'-ba, ahol mindenféle nyelvtudásunk vagy csak nyelvi próbálkozásunk segítségével sem tudtuk magunkat megértetni a pincérrel, hogy mi valami húsfélét is akarunk a 'pasta' és paradicsom szósz mellé. Miután a szótárunkból kiolvasott 'carne' szó mindenformájú ismételgetése sem keltett felismerő kifejezést kiszolgálónk arcán, feladtuk és maradtunk hús nélkül. Az eset komikussága akkor jutott 'végkifejlődésig', amikor a számlát böngészve, kérdező arccal rá és rá mutattunk annak egyes elemeire, amiket pincérünk minden további nélkül ceruzájával egyből kihúzott. Később jót nevettünk az eseten és fontolgattuk, hogy ha minden elemre rákérdezünk nem is maradt volna fizetni valónk!
Turistáskodtunk mi tovább a következő napokon is: sokat időztünk a túlméretezett 'Vittoriana' emléképítmény melletti 'Foro Romano' kiásott romjainak nézegetésével, a 'Colosseo' külső-belső látványaival, megcsodáltuk a 'Campidoglio' domb Marcus Aurelius lovas szobrát és különösképp a tér állítólag Michelangelo által tervezett díszítő geometriáját, majd megkerestük a Pantheont, hogy csodálatunkat tovább fokozzuk. Egy életet lehetne leélni Rómában és akkor is csak egy kis részét ismerni meg titkaiból! Távozásunk reggelén Ferkó összekoccant egy kis Fiat 500-assal, aminek vezetője, meglátva magyar rendszertáblánkat égnek emelt kezekkel 'fohászkodott', hogy mi ott helyben készpénzzel térítsük meg kárát. Nem volt nagy a kár, de készpénzről szó se volt. Meg kellett nyugodnia, hogy a magyar biztosítótól kap majd (kapott is) elégtételt. Ideje volt, hogy a 'nyugatiak' is megtanulják, hogy ilyenekben 'keleten' is rendben mennek a dolgok. Visszamentünk Firenzébe, hogy megnézhessük a korábban zárt Uffizi galléria gyüjteményét és hogy láthassuk az 'igazi' Dávid szobrot, amit előbb valahogy 'kihagytunk' a sok látnivaló között. Az Uffizi hatalmas és felbecsülhetetlen értékű gyűjteménye valahogy nem hagyott nyomot emlékemben, talán a sok mestermű láttán való telítődéstől, de Michelangelo Dávid óriás szobrának látványa az 'Accademia' épületében igen.
Nincs is talán Olaszországnak ismertebb jelképe mint a 'Pisai ferdetorony'. További utunk első megállója a város szélén lévő világhíres 'muszáj látnivaló' volt, ami mindenben méltó is hírnevéhez. Bátyám tériszonya miatt visszafordult, de mi hárman felmentünk a toronyba ameddig engedtek (1990-es látogatásunkkor már teljesen zárva volt). A nyílt parkszerű terület, ami körülveszi a toronyt, az impozáns Battisterot és a Duomot, minden oldalról ad szép rálátást az épületegyüttesre. Más hasonkorú városok sűrű beépítettsége, ami valamikor itt is jellemző lehetett, nem enged meg hasonló panorámát.
Egy darabig a tengerpart közelében haladtunk északnak, majd valahol La Spezia környékén mégis rászántuk magunkat az autostrada használatára, ami nagyban felgyorsította tempónkat. Pillanatok alatt egy fajta csodálatból (az ódon szépsége) a másikba (élvonalbeli útépítkezés) estünk. Volt alkalmunk korábban vezetni az 'autobahn'-okon, tudtuk hogy néz ki a 'minőség', de itt ugyanazt megépítették 'hegyen-völgyön-keresztül' úgy, hogy 'alig' nyúltak hozzá a környezethez! Alagutak, különböző hosszúságban váltakoztak rövidebb-hosszabb viaduktokkal (völgyhidakkal).

Gyakran megálltunk (bátyám út/vasút mérnök lévén) megcsodál-ni az építményeket és lenézni a völgyekben háborítatlanul ha-gyott kis falvakra. Számomra a mély földvágások és töltések majdnem teljes hiánya tette a legnagyobb benyomást, mivel a 'gazdag' Kanadában azok alkalmazása a 'norma'. Volt olyan ala-gút amelynek magassága nem volt sokkal kissebb mint a felette meghagyott eredeti kontúr. 'Fizetős' volt az út, de nem bántunk érte fizetni! Annyira elmerültünk az útépítmény csodálatában, hogy átvezettünk Genova felett úgy hogy észrevettük volna. Nem sokkal tovább ismét a régi tengerparti útra kellett térnünk és az olasz Rivierán haladtunk a határállomás Ventimigliáig. Nekünk kanadaiaknak nem kellett semmi 'pecsét', de Ferkóéknak igen. A magyar útlevél láttára az 'egyenruhás' határtőr rögtön fontoskodni kezdett és 'tiszteletlenül' kezdett turkálni a csomagtartóban lévő podgyászainkban, de meghőkölt és viszakozott amikor angolul rászoltam, hogy 'hátrább az agyarakkal'. Az eset legalább két szempontból is értékelendő: erőfölényüket fitogtató hivatalnokok gyakran meghátrálnak ha nem védtelennel állnak szemben és hogy demokratikus országokban mer jogaival élni az ember.

A határon túl egyből Monacóban találtuk magunkat, aminek méreteire jellemző, hogy már túl is voltunk rajta, mire arra rájöttünk. Hasonló volt az eset Nice és Cannes mellett elhaladva is.

Kezdtünk kifogyni a napos órákból, ismét esti szállás után kellett nézni. Északnak vettük utunkat és a jól hangzó Aix-en-Provice nevű városban álltunk meg és valahol annak közepén, egy kis zsákutca szerű tér végén találtunk egy ódon építésű fogadóban helyet. Nekünk nagyon tetszett a múltszázadbeli butorokkal berendezett szoba, különösen a mélyen süppedő ágy, ahol ki tudja hány ember talált előttünk benne, hm - pihenést, de Ferkóék viszont mint gyatra, öreg hodályként emlegették a helyet. Másnap, vasárnap reggel alig tudtunk kievickélni a térről az azt megtöltő mezőgazdasági gépek sokaságától, amiket valami kormány elleni demonstrációként hoztak össze a környékbeli gazdálkodók. A traktor-féleségek megtöltötték a város utcáit is, örültünk, hogy magunk mögött hagyhattuk az egészet. Megálltunk Avignonban, részletesen körbejárni az 1300-as évek pápai rezidenciát, majd a Rhone folyó mellett haladva kerestük (de nem találtuk) a domboldalakat ('cotes'), ahol a hires 'Chateauneuf de Pape' borokat produkáló 'syrah' szöllőt termelik. Akkoriban nemcsak tisztelője, de rajongója voltam a francia boroknak, amik még élérhető áron kaphatók voltak Edmontonban, ezért északra tartó utunkat nagy vonalakban a többi hires bortermelő vidékeken való áthaladás szabta meg. A német mintájú autóútak építésének szele még nem érte el Franciaországot, de a gyönyörű érett fasorokkal, mindkét oldalon szegélyezett meglévő utak, legtöbb helyen három sávra kiszélesítve, jó haladást tettek lehetővé. Sajnálkozva gondoltunk a hatalmas fák sorsára, amikor az 'autóút' mánia oda is elér és helyüket követeli. A Róna völgyében haladtunk északnak és átmentünk (kerülő utak hiányában) Franciaország harmadik (esetleg második) legnagyobb városán, Lyon-on úgy, hogy semmi emlék nem maradt meg bennem, talán sietségünk okán, mivel még sötétedés előtt akartunk elérni Beaune-ba, a Burgundy borvidék központi városába. Keresgélés nélkül találtunk rá egy 'Serf Hotel' nevű fogadóra, aminek neve, legalább is a mi olvasatunkban, egy alacsonyabb 'osztályt' sugallott. Kinézete is olyan volt, de szolgáltatása elsőosztályúnak bizonyúlt: ott fogyasztottuk el utunk legemlékezetesebb ebédjét/vacsoráját. Egy nem-fiatal hölgy hozta asztalunkhoz leheletében a bor illatát és a kézzel írott menut, amire mi csak rábólintottunk. Hagymalevessel kezdtük, előételnek 'saucission en crute', főételként valami remek húskészítmény és körettel folytattuk, majd édességnek 'crème brulèe', utána tálak gyümölccsel és sajtokkal. Ma is jót nevetünk magunkon és a többi vendég ijedt arcán, amikor túl sokáig tartottuk asztalunknál a minden vendégnek szánt nagy 'tourine'-ban felszolgált levest, a nagyméretű édességtálat, de legfőképp a sajtos tálat. Ferkó nem tudott betelni a több fajta sajt ízével, különösen a 'camembert'-nek nem tudott ellenállni. Ha jól emlékszem, a kancsó bor itt is adott volt! Vacsora után végig sétaltunk több utcát, ahol mindent áthatott a pincékből kiáradó érlelődő bor illata.

A Szajna völgyi Dijon-Troyes irányt követve értünk Parizs közelébe, ahol egyből a belterületeit körülvevő 'route periferique'-en kívül kerestünk helyet 'lehorgonyozni'. Szerencsénkre a 'Bois de Vincennes' zöld terület által körülvett kis suburbán St Mandé nevű helységben találtunk olyant. Szerencsénkre mert volt hely leparkolni autónkat, amit aztán nem is használtunk vagy öt napig és szerencsénkre mert jó közlekedési összeköttetése volt a belvárossal. Harmadik emeleti szobáink a kis hotelben csak a minimumot adták, de hát úgy sem terveztünk azokban időt tölteni. Földalatti vasúttal mentünk a városba, ott pedig 'lejártuk a lábunkat' a különböző részek látogatásával. Elsőnek a Louvre múzeumot vettük 'szemügyre' és a nap végén, telítődve minden széppel és érdekessel, holtfáradtan jöttünk rá, hogy milyen keveset láttunk a gyűjteményekből. Másnapra még egy fél napot ott töltöttünk, hogy megkeressünk olyan 'muszáj látnivaló'-kat, amiket előbb elmulasztottunk. A Louvre épületei nem modernek (pedig akkor még hiányzott az 'üvegpyramis' földalatti bejárat is), de korántsem olyan korúak, mint az olasz városok műtermeinek helyetadó építmények, ami különbségnek tulajdonítom ottani benyomásaim kévésbé bűvöletes voltát (és mai visszaemlékezésem hézagosságát). Párizs sem tett rám az olasz városokhoz, különösen Rómához hasonló, emlékeimbe élesen bevésődő hatást. Oka lehet természetes beállítottságom a régiségből ránkmaradt értékekre és a sokat átélt maradandóságokra de egyszerűbben talán valami influenzás

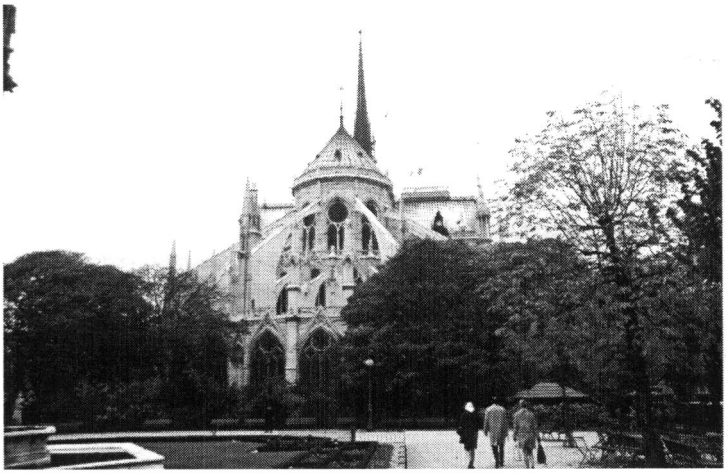

nyavalyával való lebetegedésem, ami kivett társaságunk cirkulációjából legalább másfél napra. Maradtam hotelszobánkban és ettem a hirtelenében vásárolt kis 'Bleuet' butángázos tűzhelyen készített lágytojást és főttvirslit (ami kiváltotta hotelmenedzserünk rosszalását, miután tojáshéjakat találtak a szemétben!), amíg a többiek tovább barangolták a várost és látogattak bisztrókat.
Kíváncsiságom miatt nem maradhattam ki az élményekből sokáig, de sajnos nyavajám (enyhébb formában) maradt végig, tompítva a lelkesedést. Magunkkal és a látnivalókkal voltunk elfoglalva, alig figyeltünk oda a világ dolgaira. Egyik nap a Napoleon hamvait tartalmazó 'Les Invalide', hadiskolát is magába foglaló nagy épülettömb felé tartottunk, amikor különböző díszegyenruhás katonák és rendőrök sürgölődésébe keveredtünk. Kíváncsiskodó kérdésünkre adott válaszaikból csak a 'Brezsnyev' nevet tudtuk kivenni, amiből és a mellettünk hamarosan és rendkívül gyorsan elhaladó, több motorbiciklivel felvezetett nagy sötét limuzinsorból arra következtettünk, hogy hivatalos állami látogatásnak vagyunk szemtanúi. Azt találtuk az egészben legérdekesebbnek, hogy mellettünk és a sok egyenruhás mellett alig volt más ember a közelben. Utolsó napunkon busszal kimentünk Versaillesbe megcsodálni, inkább nagy kiterjedése és gyönyörűen tartott kertjei okán a francia királyok megalomániájának egyik jelképét és sok keresgélés után a Petit Trianon palotát, hogy bátyámmal mindketten, képletesen leköphessük a szégyenteljes 'békediktátum' szinhelyét.
Visszaindulásunkat Kanadába előrehoztuk egy nappal, így a következő napon, október 31.-én Ferkóék kivittek minket az Orly repülőtérre és kora délután elbúcsúztunk egymástól és Európától a következő viszontlátásig.
Air Canada repülőnk idő előtt érkezett Montreálba, de kapcsolodó gépünk onnan Edmontonba sajnos egy 'milk-run' (tej-kihordó) járat lett, ami több időt vett igénybe mint az óceán átrepülése. Az utazás fáradsága mellett a flú-szerű nyűg is tartott, sőt Leonet is elkapta, ami miatt könnyen átaludtuk az éjszakát és jórészét a következő napnak is. Délfelé, az őszi napfényben pillantottuk meg újra házunk aranysárga levél takaróval borított hátsó kertudvarát. Az 'időben utazás' furcsa érzése, de most 'vissza a jelenbe' formájában kerülgetett napokig, főleg a korai hidegek miatt, de aztán az is feloldódott és a hó érkezésével 'vissza huppantunk' kanadai életünkbe.
Karácsonyt magunkban, házunk ragyogóan működő kandallójának melege mellett ünnepeltük, de másnapra nyílt meghívást tettünk barátaink és munkahelyi kollegák felé, megmutatni új otthonunkat és kinyilvánítani vendégszeretetünket. Az 'Open House' azaz 'Nyílt Ház'-szerű vendégfogadás meg maradt tradiciónak további éveinkben is. *(2014 április 13, Vancouver, BC)*

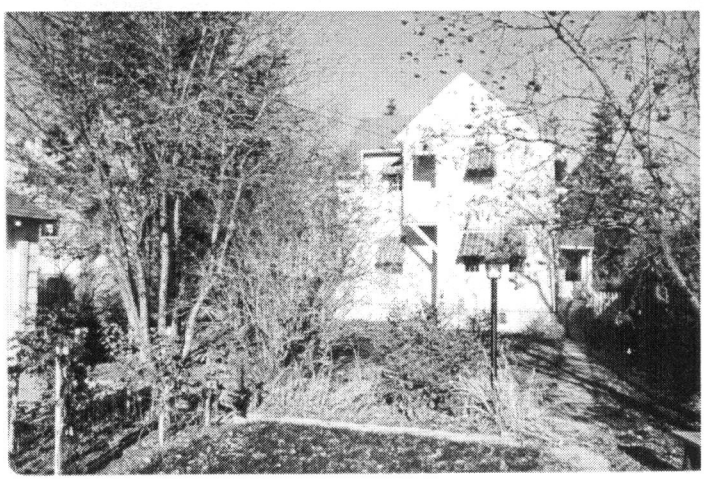

KIMARADTAK SORAINKBÓL

Joe Barabas: **After-retirement ramblings** (Life story…6)

At this point I am not really sure if I really could put a story together that would hold anybody's interest of the fifteen years when we did not actually live a very exciting life. Did not say we did not live happy enough, but that is really just for us to know. As I wrote in the end of my last story, we started unloading our moving van into the house we purchased and received the keys for at noon on December 21st, 2001 in Redcliff near Medicine Hat in Southern Alberta. For you to know, our address is 919 3 St SE Redcliff, Alberta, T0J 2P0 Tel. 403 548 7877. One of our E-mail addresses is: jozsef.barabas@gmail.com and you know I am not afraid if anybody would telephone us, write to us or e-mail us or visit us. Now some says that I have some kind of a sense of humor, and I say it is true, but till now I did not even know what kind. Well as most of you do know, since we are well done with our own Canadian election and nothing else to watch but our southern neighbor doing their primaries. A friend today asked me if we watch the circus on TV. I said what circus, and then as she said it again it clicked in. Well anyway, it clicked to me that my sense of humor must be somewhat like the star player uses down there. People say a lot about him - on one thing most agree, he may be the only one that dares to tell the truth. Now who would tell me what that says about all the other candidates? See, just how smoothly one can fall into the traps of politics. If you let your guard down, bang you are in it. And all I wanted to tell how we were going to move into our new home. But who is really interested? I will write it anyway, because I promised to write it. I have to tell you about Redcliff too. Redcliff is not just any little town but it started out to be Canada's Chicago of the West. There was coal in the banks of the South Saskatchewan River; on that base they started some industry. The local museum shows even a factory that built trucks with those hard rubber tires. The brick factory that was closed down shortly after we came here was already making bricks around 1913.There are some genuine brick houses still around in Redcliff. I know several 'infrastructures' built around 1913. Some of the older traditional churches in Medicine Hat for instance. The 9th Street Bridge in Edmonton

too was built in 1913. (Check me out, prove me wrong.) There is a glass factory still working that had some Czech people blowing the gloss. Still working, with only one chimney showing smoke, but I do not believe the Czechs blow the beer bottles made there. One thing that is famous about Redcliff in the latter years is the Red-Hat Coop. A giant packing house for tomatoes, cucumbers, green, yellow, orange and red colored peppers. The sign at the entrance to town says: Redcliff is the 'Greenhouse Capital of the Prairies' Notice, it says the prairies, not the whole of Canada. About a dozen reefer vans will load at a time with those noble vegetables will go as far as Florida. Just think, Redcliff feeding Florida, and of course, all the other states along the way. Wonder if the people down there would believe that. Ha-ha. For the peppers, we eat them daily. The red ones are nice and juicy and the cucumbers and tomatoes are flavored too. But, we have to go all the way to Edmonton to get the Hungarian peppers in season for cooking 'lecsó'. The Redcliff greenhouse peppers just will not do.

As it was the 21st of December, the first day of winter also, snow was blowing, curling over the edge of the roof, made us pack in promptly and turn up the heat in the house. A young bachelor lived in it before, so there was lots of cleaning, vacuuming to do. Immediately after Christmas the renovations started, mostly in the partially finished basement. Medicine Hat's building supply stores seen a lot of us for the remaining of that winter. Never before had I the free time for house upgrading as now being retired. We used colorful cedar and nutty pine boards covering the walls of the large spaces, rooms down there. Later we put wood floors in both upstairs and down stairs. Found the nicest bamboo flooring that everybody still likes.

Then the spring came. There was not a stitch of thing in the backyard. Before in Edson, the family visiting used to amuse themselves of the abundance of vegetation and flower blooms around our house, and here was nothing. How do you start a garden in the hard and dry prairie soil? Well, the people before us did it. With hard work, we assume now. Today when seeing the giant tractors pulling the giant disks and seed drills, we muse about how they did with much less at pioneering times. For me that meant spading, hoeing and raking. Garden beds were dug out of the hard prairie soil in the backyard. Yellow willow, crab apple tree, cherries, apple and grapes were planted around the edges. Honorable spot on the middle was given to the Black locust (Fekete akác). It freezes down to the ground every winter, but will have a growth of six to ten feet every year since. Twice only it produced one or two cluster of beautiful white flowers. From bear to lush vegetation, trees, shrubs, vegetables and flowers, our back yard became in a short few years. Plenty of berries growing on the Saskatoon bushes planted, but the robin and the black birds devour it all before it ripens for our pleasure. Of course, this country around southern Alberta is not known for its grapes, so our vines produced minimum clusters just for the taste. The one sour cherry three is doing much better. Every year the girls will help picking buckets of it and it puts a real zest to the pies in the winter.

A few years after we settled here Doris came home with some spruce and pine seedlings. For my retired forester's eyes, they did not look so much, but she wanted them in the front of the house. So I dug holes each side of the lot and across on the front and she proudly planted them. Hundred percent survival. Those trees were well watered and looked after. Not only the back yard is green and lush, but from the front too we show the love of the trees as we did always in our life. Now just in thirteen years they tower over the house. Young doves were raised under the protective branches of the spruce tree as it covers tightly to the ground. This year the blackbirds were nested in those trees. The bunny that comes to feed and rest in the protection of the trees is the most favored. She is our bunny. If our two little dogs are too picky at their food, mother birds love it for their hungry fledglings in the back yard. It was our every morning pleasure all summer to watch and listen to the noisy little creatures from the deck just outside of the kitchen on the warm morning sun. The young magpies will get the most extensive lessons from their parents. Then there is a real competition going on between the robins and the blackbirds. I know, some of today's trends are the sterile looking concrete with elevated herbal gardens, but not here. Just honoring our parents with flowers bordering all pathways like mother did. Not knowing if it was a flower or a vegetable garden. But it is September now, the leaves are turning yellow, and the loud honking of the Canada Geese is filling the crispy morning air.

On the first day of the month Retfalvi Laci phoned. Asked me if I can guess why he called. I still 'can' remember that much of course, that it is Kapocs-time again. Squirmed like usual what to write. He would nudge me gently giving me hints and encouragement about the many topics of our experiences that could be shared. I stated at the end of my last piece that I came to the end of my stories of my working life and started this one as 'retired', and I do not believe it is exiting enough to write about. But how about going back to the areas I rushed through, expand on those. I do not know. It might sound putting my former stories into better or different light. The question: would I go back and change the course of my life comes up. Do we have regrets of our choices? At what points? These could be endless discussion subjects for each of us at different times and occasions of our lives. That most memorable 'turning point' day of all of my life in November 4. 1956 at 5PM, early evening. Was that a move to reconsider? No, not even after sixty years. We may have come to that border point as a group together on munitions' trucks when saw certain tanks heading our way, but sitting and deeply in thought at that border I was myself, an individual in that decision making. So I wrote it down now and it must be so. Did I think about getting to that border, certainly was not in the plan that morning or what made me to get to that border? Adventure? May be some, but not me just yet. To continue the university together as a Sopron unit could not possibly enter my mind. At that time, I

had no idea that our professors were with us with their families packed. The idea of togetherness started forming when we were invited into the towns harvest celebration festivities. This is where the realization came that with all those children around, this is more than just a casual visit across to Austria. I do not remember now if I even tasted the grapes offered hanging from the ceiling in clusters, before we were called and ushered into those yellow buses. There were no changing minds anymore. We were heading somewhere and the direction was not quite clear for a few days. One thing was new; there were now armed guards at the doors of the vehicles we were traveling on. Interestingly I was not too concerned by it. I had a calm feeling that it will be all right at the end of the journey. The question of reconsideration of these events goes back to the departure from the homeland. Not too long in Siezenheim my father's pleading letter reached me. My answer to that underlined my decision to continue westward to Canada. It than became a commitment to stay to be a part of the group.

In April 1958, months before completing my second year I departed from the group and went to do manual work at the same logging camp in Port McNeil. This move, this departure has become for me a 'turning point' to muse over, and over again. Around those months of my departure I wrote it in my notes that going back to finish university and to earn a degree is a must, just that it was not defined when. The question for my present writing is if I would have changed or regretted any of my past actions in my life. Now it is appropriate to analyze the reasons and the whys of this decision of change. Would I do it that way again? What are the pros and the cons? Things did not all together become rosy or easy right away in the beginning; however logging and the life was not without interest and challenges. It was a good learning experience with pay. That pay was important for me. It kept me without debt, and gave me independence. The years may have been dragging but they passed. As they passed, so I progressed in the industry. It took twelve years to my first marriage, but as woodlands manager for a reputable company our finances were well covered. I did take occasional upgrading courses, some academic level, but going back to university was not in my mind anymore. When in Powell River, early April 1957, opportunity came to go to a logging camp in Port McNeil six of us said yes we will take it. With that a new turning point was forming for me. That first job in that camp created the bases for the rest of my life in this country. Of those six: Bella Imre and Hirczy Béla had their last year to finish and they did. Németh Laci finished with the second year class and returned to Hungary. Boda Zoli also from the second year later returned to UBC and finished education and made well as a teacher. Fodor Gyuszi took physical education and made well. Myself, I took two more years of education in logging and also made well. I did not have to leave the Sopron Faculty. No one advised me or talked me into do so. I did it for my own reasons. Did I ever regret it? Yes, for a few moments of events in the progression of my professional working life, I may have been short of a university degree. Some of those opportunities did not work out in my favor, but what did, was the right direction to go financially and for the family's sake too. The places we ended up at were always work-oriented; my positions were satisfactory in the industry of my choosing. Therefore, never any regret. Never have I earned a penny outside of the forest industry.

There have been questions about why so many departed from the second year. Was there a common reason? I do not think we could be underlined by a common denominator. Without being divisive or precisely correct in numbers: after all, those of us who left were of different background and even different age. Tried to create some sort of groupings of us who left to identify similar motifs but it is really none conclusive. Of the thirty plus, some returned to Sopron from Austria, some went to Switzerland, some to West Germany, some went back home before spending a year in Canada, some took a year at UBC, most of us who departed in the spring of 1958 and made a living in Canada or in the United States. Independent thinkers we may have been. Most of us were old enough to have responsible work experiences before entering university, not stepping in straight from high school. Then, what about tradition? How many of our families had forest engineering background? Under the then suppressed circumstances could we be impressed well with tradition in one year? The title we as first year students were known by I know now fitted me well, because what I did not know very much about is the very center of the tradition: Sopron. During the first year six days a week I stayed pretty close to the shortest route from the dormitory to the university, to the student dining place. Sunday afternoon a few of us went to public dances, and even that dance hall was on the route. Fall of '56 we went to pick corn and other farm work. Sifted and sacked flour in the local mill and got to know the streets of the city some by walking with the local police force. It was than grape harvest time, and even helped some of the growers with pressing their vine. Here and now I am wondering all over, looking for or making up reasons for a move I made in April 1858. Hope not to try to explain anybody else's to justify mine.

Now I am still wrestling with the topic for the rest of these pages. It was easy to write a story of ones working years. But when one retires to restfully enjoy the remaining years of his life, done all the important things, what is left to do is to look back. After all the self praising and tapping of our own shoulders for what we did at those days sixty years ago, and since and still, I am at a loss of finding the real satisfaction of achievement. Somehow, somewhere I lost track of a universal goal. Maybe it is just the feeling of not achieving near enough the limit of my expectation. Maybe that expectation never really was defined or given too much thought of. Maybe we are still emigrants from our home land and still looking for its replacement. All the years we took the material goodness and abundance of this country for cover that deeper feeling. I am using the word 'we' here frequently also to support my own feelings or thoughts. I said a universal goal; at least I assume we had a goal in October 23 and until November 4, 1956. As I see it now, that goal, in the haste of our departure across the border was left behind us, and those of us who decided to leave Europe for Canada, a new goal, a new beginning, a new outlook on life possibilities was born. We lived this new life for the next 60 years now. Some of my last nights at the university in Sopron, I slept on the floors of the administration building. This is where our records were kept. I never did see mine. The only thing I ever achieved proudly is my Technicians Certificate from Debrecen is still in there. Evidence that I existed there. I never did receive an invitation for this year's 60th celebrations in Sopron. If I have anything to apologize for in my ramblings, I do, but I will not go back to change my words any more.

For closing, I want to tell you we still have our bunny. This morning, after not seeing her for a few days, came to take up her favored resting place. I was deeply in to finish this page when something like a horrible shrill come from Doris: "He ate it! The bunny is gone!" I ran to look, and see a big beastly tomcat in the bunny's place. But he was not licking his chops. Gave the cat a big scare and came in to calm my partner. Shortly, the bunny appeared and peacefully started grazing on the lawn.

(I hope to be back again in six months, if you let me. 2016 September 21. Redcliff AB)

VISSZATEKINTÉSEK

KÖZELMÚLT

Csumy, alias Markó Imre: **Predestináció**

Lehel szereti idézni Juhász Gyuszi az "altenates foregone" (a feladott lehetőségek) elgondolását. Ez a leírás inkább a lehetőségek 'bosszúját' mutatja: visszatértek mint a bumeráng. 1958 tanév végén Tuskó tanár úr összehívta azokat a II. éveseket, akikrôl az a hír terjedt el, hogy a 'Divizió'-ról kimaradásukat latolgatják. Mikor engem kérdezett: "Ha találok megfelelő munkát a nyár folyamán, akkor kimaradok. Egyébként, ha Isten is úgy akarja, befejezem és erdőmérnök lesz belőlem…". Erre: "Pápista létedtre ennyire hiszel a predestinációban?" Azóta teljesen meg is győződtem róla.

Zsenge gyerek korom óta mindig kedveltem az apróbaromfit. Különösen a fogolyszínű 'leghorn' csibéket. Már három hetes koruk előtt meg tudtam mondani, hogy melyik a kakas és melyik a jérce. Első gimiben a számtantanár sorra kérdezte az osztályt, hogy ki milyen pályát szeretne választani. Mivel fejébe vette, hogy az átlaghoz képest jobban tudtam számolni, az alkalmazott matematikus pályát javasolta. Mondván, hogy csirkéket magánzóként is nevelhetek. Az akalmazott matematikus meg mi a fránya ? Mit tudtunk mi a fejszámolók alkalmazásáról a rakéta tudományok fejlesztésében ?

Harmadik gimi után nyáron (1952) a Hadmérnökök Térképészeti osztálya Gödöllôn tartott 'hadgyakorlatot'. Az egyik kadéta az iskolában keresett diákokat figuránsnak. Mint a tantestület tagja éppen édesapánk tartott ügyeletet. "Milyen idős diákokat, mert a hat gyerekem 9 és 20 éve között oszlik el ?" Jóska bátyónk nyári kiképzésen vett részt. Laci bátyám abban az évben érett le. Feri öcsénk gyenge volt még a tarlóra. Így Lacival elszegődtünk. Hamarosan megtetszett ez a pálya. Aladár, a tisztjelölt, jó humorú srác volt: perzsa anya szülte és megtanított minket egy igazi zarándok nótára: "♫ most segíts meg, Moha-mohammeeed, nézd a szegény hindu gyalog meeegy, most jöttünk mi Mekkából, Mekkából, 'hol az ember megkábul, megkábul, oh segíts meg … ♫ " Ha ezt egy jógázással jól kigyúrt hindu meghallotta volna , biztos gúzsba köti lábunkat a fejünk felett.

Jól hangzott a hadmérnök cím. 1953 tavaszán jelentkeztem is azzal a gondolattal, hogy biztos fel is vesznek, mert ki az az eszement, aki önkéntesen a néphadseregbe óhajt lépni ? Meg is érkezett a behívó a légierõkhöz, minden magyarázat nélkül. Mit kell ott megtanulnom: propeller kurblizást ? Másnap lekáderozott a bizottság, harmadnapra leszerelt. "Nincs semmi vétke, csak a felsorolt kiterjedt családból hiányzott a munkáskáder". Lacitól megtudtam, hogy a kultúrmérnökin is lehet térképészetet tanulni. El is követtem oda két 'dobást' - ők is. Az első felvételi után, Laci kérdésére: "Igen, minden jól ment. A párt megbízottja csak azt kérdezte, hogy a bátyám vagy-e ?" Mivel jó eredményeket szerzett, büszkén igennel válaszoltam. Laci: "Öcsém, jobb lesz, ha máshová jelentkezel. Ez a párttag akart kidobatni tavaly, mert Lenin elvtárst kigúnyoltam. " Jött is az elutasítás: helyszűke miatt …". Beálltam a dolgozó osztály soraiba. Egyik pártfogó ajánlotta, hogy segít a gépészmérnökire bejuttatni. Ott meg propellereket tervezzek ? Másik pártfogó: erdômérnöki - ♫ messze a nagy az erdő, messze száll a felhő…♫. Laci egyik találóskérdése jutott eszembe: a kutyának át kell jutnia a folyó túlsó partjára, de nem szabad úsznia, híd mincs, se komp, csónakkal sem utazhat át. Hogy jut mégis céljához ? ... "Hát átúszik !" hebegtem, "de ez egy erőszakos kutya volt!" Elvonyította magát bennem az erőszakos kutya és elkövettem a második dobást a kultúrosra. A válasz ugyanaz. Már 1954-et ír a naptár. 1955-ben ♫ sej besorolnak, sej besorolnak engemet katónának ♫. Ha jól meggondolom, Sopron mégsincs olyan 'messze'.

Jóakaróm meghagyta, hogy a felvételi után menjek fel a lakására. Azzal fogadott: gratulálok a felvételedhez. - ?? - Még csak ma vizsgáztam és még az értesítést meg kell várnom. Erre: hidd el, felvettek ! Hát ezért seggeltem annyit a felvételire ? Irány: Sopron, ahol Gitta már 1950 óta cseperedett nagy gyanútlanul. Röviddel miután 15. évét betöltötte, a predestináció (a végzet !?) engem is odasodort! A forradalomról, menekülésünkről, az 'Elvándorolt Alma Mater'-ról, kanadai kalandjainkról sokan eleget megírtak már, így feleslegesnek tartom ismételgetni. Miután az 'equivalent' diplomát türelmesen kivártam, mint ahogy megénekeltem a 2006 okt. 15-ei Kapocsban, idő múltán letettem az államvizsgákat földmérő és kultúrmérnökiből is. Ennyit a feladott lehetőségekről (the alternatives foregone): ♫ my boomerang(s) did come back ♫. Ami pedig a pipiket illeti, Mikes György valahogy így fejezte be az 'Anglia papucsban' címû idegenvezetô művét: "amíg csak élek, imádom a paprikás csirkét". P.S. Józsa lányok: nekem is van ám Jóska és volt Laci bátyám, meg van Feri öcsém. *(2016. 09. 15. Eugene, OR).*

VADÁSZÉLMÉNYEK

Baranyay József: **Kedves Barátom!**

(Rendhagyó módon vadásztörténetet közlünk, de keltezése és részletei korai vancouveri életünkre is adnak rálátást. Irásakor a levél hat példányban lett elküldve M.o-ra. A Szerk)

Remélem nem veszed zokon hogy ezen a módon írom 1e az e1múlt pár hónap kiemelkedő eseményét, de annyian várnak erre a levélre, hogy 8-10 példányban külön külön ugyanazt leírni még földi bűneim levezekléséért is sok lenne talán?

Több eredménytelen vadászat után októberben nagy szerencse ért! Persze ennél a szónál hogy eredménytelen nyugodtan megállhatunk, hisz én eredménytelen vadászatot nem tudok elképzelni és ezt hiszem senki közületek, akik nem az ölésért vadásznak. Már pedig aki a vadászatban a gyilkolást élvezi úgy sem tartozik a vadászok közé.

A természet szépsége, egy egy vad, madár megfigyelése és maga a friss lvegő, a mindennapi élet hajszájából való kikapcsolódás annyit ad, hogy egy egy kirándulás soha sem lehet eredménytelen. Pár gyönyörű őszi kirándulás után – amelyeken pár fajdot, s hosszú idő után otthoni foglyot, sőt szirti foglyot is lőttünk – elhatároztuk Timár Jancsi barátommal, hogy most már felmerészkedünk a magas hegyek közé a hegyi kecske hazájába. Egy aránylag alaklmas s jó terület van közel ide Vancouverhez, az egyedüli nehézség, hogy egy rohanó, vad és elég széles folyón a Squamish-on kell keresztül

jutni. Igy egy bérelt csónakkal felszerelve okt. 10.-én hajnalban Jancsi fél tonnás Ford teherautójával elindultunk kecskére.
Ahogy lassan virradni kezdett sajnos reményeink a kecskék irányában kezdtek oszladozni. Borult idő, alacsony felhők, s minél jobban behatoltunk a hegyek közé annál kevesebb kilátás. Alig hogy elhagytuk Squamish települést (cca. 7 mérföldre) kilukadt az első gumink. Felrakjuk a pótkereket s hát abban is alig van szufla. Más választás nem volt lépésben vissza indultunk. Cca. 2 mérföld döcögés után egy kis településhez értünk s itt szerencsénkre volt egy kézi pumpa s azzal fel tudtuk pumpálni a kereket, s most már gyors iramban vissza Squamishba ahol a lukasat megragasztattuk, s komoly késéssel újra útnak indultunk. Ahogy mint mélyebbre és mélyebbre behatoltunk a völgybe úgy romlott az utunk, a végén már egy sziklás hegyi úttá vált, úgy hogy minden kanyar után el voltunk készülve arra hogy a kocsit egy szikla csuszamlás vagy vízmosás miatt vissza kell hagynunk. Az erdő az gyönyörű volt azonban. Évszázados Douglasz és Thuja óriások között vezetett utunk, hol a rohanó folyó partján, hol pedig felkanyarogva a hegyoldalba. Bár megállapítottuk hogy kecskére semmi reményünk nem lehet, hisz a folyó tulsó partján a fákat már elmosódva láttuk a köd miatt, s ilyen körülmények között ismeretlen hegyeknek neki menni esztelenség lett volna. Ennek ellenére is folytattuk utunkat, ugyanis egy homokos részén a partnak friss medvenyomokat fedeztünk fel, s ez igen felcsigázta érdeklődésünket. Ahogy így haladtunk egy majdnem áthághatatlan akadályhoz értünk. Egy meredek hegyoldalon ugyan is az út igen laza szikla törmelékes lett. A meredeket még a kocsi bírta volna, azonban az oldal közepe táján a kerekek a laza törmeléken megperegtek és a kocsi kezdett elásni. No de minket se olyan fából faragtak, hogy egy kis nehézség miatt feladjuk tervünket, s mivel már sok hasonló nehézséggel találkoztunk, egy-egy ilyen kis expedícióra fel vagyunk megfelelően szerelve. A motorfűrész, csigasor, kötelek s egy kisebb vándor javító műhelyhez szükséges szerszám felszerelés mindig akad a kocsiban. Igy előszedtük a kötelet, csigát, s egy fához kikötve én elkezdtem húzni fel a kocsit, Jancsistul. Ő meg a motorral ahogy tudott segített. Nem is lett volna semmi további baj de bolond hosszú volt az a hegyoldal, s cca. olyan meredek mint a háztető. (Jancsiról egyébként az a hír járja, hogy olyan utakra hajtja a kocsiját ahová más még a szamarát is sajnálja). Hát én csak húztam még a szufla tartotta, de még hátra volt egy száz méter. A játékba a kellemetlen az volt, amikor a kocsi néha-néha megcsúszott hátra, s hiába az én 200 fontom a kocsi súllyával csak nem tudott vetekedni. Ilyenkor aztán én repültem vissza felé.
Szóval a végén mégis csak mázlink volt, mert jött egy másik vadász társaság, s két markos fiatal ember mellém. Igy miután elszakítottuk s összefontuk újra a kötelet csak nyertünk s fenn voltunk a tetőn. Ettől a helytől még cca. 5 mérföldet tudtunk autón megtenni, ott a folyó elmosta az utat s így kénytelenek voltunk letáborozni. Három óra lehetett délután, s pár szendvics után elindultunk a terepet felderíteni. Első utunk a folyó mederbe vezetett s legnagyobb örömünkre egészen friss medvenyomokat fedeztünk fel, s közte pár gyanúsat is ami az olvasott leírások, a látott rajzok után csak grizzly lehetett. Hamar megvolt a tervünk. A délután hátra lévő részét a terep felderítésével töltjük az út mentén, este pedig a a folyó összehordta fatorlaszokra ülünk ki medve lesre.
Ahogy az autót elhagytuk a folyó parton pár döglött lazacot találtunk, ami arra vallott hogy a lazac vonulás - a terített asztal - vonzotta le a medve komákat a hegyek közül. Ahogy tovább haladtunk az uton is sok friss nyomot találtunk, s néha akkora medve-névjegyeket mint a kalapom. Másfélórás séta után három szembejövő vadásszal találkoztunk s tőlük tudtuk meg, hogy ők találkozási helyünktől cca. két óra járásnyira bementek a völgybe, azonban sok friss medvenyomon, s pár őz nyomon kívül pár lazacot láttak, sőt egy elég szép darabot lőttek is. Igy nem volt érdemes nekünk tovább menni, hisz tőlük megtudtuk amit akartunk. Visszasétáltunk az autóhoz és egy komolyabb kosztolás után kiválasztottuk leshelyünket, sötétedésig ott élveztük a folyózúgástól hangos kanadai őserdő friss levegőjét. Az éjszakát igen kényelmesen az autó fedele alatt töltöttük hálózsákjainkban levegővel felfújható gumimatracainkon. Még sötétben elinultunk másnap hajnalban, s célunk az volt hogy olyan messze hatolunk be a folyó völgyébe amilyem messze időnk és a medvék engedik.Nyolc óra felé egy gyönyörű festői folyókanyarban megreggeliztünk, s mivel az út lassan elfogyott, s a terep a földredőlt faóriások, s egyéb aljnövényzet miatt mind nehezebbé vált a hátizsákot és fényképezőgépet eldugtuk, s tovább indultunk. Az erdő szépsége lenyűgöző volt. Többszáz éves faóriások – itt főleg thuja – s alattuk tisza fenyő második korona szint. Egyik fát úgy nagyjából lemértük és az átmérő mellmagasságban 2.5 méter volt. Tessék elképzelni ilyen földre ledőlt faóriások között milyen egyszerű a közlekedés. Sokszor, ha a dőlés iránya nem keresztbe volt, ezeket használtuk fel az ördög tövisen való átkelésre. Persze ahol a folyó partja járható volt ott közlekedtünk, csak azokban a kanyarokban voltunk kénytelenek az erőbe szorulni ahol a víz alámosás miatt mély volt. Igy bandukoltunk egy óra hosszat amikor kiderült, s kisütött a nap leizzasztva rólunk a meleg gyapjú kabátot, amit megint egy alkalmas helyen elrekkentettünk. Ahogy kitisztult a látvány megállásra késztetett bennünket. Hóval fedett hegygerincek csillogtak felettünk a szűk folyóvölgy mindkét oldalán, itt ott a folyóig lenyúló gleccser szerű hó 'folyások'.
Előkerültek a távcsövek és kutattuk a sziklás oldalakat kecske után, de sajnos a kecskének hitt hófoltokon kivül mást nem láttunk. Tovább indultunk, s a vízmosások felett átdőlt fákon átrnászva magunkat a folyó elágazásához értünk itt a folyó képe is megváltozott sok ágra szakadt, a kis homok szigetek, összehordott fatorlaszok tették változatossá a képet. Újabb egy órai séta után, újabb medvenyomok a gazdájuk nélkül. Meleg s a négy óránál több séta, magyarúl a fáradtság megállított bennünket. Mondom Jancsinak, gyere menjünk be egy homok szigetre s egy jó fürdés nem ártani mielőtt vissza fordulunk. Igy is tettünk. Egy keresztül fekvő rönkön átsétáltunk az első ág felett, s egy szép kis homok szigeten két egymás mellett fekvő rönköt szemeltünk ki napozó helyül. Leraktuk puskánkat, s levetettük agyonizzadt ingeinket. Napozás közben távcsöveinkkel a szemközti oldalakat kuatatgattuk s élveztük a meleg októberi napot. Én megunva a távcsövezést, leteszem a távcsövet ás hátra pillantok. Először nem akarok hinni a szememnek, két folyó ággal feljebb az egyik homoszigeten egy maffla nagy grizzly medve jön felénk. A távolság cca. 120 lépés: hirtelen csak az villan meg az agyamban, hogy rossz a szelünk, átizzadva, s ráadásul az izzadt ingek kiteregetve, itt gyorsan kell cselekedni mielőtt a koma elugrik. A kezemügyében lévő puskát pillanatok alatt felveszem, gyorsan de nem hirtelen mozdulatokkal, s már húzom is fel a térdem a rönkre, hogy nyugodt támasztásból oda gyújtsak a komának. A hiba csak az hogy a rönk túl vastag s a térdem igen meredek helyzetbe kerül a talpam nem fekszik fel a rönkre s ahogy a komát beleveszem a távcsőbe a fekete pont ugyan csak bizonytalanul imbolyog, így nem lehet lőni. Gyorsan már csúszom is le a rönk mellé s a rönkre támasztva az alsó karom már biztosan célba tudom venni. Míg csúszom lefelé Jancsinak is odasúgom ne mozogj, medve. A mackó először félig keresztbe jött felénk és gyönyörűen láttam a nagy púpot a hátán, ami a grizzlyre olyan jellemző. Míg én a megfelelő testhelyzetet kiválasztottam a medve teljesen szembe fordult velünk. A szőgy közepére fogtam a puskát és eleresztettem a golyót. A medve össze esett a lövésre s egy előtte lévő rönk mögött teljesen eltűnt. Gyanús volt ez a zsák szerű összeesés s gyorsan repetálva várom a fejleményeket. Egy perc, két perc, semmi mozgás. Erre Jancsiból is kitör a

Tarzan-i csatakiáltás s egymás nyakába ugrunk, de hiába, az örvendezés nem zavartalan, csak a rönk felé sandítunk. Az első kitörés után csak spekulálunk, hogy hátha egy gerinc horzs lövés s akkor jó lesz vigyázni. Nincs mese meg kell győződni, mi van a komával. Két folyó ág van köztünk, sehol egy hídnak megfelelő rönk, itt csak bele kell menni a folyóba. Pillanatok alatt lenn a cipő, s a harisnyák, feltűrjük térdig a nadrágot s már is caplatunk keresztül a vízen. Az első lépések igen kellemesek, átmelegedett lábunknak jól esik a hűs víz. Tíz lépés után azonban csak rájö-vünk, hogy október van, s ez a víz hólé. Amikor félúton vagyunk már mjdnem ordítunk a fájdalomtól. A folyóban lévő csúszós és hegyes kövek duplán böknek, s meg meg csúszva botladozunk át. Gondolom szép látvány lehettünk az övünk teletüzelve harisnyával, a válunkon átvetve a cipőzsinórral összekötött cipő, távcső, puska s felgyűrt gatya. No de csak partot értünk, s ezen a szigeten le tudtunk menni egy kicsit lejebb a medve felé. Még mindig nem láttunk semmit, de ahogy távcsővel nézegetjük egyszer csak meglátjuk a medve fejét a rönk alatt s mellette egy nagy vértócsa. Itt most már nincs kétség, medvénk nyugodtan fekszik, nincs mit tartani tőle. Ez az öröm újabb erőt ad a következő átkelésre s ös-szeszorított fogakkal ismét neki indulunk. Itt is csak térdig ér a víz, de ez az ág szélesebb. Túl vagyunk rajta és ott állunk a medvénél. Ahogy így össze van csúszva egész kicsinek látszik. Keressük a lövést. A jobb szem felett kap.ta a golyót, ez a magyarázata az összecsuklásnak. Ahogy a hátára fordítjuk, látjuk csak, hogy egy nagy kanmedvével van dolgunk. A bundája nem a legszebb, elől a szőrme elég kopott a gerincen, de hát csak az első grizzlym! A hideg lábvíz után most már derékig megmosdunk. Ezután lecsapázom a medvét. Vizes nyomait könnyű követni. A túlsó part felöl jött át, keresztbe haladt a szigeten, de úgy látszik amikor szagot kapott fordult felénk, hogy aztán reggelizni akart-e belőlünk, ez örök relytély marad. Ahogy kisült, vén kipróbált medve lehetett, mert a nyúzásnál egy betokosodott nyak húslövést taaláltunk, s ahogy a preparátortól megtudtam, ő még a pofájából vagy húsz fogoly sörétet szedett ki. Nem tudom a merész sörétlövőt nem pofozta-e ki a világból. Ezek után feltételezhető hogy nem mi hanem a medve cserkélt mi ránk, s a fejlövés volt a szerencsés megoldás. Mind ez cca. 11 óra előtt tíz perccel játszódott le. Két óra hosszat nyúztuk. Nem mondhatja a koma, hogy nem becsültük meg, mert még a fenekét is kimostuk, Jancsi a vadász kalapjában hordta rá a vizet, kinjában ugyanis betyárul összecsinálta magát. Először úgy terveztem, hogy a puskámat Jancsi hozza majd ki, én meg nyakamba veszem a bőrt és úgy jövünk ki. Amikor próbálom megemelni hát alig megy, pedig a fejét is teljesen lenyúztuk. Igy ezután egy ágat vágtunk és arra kötöttük fel, s elindult a kálvária. Nem akarok a részletekkel sen-kit untatni, de a cca. 50 kilós bőrt öt óra hosszan hoztuk ki az autóig, sokszor három négy méterrel a zuhogó patak felett egyensúlyoztunk át mint kötéltáncosok egy szál vékony rönkön. Egy-szer egy ikyen alkalommal egy hirtelen mozdulatom miatt majd mind a ketten, bőröstül belebukfenceztünk egy patakba. Különösen nagy élvezet volt a 2 méteres rönkökön való átmászás, ilyen kis háti teherrel. No de lassan össze szedegettük az elhagyott holmikat s mint egy karácsonyfa értünk sötétedés előtt az autóhoz. Megvolt a medve, megszenvedtünk érte, kemény férfi munka volt. Örömünket csupán az a kellemetlen érzés rontotta, hogy vajon most fel tudunk-e menni innen felül a meredeken. Tizenhárom órás vadászat és nyúzás után, sehogy se lett volna kedvem autót cibálni, kötélen hegynek fel, s ráadásul tök sötétben. No de az öreg Ford minden baj nélkül felment a hegyen - itt kemény volt az út – a meglepetés akkor következett szerencsénkre, amikor a rossz úton már túl voltunk. Ugyanis kiesett az bal első kerekünk. Végig túrtuk az utat vagy 30 méteren, de szerencsére megálltunk orra ereszkedve. Jancsi a nagy meglepetésbe megnyomta a féket, s az egész fékdob szétesett. Villanylámpával gyűjtögettük a csavarokat, rúgókat, s vagy a felét össze is szedtük, de magát a kereket képtelenek voltunk megtalálni. Begurult a sűrűbe s egy páfrány bokor alatt állt meg úgy hogy annak levelei teljesen eltakarták – három hét múlva találtuk ott meg. Csak amikor betettük a pótkereket, s elindultunk s ráértünk gondolkodni, jöttünk rá, hogy mekkora a szerencsénk. Ha ez a hegyekben, a rossz úton történik nem tudom hogy jövünk le fék nélkül. A fék olaj ugyanis kifolyt. Igy is a síkon, viszonylag jó úton alig harminccal ballagtunk.

Mire beértünk Squamishba öreg este lett, az összes garázs bezárva, alig csepegett vagy lötyögött egy két csepp benzin a tankunkban, s a féket is szerettük volna rendbe hozatni, mert Vancouver felé ismét hegyeken kell átmennünk. Mire felvertük a mechanikust, megcsináltuk a hibát, s haza értünk reggel fél kettő volt. Persze ez sem telhetett el bosszúság nélkül. A garázsban ahogy beszélgettünk a kocsi javítása közben, előkerült a szó a medvémről. Nem akarták elhinni hogy az grizzly. Mert itt csak fekete medve van, bár lehet a színe barna. Le kellett venni a bőrt, megmutatni a mancsait, hogy elhiggyék.

Másnap aztán vittem a bőrt a preparátorhoz. Az ő véleménye: cca. 8 éves a kancsi, s igen nagy medve. Januárra lesz kész a szőnyeg, s lesz a nagy medve szentelő.

Ilyen a vadász szerencse, két hetet töltöttem Prince George környékén az őszel, láttam öt fekete medvét, nyolc jávor tehenet de lőni nem tudtam semmit, s itt Vancouver határában meg összefutottam egy grizzlyvel.

Azóta is járunk ki őzre, voltam az Interiorban öt napig, de az őzekkel nem volt szerencsém az idén. Az egyik partnerunkat azonban elvesztettük, két napunk a keresésével ment el, de meglett. Erős hóesésbe keveredtük s így nem talált ki.

Remélem a jávorokkal több szerencsém lesz, azt még szeretném az idén megpróbálni. Ott jó lenne ha nem lenne ennyi kaland, de egy jó trófea kedvéért arra is hajlandó lennék.

(Vancouver, BC, 1959 december 14)

Tóth Ágoston: **A Bujáki szarvasbika**

Kezdő erdőmérnök koromban, a vadászat, -mint sport- még nagyon távol esett az érdeklődési körömtől. Nem gondoltam volna, hogy eljöhet az-a nap, amikor minden mást megelőzve, nálam is kikövetelni az első helyet a szórakozásra és a kikapcsolódásra fordítandó idő sorában.

Egykoron az erdei vad, főleg a nemes vad meglövését galád cselekedetnek tartottam. Mélységes felháborodást váltott ki belőlem egy bizonyos Sebestyén nevezetű erdész cselekedete, amikor az általa kezelt csemetekert közelében felbukkanó őzbakot csak úgy kapásból, sörétes puskájával meglőtte, és az élettelen testet feltette a hintónk csomagtartójába. Az illető erdész népes családdal rendelkezett. Emlékezetem szerint, csak leánygyermekből volt hét. Mind a hét lángvörös hajú, és gyönyörű, szép arcú, eleven teremtés. Azon a napon én is az erdész-lakban voltam hivatalos ebédre. Ott ettem életemben először, sült őzpecsenyét, friss, kemencében sütött házikenyérrel. Tudtam, hogy az ízletes ebéd a szemem láttára meglőtt őzbak húsából készült, de egyrészt az egészséges éhség, másrészt a gyermekek jóízű falatozása mindezt feledtette velem. Amire még inkább rásegített az a pincehideg, hordós bor, amivel evés közben és után is Sebestyénnel sűrűn öblögettünk. Az őzbak agancsát, már kifőzve és letisztogatva elköszönésemkor megkaptam örök mementóként ajándékba, ami most is itt látható szobám falán, - gyarapítja őztrófeáim számát,- mint egyetlen olyan, ami nem az én fegyverem által esett el.

A Bujáki erdők meglehetősen zárt kerek egysége kedvezett az erdei vad, főleg a szarvas életkörülményeinek, hiszen nem volt az erdőn keresztül kiépített közlekedési út, és így az autósforgalom nem zavarta az állatok nyugalmát. 1958-59 években itt töltöttem gyakorló éveimet és a kemény, rugózatlan hintó hátsó üléséről, az erdőn átutazva, gyakran láttam fekvőhelyéről váratlanul felkelő szarvastehenet, borjút, bikát, amint tőlünk pár lépessel távolabb megállva figyelt utánunk, míg csak el nem haladtunk az úton.
A munkakörömbe az erdei munkahelyek ellenőrzése, szakmai irányítása tartozott, így például a Keselyréti nagy csemetekert is, ahol olykor 50-100 fő munkaerő, zömmel fiatal lányok és asszony-őok gondozták - Mikus Laci bácsi erdész állandó felügyelete mellett- a facsemetéket. A csemetekert bejárata előtt állt egy hatalmas, több-száz éves, dús koronájú tölgyfa, melyet minden alkalommal megcsodáltam, és levett kalappal köszöntöttem. A néphit szerint, ezeknek az óriási, matuzsálemi-korú fáknak a törzsében, - régen élt- erdész őseink lelkei lakoznak.
A Szilosi erdészkerület vezető erdésze Imreh János, fegyelmezett, jó szakemberként a fiatal erdők tisztítását és gyérítését végeztette, több tucat férfi munkaerő alkalmazásával. Ebben az időben még megbecsült munkahely volt az erdő, és a környező falvak munkaképes lakossága számára az erdei munka egyben a biztos megélhetés forrását jelentette.
Egy erdőjárásom alkalmával, kedvem ellenére, elkísért egy főerdész beosztású idősebb munkatárs, aki magával hozta fegyverét is. Nem örültem különösebben a társaságának, hiszen morózus, kedélytelen ember hírében állt az erdészek körében. Én csak kevéssé ismertem őt. Az én néhány hónappal történt odaérkezésem előtt, ő töltötte be a mostani munkakörömet, és leváltásának hátrányos következményeit rendre igyekezett velem éreztetni. A hintó hátsó ülésén egymás mellett, szó nélkül üldögéltünk, amikor váratlanul célzásra emelte fegyverét és rálőtt egy fekvő szarvasünőre. Szerencsére a lövést elhibázta, csak az elrohanó szarvas robaja, és a fegyver durranásának visszhangja törte meg az erdő csendjét. Ezzel aztán nálam is feliratkozott mindörökre a nongrata perszónák fekete listájára. Addig sem sokat beszélgettem vele, azt követően pedig még annyit sem.
Ezt követően évtizedek teltek el. Szakmám gyakorlása közben mindenféle erdei vaddal bőven volt alkalmam találkozni. Fogoly, fácán lépten, nyomon került az utamba. Ma már a kedves gömbölyded fogolymadár ritka, mint a fehér holló. Abban az időben összebújva a téli hóban csipegették a friss gabonavetést, tízenhúszan egy kupacban senki által nem zavartatva. Persze ez lett a vesztük is. Néhány, lelkiismeretlen puskás embernek mi sem volt könnyebb annál, hogy közéjük durrantson és az ott maradottak a táska mélyére, kerüljenek. A szarvas, vaddisznó és őzzel való találkozásom mindennapos volt. Látványuk mindig megörvendeztetett.
Számomra a vad, mint az erdő tartozéka, sokkal inkább megcsodált, kedves színfoltja volt az erdei életközösségnek, mint tárgya a vadászat szenvedélyének. 1963-ban erészetvezetői kinevezésem során tulajdonosa lettem, a szolgálati szabályzat alapján engem is megillető, igazi vadászfegyvernek. Ehhez az-az indoklás tartozott, hogy a vezetésem alatt álló erdészek, mint hatósági közegek, mind rendelkeztek szolgálati fegyverrel, akkor nekem, mint főnöküknek szintén rendelkeznem kell ilyen eszközzel, melynek elsődleges szerepe a társadalmi tulajdon védelme. Persze nem volt tilalmi listán a vele való vadászat sem. Fegyverem több éven keresztül a szekrény aljában, puha vászonban, bőrtokban pihente soha el nem szenvedett fáradalmait, s én szinte megfeledkeztem létezéséről. Aztán valahogy mégis csak előkerült nyugvóhelyéről és meghívott vadászként részt vettem vele egy közeli területen végrehajtott fácánvadászaton. Ez a vadászat számomra nagy sikerrel végződött. Kezdő vadász-mivoltom ellenére igen eredményesen vettem célba és lőttem le a fácánkakasok legtöbbjét. Vadásztársaim dicséretét nem győztem megköszönni. Dagadozott a keblem a büszkeségtől, és ettől kezdve vágytam arra, hogy sikereim megismétlődjenek, és egyre több alkalommal vehessek részt közös, társasvadászaton.
Ez persze csupán kezdete volt, csírája, a bennem szunnyadozó vadászati szenvedélynek. Ahhoz azonban, hogy ez kiteljesedjen, és nem csupán úgynevezett apróvad, fácán, nyúl, vadkacsa vadászatában leljem örömömet, hanem célba vehessem a vaddisznót, a szarvast, az őzet, a muflont és a dámvadat, nagyot kellett lépnem fölfelé a szakmai ranglétrán.
1976- évben bekerültem a munkahelyem vezérkarába. Ez egy külön érdekes történet, de elsiklok most fölötte, és haladok tovább azon az ösvényen, amelyet jó-sorsom irányítói kijelöltek számomra.
Új munkakörömhöz kapcsolódóan fegyverarzenálom tovább bővült. Tulajdonosa lettem egy távcsöves, golyós vadászfegyvernek, és vele együtt megszereztem a jogot minden létező nagyvad vadászatára.
A bujáki erdők kezelése, és a bennük folyó munkák irányítása, időközben más hatósághoz került, és én ezt követően ott csak meghívott vendégvadászként jelenhettem meg. Ez a különleges esemény azonban rövid idő elteltével bekövetkezett. Az új tulajdonostól meghívást kaptam egy szarvasbika lelövésére abban az erdőben, ahol sok évvel azelőtt, kezdő gyakorló éveimet töltöttem.
Az általam ismert, bujáki erdész-szakemberek ekkor már régen elköltöztek az örök vadászmezőkre. Helyükre ismeretlen, új szakgárda lépett, elfoglalva a régi erdészlakásokat és munkahelyeket. Emiatt kissé izgatottan, kíváncsisággal telve autóztam a Szilosi kerületbe, a meghívóban feltüntetett helyszínre.
A Szilosi erdészház terjedelmes, patinás épületegyüttese kitárt kapukkal várta érkezésemet. A hozzávezető utat jól ismertem. Nem kellett térképet vizslatnom, hogy odataláljak a kacskaringós erdei utakon. Az utak már kinőtték a régi hepe-hupáikat, időközben egysávos gépkocsi haladásra is alkalmassá váltak.
Megérkezésemet elevenmozgású vadászkutyák hangos ugatása jelezte az ott lakó erdész-vadász számára. Fiatal, húszas évei vége felé járó zöldinges, hajadonfős, bakancsos fiatalember jött ki elém és mutatta meg, hová kell gépkocsimmal leparkolnom. Bemutatkozás, kölcsönös üdvözlés után beinvitált a szobába egy csésze feketekávéra. Az idő nem sürgetett bennünket. Messze volt még az alkonyóra, amikor a szarvas vadászat elkezdődhetett. A fiatalember egyedül, családtagok nélkül élt a rezidencián, mert sem asszony, sem gyermek nem volt látható, sem az udvaron sem a lakásban. A kutyák, fajtiszta fox-terrierek, viszont megbékélve, barátságot kötve velem, az idegennel, gyorsan letelepedtek az avíttas fotelekben. Én is elhelyezkedtem az egyikben, amelyikből előbb elhessentette a gazdi az ott heverő, foltos, hosszúszőrűt. A frissen főzött kávé illata, belengte a tágas szobát, és az ablakon át annak környékét. A hangulat idillikus meghittségét, hangos lábdobogás törte meg. Valaki érkezik, jegyeztem meg a feltűnően nyugodtan tevő-vevő erdészt figyelmeztetve. Bejöhettek! Szólt ki hangosan az ajtó felé. Erre kicsapódott az ajtó és besétált rajta két fénylő-szőrű, gyönyörű pej-paripa. Kissé előrehajtott fejjel megálltak egymás mellett, és várták, hogy gazdájuk egy-egy mokkacukrot nyújtson feléjük. Gyorsan elropogtatták és várták a repetát. Amikor azt is megkapták, szó nélkül megfordultak és kimentek a szobából. Ilyet sem látott még a világ. Nemcsak a kutyák, de a lovak is bejáratosak a szobába. Messziről megérzik a kávé

illatát és jönnek, mert tudják ahhoz cukor is, jár. És nemcsak a vendégnek, de nekik is. Világosított fel a kedves házigazda. Ja kérem. Aki az erdő magányát éli egyedül, asszony és gyerek nélkül, az baráti viszonyba kerül a körülötte élő állatokkal. Én furcsállottam, de megértettem a látottakat.

Még beszélgettünk egy kicsit. Felidéztem az itt eltöltött ifjúkorom emlékeit. Aztán akkurátusan felkerekedtünk és elindultunk a célunk irányába. Utunkat a vadászat helyszínéig, terepjáró gépkocsival tettük meg. Azt a néhány kilométert az erdei utakon gyorsan magunk mögött hagytuk, ami a szarvasok tartózkodási helyéhez vezetett.

Az erdőtest nyugati részén egy hatalmas vadföld, tarlórépával bevetve, jelentett ízletes legelőt, terített asztalt a szarvasok számára. Ebből is láthatóvá vált, hogy a jó vadgazda gondosságával teremtenek itt Kánaánt minden növényevő erdei vad számára.

Elhúzódtunk egy védettebb hajlat mögött és vártunk. Több mint egy óra telt el az érkezésünk és az első éhes vad megjelenése között.

Selejtes agancsú szarvasbika kilövésére szólt az engedélyem. A kapitális, golyóérett szarvas trófeája nagyon sok pénzbe kerül. Ajándékként az ilyet nem osztogatja az erdő és vad tulajdonosa, vagyis a magyar állam. Többnyire nagypénzű, nyugati vadászok képesek ezt az árat megfizetni. Én pedig nem tartoztam ezek kö-zé. Ám számomra, a selejtnek számító agancs is óriási értéket je-lentett. És én nem is a trófea milyenségét helyezem a legelső helyre, hanem a vadászathoz kapcsolódó, izgalmakban gazdag eseményt, ami hosszú ideig bennmarad emlékezetemben. Ennek a vadászatnak az emléke immáron közel ötven éve él bennem és most jött el az ideje, hogy ebben az írásban megörökítsem, és ne hagyjam feledésbe menni.

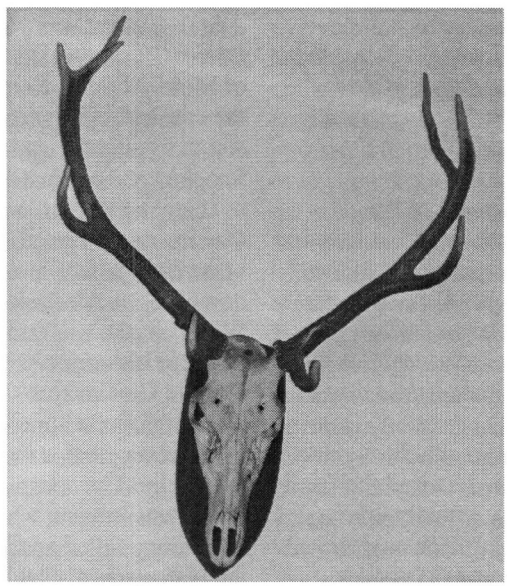

A szarvas trófeája itt díszlik a szobám falán, egy rozettára felerő-sítve. Időnként megállok előtte és felidézem feledhetetlen emlé-két annak az egykori vadászatnak.

Igen. Már kissé reményvesztetten álldogáltam egy közepes méretű bokor takarásában, mert egyre fogyott körülöttünk a lővilág, és a várva-várt szarvascsapat, vadásznyelven rudli, nem és nem volt hajlandó kiváltani az előttünk terpeszkedő hatalmas akácerdő sűrűjéből. Hallottuk mocorgásukat, egy- egy elfojtott böffenés jelezte, hogy ott vannak, ott álldogálnak az erdő szélén. Tudtuk, hogy erősen működik bennük a létfenntartási ösztön, a félelem, ami visszatartja őket attól, hogy kijöjjenek az erdei fák lombjai közül. Nagyon óvatos tud ám lenni az a vad, aki megtanulta és őseitől megörökölte az embertől való félelem érzését. A táplálkozásra, az éj leple alatt bőven lesz ideje, hiszen a terített asztalról valamennyien jóllakhatnak hajnalig, amíg a felkelő nap újra bevilágítja a szépséges erdőt és mezőt, és visszaparancsolja őket, a fák enyhet, és védelmet-adó sűrűjébe.

A türelmem és a lővilág legvégén, mégiscsak megindult szépen, libasorban a rudli, kifelé a nyílt terepre, kissé átlósan felénk közeledve. Aztán, mint egy karmesteri intésre újra megálltak, de már kinn az erdőszélen. Mögöttük a fák törzsei megosztották a kereső-távcső látómezejét és az agancsok sziluettjei beleolvadtak a háttérbe. A faágak kusza együtteséből kihámozhatatlanná vált a lőhető, selejtes-agancsú bika. Ám a kísérő vadász még élesebb, gyakorlottabb szemei és a sürgető idő mégiscsak döntést hozott. A sor végéről a harmadik lőhető, súgja felém alig hallhatóan. Tehát hátulról a harmadik bikát célozhatom meg, tudatosult agyamban. Egy-kettő három. Számolom az általam látható homályos, rőt-vörös foltokat. A szarvas leginkább eredményesen célozható és lőhető célpontja a nyak és az utána folytatódó testrész, vagyis a blattja. Ezt minden vadász jól tudja. Én is tudtam, de akár hogyan erőlködtem, nem láttam ezt a test-tájat, mert egy faderék eltakarta. Az én látószögem eltért a kísérőmétől. Lőjön, mert már észrevettek bennünket és visszatörnek a fák közé, súgta felém a vadőr. Na jó. Tehát hátulról a harmadik. Célzom, és meghúzom ravaszt. Bumm! A fegyverem durranására szinte szétfröccsent a szarvascsapat –lehettek vagy húszan-, de nem maradt ott közülük, a rálövés helyén egyetlen egy sem. A vadőr, csakúgy, mint én, jól hallotta a golyó becsapódását. Eltalálta. Jellegzetes találati, tompa hang. De hol a szarvas? Se vér, se golyóvágta szőrcsomó. Csak egy erőteljes patanyom, ami a meglőtt vad ijedt menekülésének, elugrásának a nyomát jelzi. Tehát meglőttem a szarvasbikát. Azt a hátulról a harmadikat. Csalódottan, lecsüggesztett fejjel állok a rálövés helyén, miközben egyre szorosabban fon körbe a sötéts-ég. Már a vadőrt is alig látom. Kezében az elemlámpájával jár kacskaringózva, keresi a meglőtt vadat, vagy annak követhető menekülési útját. Maradjon itt, kiáltja felém, én elmegyek kissé távolabb ettől a helytől, hátha meglelem a meglőtt szarvast. Én pedig a rámnehezedő bűntudat teljes súlyával a vállamon, állok az erdő szélén és latolgatom magamban, hogy mit ronthattam el? A célzást és a lövést biztosan elhibáztam. Ami megtörtént az megtörtént. Ezt nem lehet elölről kezdeni, és korrigálni. Hosszú idő elteltével a távolból feltűnik egy pislákoló fény-nyaláb, visszajött a vadőr. Nincs meg a szarvas. És vérnyom sem találha-tó. Most mi legyen, kérdezem önmagamtól? A vadkeresést be kell fejezni. A sűrű sötétségben már lehetetlen a tájékozódás. Te-hát marad a holnap hajnali és az azt követő reggeli után-keresés. Nekem viszont holnap reggel már a munkahelyemre szólít a kötelesség.

Búcsút veszek a vadőrtől, és gyors iramban visszatérek a lakásomra a családomhoz. Kérnem sem kell, ő ajánlja fel, hogy korán reggel körbejárja az erdőt és a vadlegelőt, nyomot keresve a sebzett vad után.

Másnap délelőtt, tíz óra körül megszólal a telefonom és kapom a hírt, hogy meg van a szarvasbikám. A meglőtt bika még az éjszaka folyamán kivonult a rudlival együtt a legelőre de ott már erőtlenül, nagybetegen, elmaradva a többitől, elfeküdt a fűben. Az ilyenkor kijáró kegyelemlövést a vadőr adta le és ezzel befejeződött a történet. Az a célzott lövés, az én lövésem bizony alaposan hátra csúszott. A lövés halálos volt ugyan, mert a vad belepusztul az ilyen lövésbe, de mint ez az eset is bizonyítja, ez sajnos megnyújtja a vad szenvedését.

A vadásztörvény szerint az a vadász tekintendő a vad elejtőjének, aki az első halálos lövést leadta rá. Ennél a szavas-bikánál ennek elkövetője pedig én voltam. Soha nem leszek büszke rá!

(Balassagyarmat, 2012-07-07)

Joseph Bako: **A Role Model for the Ages**

The notion of an 'honest man' has intrigued people probably since Cain and Abel. In ancient Greece, for example, the renowned philosopher and general oddball Diogenes of Sinope (c. 412-323 BC), gained notoriety through provocative stunts such as living in a barrel and roaming the streets with lantern lit in broad daylight -looking for an 'honest man'.

Diogenes would have found one in early Rome. He was Lucius Quinctius Cincinnatus (519 -430 BC). A patrician land owner, farmer, soldier and statesman. Even more than just an honest man, he was also an honest politician. According to the Encyclopedia Britannica and other sources, his fellow Romans held Cincinnatus in high esteem for his honesty, modesty, civic virtue and selfless public service - in short, for being an all-around good guy. His long career included both elected (quaestor, consul) and appointed (general, dictator) offices. In his private life, he was married to Racilia and the father of three sons. On a lighter note, the name 'Cincinnatus' was apparently given Lucius Quinctius in reference to his curly hair and the name stuck.

Politically, Cincinnatus was a persistent opponent of the plebeians, Rome's great unwashed. He actually tried but failed to prevent the Roman senate passing laws to better the lot of the 'proletarii'.

In 461 BC, Cincinnatus was elected consul, one of two administering the Roman state as co--chief executives. Consuls were elected for a one-year term and could not succeed themselves.

Still in 461 BC, Cincinnatus lost most of his wealth through no fault of his own. His son, Caeso Quinctius, had carried the family tradition of opposing plebeians to extreme by actually driving plebeian tribunes from the Forum, the centre of Roman political life. It was, of course, an offense and Caeso was detained. Cincinnatus posted bail but immediately upon his release, Caeso bolted to Rome's archenemies, the Etruscans, another Italian tribe. The Roman state condemned Caeso to death in absentia and hit Cincinnatus with an enormous fine for Caeso's bail-jumping. Cincinnatus had to sail most of his land to pay the fine. He was left with a small farm that he would till himself to eke out a modest living.

In 458 BC, Rome found itself at war with the Aequi, styli another Italian tribe. The Aequi trapped the Roman army under consul Minucius Esquilinus in the Alban Hills. Only a few horsemen escaped to bring the catastrophic news back to Rome.

In a crisis, the Roman Senate would appoint a dictator ('Master of the People') to sort out the particular difficulty. He would have unlimited power for a limited term, usually six months. Now in a panic, the Senate authorized the other consul for the year, Horatius Pulvillus, to nominate a dictator. He nominated Cincinnatus. It turned out to be an inspired choice.

The Senate dispatched a delegation of senators to inform Cincinnatus of his appointment. The delegation found him plowing on his farm behind a team of oxen. Spotting the approaching senators, Cincinnatus exclaimed: "Is everything alright?"

Everything, of course, wasn't alright. The senators briefed Cincinnatus and asked him to put on his senatorial toga to hear the mandate of the Senate. Racilia fetched the vesture from their cottage, and as Cincinnatus put it on, the senators hailed him as the new dictator and asked him to come to Rome. Cincinnatus accepted, boarded the boat with the senators and went to Rome just across the Tiber River from his farm. He was met on the other side by a Senate delegation, his three sons and a squad of lictors (body guards) the Senate detailed for his protection.

The next morning Cincinnatus set about organizing an army. He appointed Lucius Tarquitius, one of the finest soldiers in Rome, as his 'Master of the Horse' (second in command and leading the cavalry). Cincinnatus then issued an order that every man of military age assemble on the Field of Mars forthwith.

Once the army was organized, Cincinnatus led it against the Aequi. Cincinnatus personally commanded the legions and Lucius Tarquitius led the cavalry. The two sides met in the battle of Mons Algidus. Cincinnatus attacked with both the legions and the cavalry simultaneously. The unconventional tactic caught the Aequi by surprise and they were soon overwhelmed.

Shocked and confused, the Aequi leaders begged Cincinnatus not to slaughter the survivors. Not wanting more bloodshed, Cincinnatus relented. However, he insisted that the Aequi leaders be brought before him in chains and pass under a yoke with heads bowed, as an admission of defeat and acceptance of subjugation. With that, the war ended, Cincinnatus disbanded the army, resigned his commission and retired to his farm.

Nor did Cincinnatus slack off with age. He was appointed dictator a second time in 438 BC, at age 80. He was to put down a conspiracy that wanted to turn the Roman republic into a monarchy. The conspiracy was led by Spurius Maelius, a prominent Roman, who wanted to be king. However, the conspiracy failed and Maelius was to stand trial. The Master of the Horse was dispatched to bring him in but Maelius did not make it. By accident, or by design, he was killed during his arrest and the monarchist movement collapsed without him.

Characteristically, Cincinnatus resigned his position as dictator both times immediately upon accomplishing his appointed task rather than hang on to power until the end of his term. In 458 BC, for example, he was back on his farm in just 16 days.

By all accounts, Cincinnatus lived a full, creative and productive life. The high regard he was held in by fellow Romans is perhaps best illustrated by the acquittal of one of his sons being tried for military incompetence. The clinching argument for the defense was a question: Who will tell the aged Cincinnatus in the event of a conviction? The son was duly acquitted.

Although I could not find much on his death in 430 BC, I feel safe to assume that at age 89 - an exceptionally long life in ancient Rome - one morning Cincinnatus just did not wake up.

Posterity remembered Cincinnatus with, among other things, a statue in the Tuileries Garden in Paris, France (I actually saw this statue when I was traveling in Europe some years back); with naming the town of Cincinnato, Italy, and the cities of Cincinnati, Ohio and Cincinnatus, NY in the U.S., after him; and with a number of organizations incorporating his name into their names and/or referencing him in their constitutions.

Cincinnatus became a legend in his lifetime. The accolades were well earned and well deserved.

He was an outstanding leader with that rear combination of clear vision, common sense and sound judgement. He was an able administrator, a victorious general and a keen military innovator. Being summoned from behind the plow to the highest office in the land is surely one of Western civilization's most iconic images. A compelling role model for the ages, his example demonstrates that 'honest politician' is not necessarily a contradiction in terms. *(May 2016, Vancouver, BC)*

Szabó György: **A látszat néha csal**

Köztudott, hogy Magyarországon ingyen utazhatnak vonaton, autóbuszon, villamoson, metrón azok, akik betöltötték a 65. életévüket. Ennek igazolására általában a személyi igazolványt kérik a hivatalos személyek, de tudomásom szerint az útlevél is megfelel. A személyi igazolvány nagysága, jobban mondva kicsi volta miatt kissé körülményes helyzetet teremt, ugyanis csak egész közelről lehet tisztán látni a születési dátumot. Úgy gondolom, emiatt van az, hogy kevés embert láttam használni az életkor igazolására, pedig nyugdíjba menetelem óta – ami 1999-ben történt - hozzávetőlegesen két és fél hónapot töltöttem minden év tavaszán és őszén magyar honban. Természetesen ez alatt az idő alatt sokat utaztam az említett közlekedési járműveken. Így aztán tisztában voltam vele, hogy a szegedi Tisza Volán Közlekedési Vállalat kiad a 65. évet betöltőknek egy fényképpel ellátott, sárga színű igazolványt, amin pontosan 1 cm nagysággal van rányomtatva a 65-ös szám, jelezve az életkort. Ez egész távolról is jól kivehető. Véleményem szerint ez egy rendkívül praktikus igazolvány, olyannyira hogy a MÁV kalauzainak többsége is elfogadja az életkor igazolására.
Mikor betöltöttem a 65. évemet, rögtön kérvényeztem egy ilyen igazolványt a Tisza Volánnál. Éppen akkor újítottam meg a kanadai útlevelemet és mivel maradt egy fényképen, ezt adtam be a Volán igazolványhoz. Az az igazság, hogy nem a legjobb kép, és úgy gondolom, öregebbnek mutat, mint amilyen az akkori megjelenésem volt. Sebaj. A fő, hogy a Volán ki is adta az igazolványt, amit azóta is féltve őrzök, és természetesen használok otthon tartózkodásom alatt.
2006 tavaszán, szokásom szerint Debrecenben is töltöttem 2 hetet, majd visszamentem Szegedre, ahol az időm nagy részében tartózkodtam. Utazásom közben – ha szép az idő – többnyire nézem a tájat, amint keresztülvágtat a vonat. Ezt soha nem untam meg. Gyakran eszembe jut a régi dal szövege: „Szép vagy Magyarország, gyönyörűbb, mint a nagyvilág!" Télen pedig: „Olyan fehér és árva a sík/ Fölötte álom-éneket/ Dúdolnak a hideg szelek." De megesik, hogy zordra fordul az idő, és nem lehet sokat látni a vonat ablakából. Ilyenkor előveszem a Magyar Nemzetet és azt olvasom. Ez alkalommal is azt olvastam, mivel eléggé borús volt az idő.
Cegléden megvártam a Szeged felé menő vonatot, s ahogy felszálltam, mindjárt az első fülkében volt hely. Mindössze két fiatal, takarosan öltözött lány ült benne, háttal a menetiránynak. Mindketten valami jegyzetfélét tanulmányoztak. Bemenve illedelmesen köszöntem nekik: „Jó napot kívánok!" Ők felnéztek a jegyzetükből és kedvesen visszaköszöntek: „Jó napot!", majd tovább tanulmányozták a jegyzetüket. Egy gyors pillantással konstatáltam, hogy valószínűleg egyetemisták, mert olyan 20-21 évesnek saccoltam őket. Helyes, fekete hajú lányok voltak. Feltettem a poggyászom a polcra és leültem az ablak mellé. Az idő bizony itt sem volt szebb, mint a debreceni vonaton, hát elővettem a Magyar Nemzetet és el kezdtem olvasni. Azonban nem telt el sok idő, nyílt az ajtó és a kalauz hölgy kérte a menetjegyeket kezelésre. Elővettem és átadtam neki a sárga, fényképes Volán igazolvánnyal együtt. A hölgy nézte az igazolványt, majd rám nézett, aztán újra az igazolványra, majd újra rám nézett és vissza az igazolványra. Végre megrázta a fejét és megszólalt: „Ez Ön?" - „Igen." – válaszoltam. „És Ön 65 éves?" - „Igen." – válaszoltam. Nézte a képet, majd rám nézett, megrázta a fejét, visszaadta az igazolványom a jeggyel együtt, becsukta az ajtót és elment. Én pedig újra belemerültem a Magyar Nemzet olvasásába.
Kis idő múlva megszólalt az egyik lány: „Do you really think he is 65 years old?" („Gondolod, hogy valóban 65 éves?"). (Aha! Tudtam, hogy egyetemisták! – gondoltam). „I am not sure. It's hard to tell." („Nem vagyok benne biztos. Nehéz megmondani.") „He does not look 65 years old." – mondta az első. („Nem néz ki 65 évesnek."). „He must be if he has an identification." – válaszolt a társa. („Annak kell lenni, ha van rá igazolvány."). Aztán hirtelen a fiú barátaikról kezdtek társalogni, továbbra is angolul.
„Gyakorolják az angol nyelvet" – gondoltam. Jó kiejtéssel, nyelvtanilag helyesen beszéltek. Olvastam tovább az újságot, majd egy idő múlva arra gondoltam, hogy ha véletlenül olyasmit említenének, amit nekem nem lenne szabad hallanom, bizony nem lenne szép dolog. Összehajtottam hát az újságom és megszólaltam: „I am really sixty five years old!" (Valóban 65 éves vagyok.) A két lány kerekre nyílt szemmel rám meredt, majd egymásra néztek. De két ilyen döbbent arcot talán még soha nem láttam. Szinte le tudtam olvasni az arcukról, hogy pörögnek a kerekek a fejükben megpróbálnak visszaemlékezni, hogy mondtak-e valami olyat, amit nekem nem kellett volna hallani. Ezért gyorsan meg is nyugtattam őket: „You did not say anything that I should not hear." (Nem mondtatok semmi olyat, amit nekem nem szabadna hallanom.). Újra rám néztek, majd egymásra és szótlanul folytatták a jegyzetük tanulmányozását. Olyan zavartnak néztek ki, hogy csaknem elnevettem magam.Drága. aranyos magyar lányok! Miért is gondolhatták volna, hogy a velük szemben ülő, kopaszodó idős úr, aki úgy bele van mélyedve az újság olvasásába, esetleg beszél angolul? De hát ilyen az élet! Mindig van egy kis meglepetése a számunkra. Ők tovább tanulmányozták a jegyzetüket. Egész Szegedig nem szóltak egy szót sem. Én meg kinyitottam újra a Magyar Nemzetet és tovább olvastam Szegedig. *(Szeged, 2016. szeptember)*

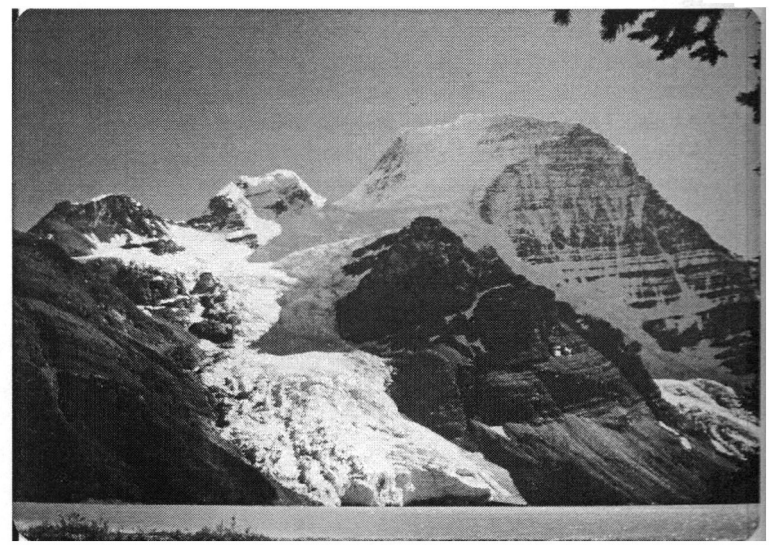

K I R Á N D U L Á S

Báthy I.:**A Mennyekben járva**

(Szia Réti! A Kapocs olvasásakor mindég megszáll az írhatnéki ihlet. Most is így volt. Pláne, hogy a Mt Robson-i kirándulásotokat megemlítetted. Össze is hoztam egy cikket a mi kis Robson-i 1974es kiruccanásunkról.)

A szeptemberi hosszú-hétvége augusztus utolsó- és szeptember első két napjára esett 1974ben. Ragyogó, verőfényes napok voltak. Homoky Pistával - aki akkor még Prince George-ban lakott - úgy terveztük, hogy
egy túrát teszünk a Mt. Robson provinciális parkban. Mivel hosszas gyaloglásról volt szó csak a legszükségesebb dolgokat pakoltam a hátizsákba: három napi élelem, hálózsák, sátor, néhány melegebb ruhadarab.

Mielőtt útnak indultunk volna szombat reggel Pista kocsijában még felszedtük harmadik útitársunkat "professzor" Geoff LaCasse-t is. Geoff utolsó évét nyögte a gimiben és szabad órájában egy elemi iskolában gyerekeket -már akiket érdekelt - tanított a makett építés csínjára-binjára szabad-foglalkozási órán. Vagy 3 és fél óra hosszú vezetés után begördültünk a Mt. Robson-i parkolóba. Felmálháztuk magunk és nekivágtunk az ösvénynek. Akik ismerték Pistát azok tudják, hogy nem egy langaléta termetű egyén volt, s baráti körökben csak "kis-homokinak" volt titulálva. Ezért a hátán levő hátizsák óriásinak tűnt.

Az első 7 km aránylag lapos terepen ment a Robson folyó és a Kinney tó mellett. Egy helyen dermesztő látvány fogadott bennünk. Az ösvény két oldalán egy széles sávban 15- 20 cm átmérőjű, kb. 6 m magas fatörzsek meredtek az égbe. A fenyők koronája sehol. Mintha egy óriási a kasza vágott volna rendet az erdőben. Félelmetes volt látni és érezni a hegyről lezúduló és mindent elseprő lavina pusztító erejét.

A Kinney tó (984 m tengerszint felett) északi végében kezdődik az Ezer Vízesés Völgye (Valley of a Thousand Falls) és a 12 km hosszú kapaszkodó fel a "tetőre." Ez bizony igénybe vette az erőnlétünket. Persze megmegálltunk kifújni magunkat és gyönyörködni a vízesésekben, amelyek gyöngyszeme kétségen kívül a 46 m magas Császár vízesés (Emperor Falls) volt. Innen már csak további 3 km volt a leendő táborhelyünkig, ahová ugyancsak fáradtan érkeztünk. Sátorverés és egy gyors vacsora után tértünk nyugovóra.

Vasárnap reggel fázósan bújtam ki a hálózsákomból, hisz 1641 m tengerszint feletti magasságban a lég még nyáron is hűvös. A sátorból kilépve meglepő látványban volt részem. Pista ott ült a sátra előtt mennyei mosollyal az arcán amint szalonnát és tojást sütött mindnyájunk részére. Hogy ez az ember mit nem cipelt ide fel!

Reggeli után felkészültünk a napi túrára. Ebédre való szendvicset az erdész mellényem (cruiser vest) háton levő rekeszébe tettem, míg az első zsebekbe a tartalék film került. A Berg tó mellet gyalogoltunk vagy 3 km-t. Megcsodáltuk - na és fotóztuk - a Berg gleccsert. Bár ellenfény volt de a látvány így is fantasztikus volt. Folytattuk utunk a Robson gleccserig, amelynek jegére fel is álltunk. Innen már csak egy "köpésre" volt az a kis vízválasztó gerinc, a Robson Hágó (1649 m), amely egyben a BC - Alberta tartomány határát képviselte. A gerinc túloldalán tükröző Adolphus tó már Jasper Nemzeti Parkban volt. Tovább kószáltunk az alpesi réten, s valahol leültünk elfogyasztani a kis ebédünket is. A nap most már a mi oldalunkról sütötte a Robson csúcsot. Azt tán mondanom sem kell, hogy rohamosan fogytak a film kockáim. A táj leírhatatlanul szép volt. A Mt Robson hófedte, napfényben szikrázó csúcsa, a körülöttünk levő hegyek panorámája, az a fenséges csend és friss levegő, a mélykék ég, mind, mind felejthetetlen élményt nyújtottak számunkra. Ezt leírni nem lehet, sőt fotózni sem. Ezt látni és érezni kell. Az egész-napi császkálás után fáradtan de boldogan tértünk vissza táborhelyünkre. Nem kellett bennünk álomba ringatni.

Hétfőn, táborbontás után, megkezdtük az "alászállást". Ez bizony fárasztóbb volt mint a felfelé való kaptatás, mert végig "fékezni" kellett a lépéseinket a meredek ösvényen. Mire a völgyfenéki kis hídhoz értünk az én térdeim már teljesen ki voltak és annyira fájtak, hogy alig tudtam már battyogni. A hídon leültünk egy kicsit pihenni és elbeszélgetni egy ifjúval, aki épen felfelé igyekezett. A srác a postánál volt levélkihordó, s most próbálta próbára tenni a munkája közben szerzett gyalogló képességét. Szerencsét kívántuk neki. Mire Pista parkolóban levő kocsijához értünk késő délután volt. Végre leülhettem és tehermentesíthettem sajgó térdeimet!

A hazafelé út aránylag simán ment. Azért aránylag, mert a nap most már állandóan a szemünkbe sütött. Pista a termeténél fogva ép hogy csak átlátott a kormány felett és a kocsi nap-ellenzője emiatt számára egy fabatkát sem ért. Jó-néhányszor előfordult, hogy az ellen sávban tévelygett. Hála a Gondviselésnek, hogy szembe velünk nem jött senki ilyenkor, mert akkor most nem hinném hogy itt lettem volna megírni ezt a történetet. *(Prince George, BC, 2016 április 23)*

H A Z A U T A Z Ó K

Grátzer Miklós: **Ismét otthon**

Hosszú utakat nem a mi korosztályunknak találták ki. Tavaly amikor Sopronból indultam vissza az volt az érzésem, hogy valószínűleg ez volt ide az utolsó utam. Körbe jártam a botanikus kertet, megöleltem egy-két fát, meghajtottam a fejem az 56-os emlékmű előtt és indultam a lenyugvó nap felé, amint a cowboy filmek utolsó kockája szokott lenni. De most nyáron ismét jött egy meghívó és erre úgy visszahatottam, mint a huszárló a trombitára. Szeptember elején már ismét a felújított Várkerület járdáját koptattam, persze már csak csoszogó tempóban. De az élmény ismét a régi volt. Úgy éreztem, hogy minden fa, minden kő azt mondta: Isten hozott haza.

Az ágfalvi csata emlékünnepély volt az első esemény. Az ünnepélyt az őrtüzeknél a hallgatók rendezték és jól esett látni rátermettségüket. A szépen felújított emlékmű éles ellentétben állt diákkorom gazos senkiföldjével, egy állami ukásszal pusztulásra ítélt szimbólummal. Hogy egyáltalán létezett, azt csak azért tudtam, mert Mahatsek Gyula anyám távoli rokona volt, és egy látogatása alkalmával mutatta meg.

Tavaly az évnyitó szentmise a diák 'kazamata'' kápolnában volt, amig idén a nagyobb helyet adó Szent György templomban, és az új győri püspök celebrálta.

Az egyetem bejáratánál is nőnek a fák. Ezt igazán akkor láttam, amikor összehasonlítottam a mostani és öt év előtti fényképeket a totemoszlopról. A magyarázó táblát tényleg csak térdelve lehet elolvasni, de van egy új, szépkivitelezésű tábla leírás bent az 'indián' fafaragás mellett. Azt is gondolom, hogy Józsa Laci nagyon elérzékenyülne, ha látta volna a 2016 tanév ünnepélyes meghívójának a címlapján a totemoszlopot.

Maga a tanévnyitó ünnepség ismét a Közgazdasági Kar nagytermében volt a megszokott menetrend szerint. Bujdosó Alpár, aki Bécsben lakik 'egyetemi diszpolgár' kitüntetést kapott, úgyis, mint író. Persze nekünk a nagy esemény közösségünk elismerése volt a 'Nyugat-Magyarországi Egyetemért Emlékérem 2000' kitüntetéssel. Nagyon jól eső érzés, hogy 60 év után is Alma Materünk sajátjának érez bennünket és mi pedig szívből érezhetjük az otthon melegét. A kitüntetés mindenkinek szól, mindenki érezze sajátjának mert mindenki hozott téglát, hogy felépüljön a Sopron/Vancouver Alumni épülete. 2007-ben UBC szokástól eltérően nem egyénnek, de közösségünket jutalmazta életmunka díjjal. Most kilenc évre Sopron is először nem egyént, hanem közösséget tüntet. Ennél nem lehetne jobb bizonyíték, hogy baráti összetartással működő csoport többet tud tenni, mint sok egyéni eredmény összege. Szalutálok mindnyájatok előtt, és kitüntetésnek és szerencsének érzem, hogy tagja lehetek ennek a közösségnek. Az még külön öröm volt számomra, hogy Bende Attila kedvenc Wass Albert versemet szavalta. Wass Albertet személyesen is jólismertem, minden évben találkoztunk Clevelandban az Árpád Akadémia gyűlésein. Nemcsak mint költő, de mint példamutató ember toronymagasan állt felettünk és tragikus meghurcolását szilárdan viselte, és csak igazságtétel után tett pontot életére.

Az évnyitók legnagyszerűbb érzése mindig az, hogy egy fedél alatt együtt van a magyar erdész család három nemzedéke: a tisztelet diplomás nagyapák, az elsőéves unokák, és a kettőjüket összehozó középkorú apák: az Alma Mater vezetői. Ritka alkalom volt látni a 99 éves, 75 éve végzett Kostein Ferencet személyesen átvenni 'gránitdiplomáját'. Adamovich Laci bátyánk 'rubintdiplomát' kapott. Drukkolunk neki, hogy öt év múlva, 101 éves korában ő legyen a második 'gránitdiplomás'. Fülöpp Zoli firmánk is már 'vasdiplomás'. Gratulálunk 'Kugli'-nak, mert mi még csak mindnyájan a 'diamond-in-training' osztályba tartozunk.

Két TV interjú szenvedőalanya is voltam. Az egyik inkább mint személyt szándékozott bemutatni, a másik inkább a soproni diákéletre koncentrált. Jól-eső élménynek tartom, hogy balek-oktatásban is tudtam segíteni. Persze feleségem azt állítja, hogy csak azért lelkesedtem ezért a lehetőségért, mert a 'tanszék' abban a kis balatoni borozóban van, ahol a legjobb Szürke Barát, Csopaki Rizling a főszereplők.

Az egyetem nagyon szépen és sok oda-adással készül a forradalom évfordulójának ünneplésére. Sarkady Sándor feldolgozta '56 fényképanyagát és ebből az alkalomból jön ki új könyve.

Az idő nem engedi, hogy foglalkozzak az egész Európát érintő migráns válsággal. Csupán egy divat megjegyzéssel zárom ezt a kis feljegyzést. Nagyon nagy divat a 'cárnő' nadrág, hordja öreg, fiatal, de mindig csak üres zsebeket látni. Hol van a zsebbe való 'cargo'? Vagy azt hiszik, azt az üzletnek kell megtölteni, mikor megveszik? *(2016 October 2, Bellingham, WA)*

K Ö Z Ö S Ü G Y E I N K

T A L Á L K O Z Ó K

Ebéd, 2016 április 12

Megint a szokásos harminc körül jöttünk össze. Sokan késtek, igy az ebéd is késett egy kicsit. Finomabb volt mint szokásos, először kaptunk fish and chips-et. Jó volt.
-Kulacs köszöntötte a vedégeket. Kérte Rétfalvit, hogy küldje el Sopronba a külföldön élő öreg diákok cimeit. Otthon erdészeti gyűlés volt nem régen, hatszázan jöttek össze. A tavaszi Kapocs (62. szám) kiadása ma van. A következő októberben lesz, kérik, hogy sok szöveg legyen a forradalmi eseményekről is.
-A Kőrösi Csoma Sándor társaság két ösztöndijasa már készül hazamenni a hónap végén, a webpage amit a Sopron Divisio-nak terveznek majd otthon lesz befejezve, valószinű Soproni Lábnyomok cimmel. Vancouver városról is fognak fényképeket föltenni. A Kapocs számait is föl kellene tenni. Pintér Lacinak megvan minden példánya, kérdezte mit csináljon vele. Elküldheti Sopronba a könyvtárnak, vagy a UBC könyvtárnak, ahol ezidáig nincs gyüjtemény. A Szécsényi könyvtárnak rendszeresen küldünk két példányt.
-Kulacs egy hosszú listából felolvasta a közelgő születésnapokat májusig.
-Németh Józsi beszámolt a Powell River-i utitervekről. A busz Victoriából indul majd, a Vancouver környékén lakóknak át kell menni a szigetre a csatlakozáshoz. A buszon 47 hely van, eddig csak 26 jelentkező van. A szálloda még nincs lefoglalva. A költségekről majd a következő ebédeken lesz hír. Jelentkezzenek akiknek régi fényképeik vannak az 57-es odaérkezésünkről,. Ez lehet az utolsó közös utazásunk, vegyünk sokan részt rajta.
-Baraksó hiányában Józsa számolt be a Roller ösztöndijról, amit nyolc évig lehet még kiadni. Két diák a UBC-n kapja, hatan pedig Sopronban (4 erdész és 2 faipari diák). Megemlékezett Tóth Jancsi diáktársunk temetéséről.
-Kurucz Marika hivatalosan meghivta a társaságot Nanaimóba augusztus 16-ra, a szokásos csúcstalálkozóra. -Szász Julika az idén is szivesen lát mindenkit a szokásos piknikre, szeptember második vasárnapján. *(Görgényi Béla és a Szerk.)*

Ebéd, 2016 május 10

Kevesen jöttünk össze, de az ebéd változatossabb volt mint a szokásos. A mamák közül is kevesen jöttek ma és elfelejtettük felköszönteni őket Anyák Napján, ami két nappal korábban volt.
-Kulacs beszámolt, hogy Sopronban eldöntötték, hogy ki fogja megkapni az első Vancouveri Sopron Alumni 'Emlékérmet', de a nevet csak a május végi 'Valétabálon' hirdetik ki. -A Kapocs öt nap alatt Magyarországra ért. -A magyar nagykövet Ottawa-ból felvette a kapcsolatot Kulaccsal az '56-os megemlékezésekről. A Kanadai kormánnyal szeretnének megtervezni egy hatvanadik évfordulót. Sopronban is terveznek megemlékezést, mert a 75.-re már nagyon kevesen tudnának megjelenni.
-Németh J. beszámolt a Powell River-i tervekről. Busszal menne Victoriából indulva a Comox-i hajókompon át. Az elszállásolás elrendezése és költsége, valamint utazási biztositás mindenki magánügye. Józsa fog faragni egy emléktáblát és szervezi a helyi programokat. Draskóy felajánlotta, hogy felveszi video-ra az eseményeket.
-Kulacs még nem tudja, hogy részt tud-e venni az utazáson; a Powell River-i városi meghivottak listája még nincs lerögzítve; Józsának kifizetjük majd az emléktábla faragás árát és kérte hogy beszéde ne legyen hosszú..
-Józsa megemlítette, hogy Robert Kozák, Tóni fia a UBC erdészeti fakultáson 'társ-dékán'-nak, azaz 'Associate dean'-nek lett kinevezve. *(GB és a Szerk.)*

Ebéd, 2016 június 14

A magyar focicsapat még az ebédünk előtt legyőzte az osztrákokat 2:0-ra az Európa bajnokságon. Harmincketten jöttünk össze. Az ebéd ismét olajban sült hal volt krumpli szeletekkel, de most jobb volt.
-Kulacs hiányában Józsa L konferált. -Elsőként bejelentette, hogy holnap lesz Görgényi születésnapja. - Sopronból kérték magyar fordításban Józsi bátyja angolul írt Kapocs-beli cikkét az 56-os határon való átlépéséről. Pintér L már meg is csinálta. –A Powell Riveri útra ajándékként két faragványt (a soproni várostorony és egy totemoszlop díszítéssel) és kis kopjafákat fog készitení. – Colorádóban tenniszversenyen résztvevő Jablánczy-utód a pálya közelében talált egy 56-os emlékművet (annak fényképet küldte Józsa körbe e-mailen). -Szablya Ilona a magyar Parlament épületében mondott beszédéről és az újonan kiadott könyvéről videó készült.
-Némethné számolt be a Powel River-i út tervezéséről. Kilenc hivatalos vendéget hívtak meg, azok közül öten válaszoltak, négyre még várnak. Negyvenhatan jelentkeztek és harmincegyen mennek busszal.
-Hajdú Csaba szólt, hogy azon az '56-os Colorado emléktáblán, egy rövid idézet van Vörösmarty egyik verséből, ami mindjárt el is szavalt. Diákkorunkból emlékezhettünk rá.
-Rétfalvi közölte, hogy a 2016-s 'Sopron Alumni Emlékérem' odaitélése megtörtént Sopronban, de a győztes nevét még nem tudjuk. Érdekességként említette, hogy a 3 nemrégen megölt lovasrendőr emlékére Moncton, NB-ban felállitott új szobrot ugyanaz a Newfoundland-beli Morgan MacDonald szobrász készítette, aki formázta a mi 2011-ben Sopronban elhelyezett plakettünket. Nem tudjuk de valószínű, hogy a bronzöntés is, mint esetünkben, Gőgös Feri (a szobrász unokatestvére), volt diáktársunk fiának a műhelyében végezték.
-Jákóy Bandi részt vett a Soproni diákok Nyugateurópai találkozóján Baden központtal (lásd Bariska M. beszámolóját e számban)
-Józsa felolvasta Tolnai Pista társunk a TREK magazinban megjelent rövid cikkét, ami '57-ben évfolyamuk egy csoportjának tengerparti énekléssel egybekötött sörözéséről és a vancouveri rendőrök arra való reakciójáról szól. (Megemlíthető, hogy a cikkhez illusztrációként használt '57 októberi első felvonulásunkról készült fénykép mellett volt egy másik szöveg egy Elizabeth Lee nevű akkori diáklánytól: „ Én az egyik laboratóriumban voltam 58-ban vagy 59-ben, amikor egy nagy csoport diákot láttam az ablakból a University Boulevard-on fölsorakozva menetelni a tornaépülete felé.. A vezetőjük egy fiatal ember volt, katona ruhában, magyar zászlóval a kezében, mögötte egy diák koszorút vitt. Az egész Soproni Egyetem diákjai és tanárai voltak ott. Nagyon megrendítő volt ezt látni. Mi tudtunk a magyarországi forradalomról, hogy a soproni egyetem diákjai és tanárai Ausztriába menekültek és onnan ide jöttek befejezni tanulmányaikat a UBC-n. Az angol nyelvhiány és a szűk hely az egyetemen sok problémát okozott nekik, de erősen tanultak és megkapták a diplomáikat és nagy segitségére lettek az erdészetnek British Columbiában." Görgényi B fordítása)
-Timár Jancsi tudatta, hogy egy magyar gyermek kórus jön júniusban otthonról, Powel Riverben fognak egy versenyen szerepelni és hazafelé megállnak Vancouverben is és fellépnek majd a Magyar Házban.
-Korán végeztünk az összejövetellel. *(GB és a Szerk.)*

Ebéd, 2016 július 12

Harminc körül jöttünk össze megint, szép szammal a Szigetről is. Még mielőtt megkezdődött az ebéd, Kulacs bemutatta vendégeinket. Molnár André, vancouveri magyar főkonzult, aki bejentette, hogy az őszi népszavazáson mindazok részt vehetnek, akik jelentkeznek a szavazati listára. Ő hozta közénk dr. Hamza Gábor nemzetközi jogász akadémikust, aki az ebéd után röviden elmondta látogatásának célját, a magyar alkotmány, azaz alaptörvény szövegezésének értelmezését. Boronkay Péter, Józsa vendége már itt született, de nagyon szépen beszél magyarul. Az ő nagyapja épitette Sopronban a szinházat. Sok magyarul beszélővel találkozik, amerre megy, vigyázni kell, hogy ki mit mond. Még egy tengerpari erdőben sétálva is találkozott egy magyarnyelvű házaspárral.

A fő étel újdonság volt, olaszos tészta csirke hussal és krémes szósszal. Soknak izlett, soknak nem. G.B szerint , hogy ha ilyen jól tudnak ügyködni a konyhában, kérjük meg őket legközelebb 'barátfülé'-t készíteni.

-Kulacs keze be volt kötve, az előző nap operálták. -A Powell River-i utunk lesz a szeptemberi összejövetelünk. -A volt negyedévesek ismét Harrison Hotspring-en tervezik összejövetelüket. -A Magyar Erdészeti Szövetség minden évben tart egy vándorgyülést. 3500 tagból az idén 1200-an mentek Erdélybe. Mindig megemlékeznek rólunk is. -Horváth Sanyi hagyatéka a soproni diákok megsegítésére végre megérkezett Sopronba. -Augusztusban találkozunk Nanaimóban. Kurucz Marika jelentette, hogy már simogatja a tököket a kertben, lesz jó tökfőzelék. A többi csak meglepetés lesz.

-Dr. Hamza Gábor megköszönte a meghivást. Magyarország az ország neve, nem Magyar Köztársaság. Az ország királyság volt Szt. Istvántól egész 1946-ig. Érdekes, hogy egyedül egész Európában, a megválasztott kormányok Magyarországon mind betöltötték a négy éves ciklust.

-Kulacs kapott levelet Fülöpp Zolitól, aki vasdiplomát kap idén Sopronban, Kulacs fogja elhozni neki. A St. John, NB levéltárából beszerezhetők az érkezésünkkori újságokban megjelent cikkek és fényképek.

-Hajdú Csaba most kapott gyémánt oklevelet az Erdészeti Technikumtól, Sopronban.

-Józsa bemutatta kis totemoszloppal díszített levélnyitó faragásait, mint ajándékainkat a Powell Riveri találkozó meghívottjainak.

-Kocsis kért szót, egy sor rossz viccet olvasott fel, miután mindenki örült, hogy hazamehetett. Egy órát trtott a csevegés.

(GB és a Szerk.)

Ebéd, 2016 augusztus 9.

Csak huszonketten jöttünk össze, mert a szigetiek nem jöttek át. Egy hét mulva úgy is találkozunk velük Nanaimo-ban. A negyedévesek is elmaradtak, mert az ő évi összejövetelük is ebben a hónapban van. A hölgyek közül is kevesen voltak. Vendég sem volt.

-Kulacs hiányában Józsa konferált. Azzal kezdte, hogy nincs semmi mondanivalója, aztán mégis elmesélte, hogy a múlt hónapi vendégeket egy napon kivitte az egyetemre megmutatni a Székely-kaput meg a kopjafát. Utána bementek az Erdész szak épületébe is szétnézni. Nagyon érdekelte őket, mindent megfogtak, forgattak, úgy, hogy a végén még a tűzjelző szirénát is beinditották. Jöttek a tűzolók, a rendőrök, mindenkinek ell kellett hagyni az épületet, úgy tudja hogy az még két nap mulva is zárva volt. Javasolta, hogy ne sok vendéget hivjunk meg ebédeinkre, különösen, ha nem tudjuk, hogy kicsodák.

-Kocsis javasolta, hogy hivjuk meg a UBC Erdészeti Szak dékánját a Szász piknikre. -Tuskó Csaba szeretné meghívni egy ebédre Krajina tanár fiát, akivel együtt nőtek fel. Kozák Tóni szerint az ő fiát is meghivhatnánk, aki nem régen lett kinevezve a UBC Erdészeti 'Associate' dékánnak, amely poziciót ő maga is betöltött sok évekig.

-Rétfalvi javasolta, hogy továbbra is szabadon hívjunk meg vendégeket, de a meghívó személylegyen értük felelős. Csoportunk nevében csak csoportunk előzetes döntése alapján lehessen meghívást adni.

-Józsa irt egy rövid cikket rólunk a a Magyar Ház lapjában a Tárogatóban. Sopronból jöttek meghivók az 56-os megemlékezéshez októberben. Korán befejeztük a beszélgetést.

(GB és a Szerk.)

Nanaimoi Találkozó, 2016 augusztus 16

Szép számmal kocogtunk át Vancouverből a kompon és még egy óra előtt odaértünk Nanimoba. A szigetiek vártak ránk a kikötőben, kocsikázhattunk az ő Magyar Házukhoz. Kurucz Marika és Kulacs köszöntötték a társaságot és már ehettük is a finom ételeket, az asztalok meg voltak teritve, mindenki éhes volt. Hogy pontosan hányan voltunk, azt senki sem számolta meg, úgy 56 körül lehetett. Volt tök főzelék, rántott hús, töltött káposzta, krumpli, rizs, saláta. Később még egy szép nagy torta is előkerült 'Üdv az Erdésznek' felirattal.

Fél három óra körül, Kulacs közölte, hogy csak egy rövid kis beszélgetés lesz ma. Megköszönte Marikának mindenki nevében a jó eledeleket. Utána Németh Józsi beszámolt a Powell Riveri utazás terveiről: minden rendben van. Draskóy fog filmezni és Szabó Gyurka fogja megirni a beszámolót. DVD is lesz majd kapható majd ezekről. Simon Jóska sokat segitett a tervezésben. Egyszerű, de szép ruhákba öltözzön a társaság. Józsa Laci lesz a szóvivő. Készek már az ajándék faragások. Kanadai cédrus fából faragta őket, az emléktábla magasságában hatszáz évet mutatnak az évgyűrűk. Az 1957-ben készült felnagyitott csoportképen számmal jelölte meg a felismerhető jelenlévőket.

-Kulacs megy a soproni egyetemi évnyitóra. Gyakran Vinni fog az Erdészeti Múzeum számára egy kis másolatát az 'Empress of Britain' hajónak, amivel Kanadába jöttünk. 56-ban az egyetem diákjainak 58 %-a hagyta el az országot nyugat felé. Az akkori tanári karból még öten élnek csak, négy

Magyarországon, az ötödik Adamovich Laci bátyánk pedig itt Vancouverben.
-Görgényi átadta a társaságnak volt tanárunk üdvözletét, amit vasárnapi látogatásakor mondott. Sajnálja, hogy nem tud résztvenni a mi összejöveteleinken, de mindig gondol ránk és kéri, hogy tudassuk vele a történteket.
Kurucz Marika köszöntött megint mindenkit és reméli, hogy jövőre is eljövünk. Megköszönte a jó pogácsákat Pat Görgényinek meg Takács Áginak. Ezután jöhetett a cso-portkép fényképezése a ház udvarán. Négy óra harminckor a vancouveriek kezdtek vissza kocsikázni a kikötőbe. A ba-lekok java része ott maradt, a következő napra, az évi balek találkozóra. *(GB és a Szerk.)*

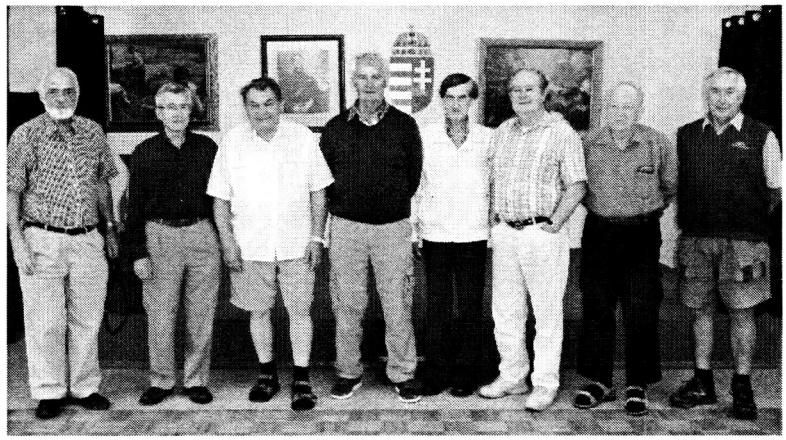

Emlékünnepség Powell Riverben – 2016 szeptember 8.

A 2016. év jelenti 60. évfordulóját annak, hogy a magyar nép felemelte a szavát a 'Nagy Keleti Sátán' ellen és zsarnokságára azt mondta: elég volt! Ennek eredményeként kerültünk Kanadába mint egy csoport, oktatóink nagy részével együtt, aminek szintén 60 éve lesz 2017 elején.
Felvetődött a gondolat, hogy az évfordulót ünnepeljük Powell Riverben, ahol az első 'állandó' otthonunk volt Kanadában 1957 február 3-tól szeptember 15-ig. Voltak sokan akik ennek a 7 hónapnak csak részét töltötték ott, ugyanis szerencsések voltak valamilyen nyári munkát kapni valahol, de akik nem kaptak nyári munkát azok maradtak végig. Szeptember 15.-én pedig befejeződött életünknek azon szakasza, amikor szervezett csoportként együtt voltunk, mert Vancouverbe költöztünk megkezdeni életünk következő nagy szakaszát, befejezni tanulmányainkat. Vancouverben mindenkinek a saját lábára kellett állnia.
A Powell Riveri ünnepség megszervezésével Német Jóska társunkat bízta meg a csoport, akinek már Kanadában született fia ma az ottani (időközben többször tulajdont cserélt) és több más British Columbia-i papirgyár (Catalyst Paper) általános elnök-vezérigazgatója. A meghívottak közt volt Nicholas Simmons, a körzetet reprezentáló provinciális parlamenti tag, David Formosa, Powell River város polgármestere, Dr. John Innes a UBC Erdészeti Fakultázs jelenlegi dékánja és egy Chinn nevű úr, a helybéli papírgyár igazgatója.
A szervezés bizony igen nagy feladatnak bizonyult, de Jóska és kedves felesége Mary sikeresen kezelte a feladatotot. A Victoriából induló bérelt buszra Nanaimóban szálltak fel az ottaniak és a Vancouverből komphajóval odautazók, majd együttesen hajóztak Comoxból Powell Riverbe, ahol elszálásolták magukat a Town Centre Hotel előre lefoglalt szobáiban.
A 'svéd-asztalos' esti közös vacsora után Németh Jóska barátunknak kellett betölteni a Józsa Lacinak szánt 'konferancié' szerepét mert Laci váratlanul komoly betegséggel korházba került. Szerencsére minden el volt már készítve, igy kevés zökkenővel haladtak a dolgok a tervek mentén. A 'Soproni' csoportot bemutató bevezető után meghivott vendégeink mondtak rövid üdvözlő beszédeket. A Máltából származó polgármester az immigánsok hozzájárulását hangsúlyozta a kanadai társadalom építésében, míg Dr. Innes csoportunk fontos szerepét emelte ki a kanadai, de főleg a brit-kolumbiai erdészet területén. Szerinte a UBC Erdészeti Kar világszinvonala és É-Amerikai vezető szerepe nem kis mértékben a mi munkánk eredménye is. A beszédek után csoportunk megajándékozta meghívott vendégeinket a J. Laci által faragott kis levélnyitóval, amelyek nyelei a UBC-n felállított kopjafa kicsinyített másai és a szintén J. Laci által összeállított csoportunkat bemutató fényképalbummal. Viszonzásul Innes dékán a 'Malcolm Knapp Tanulmányi Erdőből származó 'Yellow cedar'-ból ezen alkalomra készítetett dobozban elhelyezett oklevéllel lepte meg a soproniakat, amelyben magasztos szövegkiséretben köszöni meg csoportunk hozzájárulását a kanadai erdészethez és folyamatos jó kapcsolatunkatben a UBC Erdészeti Fakultázzsal. (In celebtation of the Sopron Alumni of UBC, recognizing their 60th Anniversary in Canada and special relationship with the faculty of Forestry. Presented with gratitude to the Sopron Alumni of UBC by Dr.John L.Innes, Dean, faculty of Forestry, September 8, 2016) majd az oklevelet is díszítő, juhar és tölgylevél-csillagos motívummal díszített kitűzőt ajándékozott a jelenlévőknek.

Minden megjelent kapott egy Catalyst Vállalat által készítetett emléklapot is és egy bronz érmével díszített kulcstartót, aminek egyik oldalán a találkozás dátuma, másikon pedig a 'Sopron Alumni Emlékérem' (és a Soproni Egyetem aulájában 2011-ben elhelyezett emlékplakett) lemásolt mintázata látható.
Másnap délelőtt a papírgyár igazgatója állóképes vetítéssel mutatta be gyáruk történetét 1912-es kezdetétől, majd busszal bejárták az üzem hatalmas területét. Délben a Powell tó melletti bisztróban ebédelt a társaság, majd meglátogatta a helyi múzeumot, ahol több 1957-es fotó látható csoportunk akkori tagjairól. Onnan a Powell River Heritage Society által mőködtetett 'Henderson House'-ba mentek és átadták (a szintén J. Laci által, sárga cédrusból faragott – de még csak félig kész!) táblát, emlékeztetőül ottani életünkről. Utóljára megtekintették volt táborunk 3 megmaradt épületét, amit a város szélére mozdítottak (s amelyet most tanonc katonák használnak). A többi 'H-alakú

épület' már nem létezik és táborunk volt helyszinét is más célokra használják. A visszainduló komphajó előtt még megáltak a 'Patricia' nevű mozinál, amelben sokat ott láttak először angol nyelvű filmet. A mozi állítólag Kanada legrégibb, még most is működő mozija.

A visszaút, hasonló módon, de fordított sorrendben történt és mindannyian szerencsésen hazaérkeztek. Fárasztó volt a sok utazás, de minden jelenlévő szerint megérte a fáradságot. *(Szabó Gy és a Szerk.)*

Ebéd, 2016 szeptember 13

Lassan jött össze a társaság, csak tizenkilencen voltunk. A Szigetről csak ketten jöttek át. A hölgyek java része is elmaradt. Aztán jött az ebéd és fél egykor indult a beszélgetés. Kulacs még mindig Magyarországban van és Józsa Laci is hiányzott.

-Józsa Józsi, Laci bátyja, tudatta velünk, hogy testvére kórházban van. Szeptember másodikán vitte be felesége és azóta az orvosok eldöntötték, hogy tüdő rákja van. A tüdő problémát nem tudják meggyógyitani, valószinű, hogy nem mehet majd haza, csak egy öregek otthonába. Józsi telefonon fölhivta a kórházban, mi nem hallhattuk a hangját, de a közös jókivánságainkat amit orditva mondtunk, ő meghallotta és megértette.

-Rétfalvi tegnap meglátogatta, de kérték hogy mások most ne látogassák. Lassan fogy csoportunk tagsága, szerinte az elsőévesek vesztettek el legtöbbet a diáktársaik közül eddig és az ötödévesek a legkevesebbett. Ilyen a világ! Kérdezte ki fogja Józsa L. helyett majd az egyetemi székelykaput fenntartani? Kozák Tóni felajánlotta, hogy majd ő megkéri fiát, aki most lett dékánhelyettes az erdészeti szakon, hogy ők vállalják el.

-Szamosi Gabi hozott egy cserép erdei ciklámént amit J. Jóska majd be visz neki. Évekkel ezelőtt ők beszélgettek a ciklámenről és akkor is kapott palántákat amit a kertjében elültethetett.

-Aztán a téma átment a Powell River-i utazásra. Ötven-heten jöttek össze, a vendégeket is beleértve. Németh Józsi vette át a vezetést Józsa helyett. Kocsis is, meg Draskóy is csinált video felvételeket, amit majd szétküldenek.

Kocsis szerint egy kis baj volt, mert az Erdész Himnuszt csak bajjal tudták elénekelni. Újra meg kellene tanulnunk azokat a dalokat. Draskóy beszélt a városi tanács vezetőjével, meg fognak majd emlékezni a soproniakról amikor új helyneveket adnak a városban. Németh Józsi fia most a papirgyár főnöke. Volt sok buszozás, meglátogatták a régi emlékhelyeket.

-Rétfalvi most állítja össze a Kapocs következő kiadását, de lehet hogy késik vele, mert kevés közlendő anyag jött össze és szeretné Kulacs beszámolóját is beletenni, amikor hazajönnek Sopronból. Mások is irjanak a következő számokra. Sokan olvassák otthon is meg Európában is, mindenkit érdekel a mi történetünk, különösen az egyéni életrajzok - emlékeztetett, hogy jön az 56-os események hatvanadik évfordulója, amiről Sopronban nagy megemlékezések lesznek, sajnos Vancouverből senki sem lesz ott. *(GB)*

Szász-Sopron Piknik, Szeptember 18, 2016

Ominózus időjárás jelzéssel készültünk megtartani évi piknik-összejövetelünket, ezúttal a 32. alkalommal a Szász-tanyán. Bár készültünk esőre, erős szélre és alacsony hőmérsékletre, de a természet kegyelméből nagyon jó, többnyire napos időt fogtunk ki arra a néhány ott töltött órára, ami éppen belefért két zordabb időjárási vonulatba.

Számunk se csökkent a tavalyihoz képest, amikor szintén a kellemetlen idő fordított sokakat el a részvételtől. Lehettünk úgy negyvenen, a négygenerációs Szász nagycsalád tagjait is beleszámítva. Nem is várhattunk sok megjelenőt, hisz a közelmúltban összesűrűsödtek a találkozások, hogy csak a szeptemberi ebédet, a volt IV. évesek összejövetelét, a Powell River-i megünneplést és a nanaimo-i nagy-találkozót említsem, amelyek mind egy hónapon belül történtek.

Voltak, akiket nagyon hiányoltunk. A Józsa-klán hiánya Laci betegsége miatt volt a legfeltűnőbb, hisz ők olyan tartozékai csoportunknak, akiknek hiánya 'működési hibákat' is okozhat. Sokan ott hallották először és rettentek meg a nagyon kellemetlen hírtőlLacival kapcsolatban .

Hiányzott magyarországi útjuk miatt Grátzer Miki és Anni. Öröm volt látni viszont Adamovits Ilikét (Márta és Rita lányaival), aki maga is nem régen esett át családi házuk tűz általi pusztulása okozta sokk-hatáson. Az emberi létezés eddigi meghatározója, hogy az göngyölög tovább - így mi is öregesen 'togyogva' követjük, ki tudja meddig. Kellemes meglepetésnek vettük Alumni társunk Grozdits Gyurka megjelenését, akire legtöbben már csak hirből emlékeztek. Felköszöntöttük 80. születésnapja alkalmából buzgó szervező titkárunkat Kocsis Tibort egy 'hektárnyi' tortával, aminek csak csekély részét tudta helyben elfogyasztani a társaság. Nincs információm, hogy kitől eredt a hatalmas édesség-ajándék, de azt tudjuk, hogy a kifogyhatatlan forró bab és gulyás leves, no meg a sütésre kész disznó-oldalnyi füstölt szalonna (és kolbász!) a 'háziak' ajándéka a megjelenteknek. Szász Julika felügyelt mindere, de volt ideje elbeszélgetni, mert lányai és unokái levették legtöbb terhet a válláról.

A jó idő hozájárult, hogy sikeresen megörökítsük magunkat sok-sok digitális fényképező masinán. Sötétedésig maradt a társaság. *(a Szerk.)*

Ebéd, 2016 október 11

Ebéd előtt egy perces néma felállással emlékeztünk Józsa Lacira, aki egy héttel ezelőtt távozott el tőlünk. A megemlékezés a Magyar Katolikus templomban lesz szombaton egy órakor. A mise után a nagyteremben lesz megemlékezés.

Három-negyed egykor Kulacs megkezdte a társalgást. Megint kevesen jöttünk össze, különösen a szigetiek maradtak el, de szombaton sokan jönnek majd át a temetésre.

Ritkán látott Alumni társaink Leskó Gyuri és Panni, Edmontonból, vancouveri lakos lányuk társaságában és Vető Laci a Cariboo vidékéről. Magyarországról Éles Gergely, a Kőrösi Csoma Sándor Társaság ösztöndíjasavolt vendégünk.

Németh Józsi beszámolt a jól sikerült Powell Riveri utazásról, amin Józsa Laci sajnos már nem tudott részt venni. Busszal körbejárták a környéket, megtalálták a régi 'H-alakú' fa épületeket is, amiket elköltöztettek a régi helyről. Draskóy YouTube összeállitása is nagyon jó, sok munkájába tellett.

Kulacs bejentette, hogy a Kapocs kiadása késik, csak novemberben fog megjelenni. Ő irt beszámolót a soproni útjáról és az ösztöndijakról. Horváth Sanyi is alapított egy ösztöndijat a végrendeletében jól tanuló de szűkösen élő soproni diákoknak. Az évnyitó meghivójának az első oldalát a Józsa-faragott totem oszlop képe díszíti. A beszédekben megemlékeztek a Vancouveri Sopron Alumni-ról is és az életmunkák jó eredményeiről. Kiállitás is lesz majd rólunk. Bujdosó Alpár mint költő lett megemlékezve. A sok kiadott különleges diplomák sorának a tetején a Gránitdiploma áll, amit most adtak át először. Adamovich tanár úrnak még öt évet kell várni, hogy ugyanazt megkapja. -Fülöpp Zoli vasdiplomát kapott, amit Kulacs elhozott. -Sarkady új. 56-os fényképeket tartalmazó könyve már megjelent. -Kulacsot még egy televiziós leadásra is meghivták. -Az Ágfalvi csatáról is megemlékeztek. Megint változik az egyetem neve, csak négy kar marad ott a Soproni Egyetem név alatt.

A balekokat két hónapig tanitják otthon a diáktársaság törvényeire, csak utána lehet megkeresztelkedni. Egy új épület van már az egyetemen a Látogatók Központja-ként.

Kanadában sok helyen lesz megemlékezés az '56-os eseményekről. Ottawaban október 24-én lesz, a Magyar Követség

szervezésével. Kulacsot meghívták minket képviselni.
Kulacsot meglepte a nagy változás Európában. Sok afrikai bevándorló van. Az idegenforgalom java része pedig ázsiai, kinai és japán.
-Jákóy Bandi elvállalta, hogy készittet egy koszorút a a Sopron Alumni nevében a szombati Józsa temetésre.
Kulacsnak úgy tűnik, hogy a mi ebédeinken megbeszélt dolgok nagyon hamar hazaérnek. Kocsis hangfelvétele kőrbeszalad a világon. Valami szabályt kellene összehoznunk. Rétfalvi mondta, hogy ő közli a Kapocsban Görgényi jegyzeteit, az talán elég. Két óra után let vége a beszélgetésnek, ami hosszabb a szokásosnál. *(Görgényi Béla)*

Volt IV-ed éveseink ismét megtartották évi találkozójukat Harrison Hotspringben, de senki nem küldött beszámolót, csak egy csoportképet, amin mind megvannak és jól néznek ki. *(A szerk.)*

HIREK/KÖZLEMÉNYEK

Kurucz Feri, intézményünk volt oktatója elsőnek futott be (1:15:39-es idővel) a 85-89 évesek kategóriájában, egy tavasszal rendezett 10 kilométeres futóversenyen Vancouverben *(Les Józsa)*

Bariska Mihály: **Pünkösd-Pfingsten, 2016**

Kedves Mindnyájatok !
Mögöttünk az emlékezetes bádeni pünkösdi találkozó. Harmincöten jelentek meg (tizenheten Svájcból, heten az amerikai szárazföldről, hatan Németországból, öten Ausztriából). A program terv szerint zajlott, tehát szombaton megtekintettük vezetővel Baden városát, magyar zongoraművésznő zenéje mellett ültük az ünnepi vacsorát, vasárnap megcsodáltuk a windischi emléktemplomban a 700éves festett ablakokat, a Habsburgok várában ebédeltünk, majd elborozgattunk a Reuss folyó egyik eldugott hídján, és a vacsora után késő éjjelig vitáztunk a jövőnk fölött.
Persze megemlékeztünk azokról is, akik nem lehettek jelen. Többek közt Perlaki Évától, aki a hotelben is felhívott, hogy üdvözöltessen, de a telefonos kisasszony nem adta tovább az üzenetét. Hogy mindenkit egy információszintre emeljünk, a következő dokumentumokat postázzuk ezzel a levelünkkel a jelenlévőknek ép úgy mint a nem megjelenteknek: Címlistát (a megjelentek nevét vastag betűkkel, az üdvözlő távol maradókat dőlt betűkkel jelöltük); egy lapot a jelenlévők aláírásával; egy képsorozatot, amelyen mindenkiről látsz egy fényképet.
Akinek e-mail címe van, az ezen kívül megkapja Jacsman Jancsi előadásának szövegét a Habsburgokról és az én kommentárjaimat a windischi kegyelettemplomról (sajnos mindkettő csak németül létezik). De a legjobb hír, hogy nem fejezzük be a találkozók sorát. Egyhangúan megszavaztuk, hogy legyen folytatás. A svájci gárda veszi át a stafétabotot mindaddig, míg bírja. Sőt a társaság kemény magja Amerikába is el fog látogatni. Nyugat-Ausztriában és Dél-Németországban lesznek a találkozók.
Svájc a jövőben mint találkozóhely aligha kerül sorra, mert annyira megdrágult.
Jó volt látni benneteket! Maradjatok egészségesek, annál többször találkozhatunk. A viszontlátásra 2018-ban!
Kézcsókkal és baráti öleléssel az szervezők nevében, Miska *(Windisch, 2016. május 20)*

□

Tisztelt Kapocs Szerkesztőség: Bariska Misi összefoglalója szerintem jól leírja az idei pünkösdi találkozót. Ehhez csak azt adhatnám hozzá azok számára, akik még akarnak Amerikába látogatni, hogy a Pünkösdi időpont helyett, augusztus 15-től szeptember 15-ig terjedő időt javasolnám. Ha Vancouver Islandot is meg akarjak nézni azt a költségek miatt hétköznapi időpontra tervezném.
A hotel költségek elkerülése végett itteni családi házakba elhelyezés lehetséges. Részemről egy pár elfogadását ezennel már vallalom.
Meg az a kérésem, hogy a zongorázo hölgyet feltétlenül hozzák magukkal.
A tervezés részleteit az elkövetkező másfél évben meg elintézhetjük. Erre mar most felkerem Héder Pistit és Pál Lacit.
Jó Szerencsét, Jákóy Bandi *(Vancouver, BC, augusztus 28)*

A Kanadai Soproni Alumni Emlékérem első kitüntetettje

Baumgartner Péter a. DJ vagyok. Mikor először jártam az egyetemen, még csak a nyílt napon, nagyon furcsának találtam azokat az embereket a furcsa egyenruhájukban, akik a furcsa szokásaikról meséltek. Nem tudtam hová tenni, hogy valaki a mai modern világban ilyen régimódi hagyományokhoz ragaszkodjanak. Amikor az első hetemet eltöltöttem az egyetemen, már kezdtem érezni, hogy mégis mi a lényege. Sok tanulás árán sikerült bALEKká érnem. Mindenhol ott voltam, ahol csak lehetett, legyen az bármilyen megemlékezés, vagy akármilyen munka. Mindent megtettem, hogy az apró részletekig megismerjem a Soproni-Selmeci Hagyományokat, és hogy méltó selmeci diák váljon belőlem is. Ennek a sok munkának köszönhetően választottak meg a Selmeci Társaság elnökének, amely posztot két évig tölthettem be. A Selmeci Társaságon keresztül nagyobb hatást tudtunk gyakorolni a hallgatóságra. Megszerveztük a szokásos „Őszi czé-czó"-kat, a valétálás körül teendőkben mindig részt vett a társaság az irányításom alatt. Újra kiadásra került Kosáryné Réz Lola Selmeci diákok című könyve, valamint elkezdtük az előmunkálatait Ruzsinszky Önámítók című könyvének, mely eddig még sosem volt kiadva. Részt vehettem abban, hogy a Selmeci Hagyományok Kulturális Örökségvédelem alá kerültek. Amire azonban a legbüszkébb vagyok, hogy sikerült méltóképpen megtanítani a bALEKjainknak, miről is szólnak a Selmeci Hagyományok, és hogyan is él egy igazi Selmeci diák.

Idén első alkalommal kerül kiosztásra az 56-ban Vancouverbe emigrált erdőmérnök hallgatók által alapított emlékérem. A díjat innentől kezdve 50 évig azon Erdőmérnöki Karon valétáló hallgató kapja meg, kit valétáló diáktársai választanak maguk közül. A választás alapja, hogy az itt eltöltött évei alatt mennyit tett a selmeci diákhagyományokért.

Az első kitüntetett Baumgartner Péter alias DJ, a Selmeci Társaság volt elnöke. Péter az egyetemen töltött évei alatt rengeteget tett a hallgatóságért és az értékteremtő hagyományőrzésért. Az elnöksége alatt került újrakiadásra a népszerű diákregény a Selmeczi diákok, valamint megkezdődött Ruzsinszky László elfeledett műve, az Önámítók szerkesztése is. Ekkor került felvételre a nemzeti kulturális örökség listájára a selmeci diákhagyományok, ami az ő munkájának is nagyban köszönhető. A kulturális programok mellett a vidám diákéletben is aktívan részt vett. A 2012-es balekhét főszervezője volt, a Czéczók szervezésében oroszlánrészt vállalt, valamint rönköt tolt Fehérvárra. Véleményünk szerint megérdemelten kapja meg az elismerést.

Szabó Ádám alias Sebes, a Selmeci Társaság elnöke
Iski Richárd alias MegyekISKI, a Selmeci Társaság titkára

Közlemények Komlóssy Jóskától

A Bedő Albert születésének 150. évfordulóját megünnepelni rendezte az Országos Erdèszeti Egyesület 147. vándorgyülését a nagy polihisztor, erdőmérnöknek szülőföldjèn jùnius 23-24.-én Székelyföldön. A kétnapos kirándulàsokkal egybekötött ünnepségen Tusnádon ás Bedő Albert szülőfalujàban Sepsiköröspatakon, több magyar kormánytag is résztvett.

A megemlékezés koszorújàt Áder Jànos, Magyarország Elnöke helyezte el a neves székely erdőménök sirján. A helybeliek kisüstivel és vàltozatos süteményekkel traktáltak bennünket. De a vándorgyülésen a Magyarorszàg mai területèről, valamint a szomszédos országokból érkezettekkel együtt közel ezer-ötszázan voltunk együtt Tusnádon. Tamás Sándor, Kovászna megye 'alispánja' szerint ez az esemény több volt mint főhajtás a nagy előd emléke előtt, ez itt ma több mint egy erdész/erdőmérnök találkozò, mert ez az együttlét a kárpátmedencei magyarság összetartozását is bizonyította.

A talàlkozòt követően 'szükebb pàtriàmba' Gyergyóditróba látogattam el. A ditrói puskàsok èvszàzadok soràn sok kivàló kiràlybirót, katonàt adtak Gyergyószèknek, majd pedig kèsőbb alispànt Csik Vàrmegyènek. Közülük mint műszaki ember, ditrói Puskàs Tivadar a telefonközpont és telefonhírmondò feltalàlòja mèltàn szolgàlt rà a vilàghírnèvre. A kicsi öregtemplom jobboldali mellèkoltàra felett ott van a Puskàsok Armàlisa. Egykoron Puskàsok kuriàjànak homlokzatàt díszítö köbefaragott Puskàs Armális, kèt ève került elő a kèttornyù ditròi nagytemplom kőtàràbòl, amit az idők vàltozàsakor az akkori derèk plèbànos ùr mentett meg az enyèszttől. Ma a közsègnek ca. 6500 lakosa van (szinte annyi mint 100 esztendeje). A gimnàzium ès az egèsz ditri oktatàsi intèzmèny Puskàs Tivadar nevèt viseli. Hàla az intèzmèny energikus igazgatòjànak, a kőbevèsett címert restauràltàk, majd pedig az iskola folyosójàn helyeztèk el. Ezzel egy időben jùnius 25.-én, kòpjafàt àllitottak s koszorúztak a nagy feltalàlò emlèkère.

Ezt követöen, engemet mint ditròi Puskàs unokàt ez alkalommal a közsèg abban a megtiszteltetèsben rèszesített, hogy a diszpolgàrrà vàlasztàsom fakeretes bronz emlèklapjàt a kis szinhàzukban a polgàrmester ùrtòl hivatalossan is átvehettem. A mèltatàsomat előzőleg jòbaràtom Sògor Csaba - az Euròpa Parlametben Szèkelyföld kèpviselője - mondta.

(Köszönő beszèdem) "Gergyóditrói atyàmfiai,ma van az én életemnek születésem óta a legnagyobb napja". Jóllehet, én nem itt láttam meg a napvilágot, de engemet az életben bárhová is vethetett a sorsom - ha vallanom kellett önmagamról, én mindenütt a nagyvilágban – mindig ditrói lófő székelynek vallottam magamat. A ditrói gyökereim adták az erkölcsi, a szellemi, s ha kellett a fizikai erőt is, amire mindenkor bizton támaszkodhattam.

Gyökerek nélkül az emberfia olyan, mint az ördögszekér, amit az Alföldön kénye - kedvére kergethet a szél. Most itt ezt a biztos támaszt, a gyökereimet szeretném megköszönni Gyergyóditrónak. Azért van ma életem legnagyobb napja, mert ma, a gyergyóditrói közösség életem alkonyán a fiának ismert el engemet. Nem hittem volna, hogy lesz még az életemben egy olyan boldog pillanat, mint amikor sikerült az Úristen segítségével meggyőznöm a nemzetközi közvéleményt, hogy a második világháború után kettévágott színmagyar Szelmenc községet elválasztó szögesdrót helyett 2004-ben az ukrán oldalon lévő Kisszelmenc és a szlovák oldalon lévő Nagyszelmenc között határátkelő létesüljön. Akkor, a kettèvàgott közsègek lakòi mindkét oldalon ùgy döntöttek, hogy a falujuk Szlovák felét Ukrajnával összekötő főutcájàt rólam, a gyergyóditrói székely emberről nevezzèk el.

Ez a mai pillanat még meghatóbb, mert Gyergyóditró díszpolgárának lenni többet jelent a számomra, mint a magas állami kitüntetéseim, amelyeket a Magyar Köztársaság Elnökeitől kaptam. Azért jelent többet, mert a gyergyóditrói Díszpolgárság számomra azt is jelenti, hogy ezzel ditrói Puskás Kálmán unokája hazatért. Hazatért, ahhoz a közösséghez, amelyikhez lelkileg mindenkor tartozónak vallotta magát".

A köszönő beszèdemet követően, mielőtt a polgàrmester ùrnak ajàndèkomat - egy embernagysàgù magyar lobogòt- àtadtam volna azt kibontva felmutattam a szinhàzat zsùfolàsig megtöltő jelenlèvőknek. Majd pedig a következőt mondtam: „ Èn arra kèrem a ditròiakat, hogy mindig legyenek olyanok mint ez a lobogò. Mert ezt lobogòt akàrhonnan fùjhatja is a szèl, ez mindig csak piros-fehèr-zöld marad".

□

(A Nagyszelmenci falunapon, 2006 május 28.-án a református templomban elmondott ökumenikus istentiszteleten elmondott rögtönzött beszèd)

Békesség Istentől! Igen nagy megtiszteltetés számomra itt lenni Szelmencen, itt lenni egy templomban. Amíg hallgattam az igét, eszembe jutott, hogy tulajdonképpen ez a kicsiny templom olyan, mint egy kapocs, ami összefogja a gyülekezetet. Attól függetlenül, hogy kálvinista, pápista vagy evangélikus. Ez egy szimbólum itt. Szimbólum, aminek ugyanígy össze kellene fogni az egész magyar nemzetet a Kárpát-medencében. Össze kellene fognia ... Össze kellene fogni mindabban, ami közös bennünk. Megtalálni mindazt, ami minket összekapcsol. Mellettem itt van a zöld szín, a remény színe. Hátam mögött a magyar lobogó...

Én szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik jelen vannak és azoknak, akik nincsenek jelen itt, azért az erőért, amit nekem az elmúlt évek során adtak. Amikor Iván László barátommal először megfordultam ebben a helységben, és a helybeli polgármester úrral és néhány társával elbeszélgettünk arról, hogy mi volna az elsö, a legfontosabb feladat annak èrdekèben, hogy megoldjuk azt, hogy a kettéválasztott község lakói ismét eggyé lehessenek. Eggyé lehessenek olyan értelemben is fizikailag, hogy meglátogathassák az őseik sírját, együtt mehessenek misére vagy istentiszteletre, átjárhassanak szomszédolni vagy ünnepelni.

Utána átmentünk Kisszelmencre. Kisszelmencen a polgármester úrral a főtéren állván beszélgettünk, és egy idős fekete ruhás asszony megszólított. És azt mondotta: „Komlóssy úr, olyan sokan jártak már itt. Újságírók, politikusok, írók, közírók. Mindenki azt mondta, hogy ő megígéri, hogy elintézi azt, hogy határátkelő legyen. Mondja Komlóssy úr, ön el fogja ezt intézni?" Mire azt mondtam neki, hogy én ezt ugyanvalóst meg nem ígérhetem. Én egyet tudok megígérni, hogy ami tőlem telik, azt megteszem. Ha még él ez az idős asszony, adja Isten, hogy éljen, ma nyugodtan állnék elibé. Nyugodtan állnék elébe, mert az Úristen olyan barátokat rendelt mellém, olyan segítőket, akik lehetővé tették számomra azt, hogy abban a nemzetközi szervezetben, amit Európa Tanácsnak hívnak, abban a szervezetben olyan kapcsolatokat tudjak kiépíteni, amiknek segítségével el tudtuk érni azt, hogy december 23-án, az elmúlt évben, formálisan megnyílt a határ.

Itt vagyunk egy misén, egy istentiszteleten. Tehát önök el fogják nekem hinni, hogy életem során aligha mentem olyan boldogan éjféli misére, mint 2005. december 24.-én. Az úristen lehetőséget adott nekem, s én nem tettem mást, mint a lehetőséget fölhasználtam. Ugyebár azt mondja a Biblia, hogy kaptunk talentumokat, ha szabad idéznem, volt olyan, aki talentumait elkótyavetyélte. Volt olyan, aki elásta.

De az Ùristen azt az embert dicsérte meg a számonkérés során, aki a talentumokat megsokszorozta. Ha nekem időnként sikerült ezt megtennem, akkor azt mondhatom, ebben asszonyomnak komoly része volt, aki egyszer azt mondotta: „Tudod, téged szeret az Úristen, mert azért sikerülnek a dolgaid." Talán még annyit hozzátennék, amit egy barátom mondott, hogy „Nálad nagyon sokszor érezni, hogy nem a magad hasznát keresed, hanem egy közösségét." Igen, talán a legnagyobb dolog egy ember életében az, amikor azt mondhatja, hogy sikerült egy közösségért valamit tenni. Nekem célom az, hogy az egyetemes magyarságért dolgozzak. Nekem egy eszköz az, amit az Úristen a kezembe adott azzal, hogy a nemzetközi fórumokon dolgozhatok. Nekem az Úristen megadta azt, hogy olyan barátaim vannak, akik nekem kinyitották az ajtót, és szorgalmasan nyitogatják ma is az ajtót, hogy én ott beléphessek. Énnekem a magyar zászló nem a hasamra vagy a hàtamra van kötve. Jòllehet, hogy most itt àllvàn, azt most önök előtt eltakarom. De a magyar lobogó bennem van. Éz adja az elhatározottságot, s ez az, ami erőt ad és mindenkor előre visz. Az, hogy itt sikerült ezt a határátkelőt megnyitni, azzal, hogy annak eredményekènt most itt a templomban önök előtt àllhatok, életem legnagyobb megtiszteltetése, amit én önöktől kaptam. Kérem, ez nekem olyan erőt ad, amivel az

évek további során dolgozni tudok. Dolgozni tudok az egyetemes magyarságért a Kárpát-medencében és a Kárpát-medencén kívül. Én meghajlok önök előtt, tisztelettel és köszönettel, azért az erőért, amit önöktől kaptam, hogy a magyar nemzetet szolgálhatom. Köszönöm szépen.

Hungarians return to Powell River mill

Forestry students who immigrated to Canada in 1957 first landed in small town

Jason Schreurs / Powell River Peak - September 14, 2016

FULL CIRCLE: Catalyst Paper Corporation president and chief executive officer Joe Nemeth [left] and his father Joseph Nemeth recently attended a reunion of Sopron Forestry School alumni. The Hungarians landed in Powell River in 1957 to learn English. Jason Schreurs photo

A group of more than 40 alumni of Hungary's Sopron Forestry School, who first landed as immigrants in Powell River before attending University of BC, recently returned to the place where they were welcomed to Canada nearly 60 years ago.

Nearly 250 students and faculty from the forestry school fled Hungary in 1957 to escape Soviet rule. Needing a place to stay when UBC was unable to house them, owners of Powell River Paper Company took in the students for several months as they were taught English by Powell River residents.

"We owe a great deal of thanks to the company at that time. Through its generosity, we were offered bunkhouses at the mill and the company made all of the necessary arrangements to accommodate all of us, including a kitchen," said alumnus Joseph Nemeth. "So we decided we should come back to Powell River after almost 60 years."

A banquet took place on Thursday, September 8, at Town Centre Hotel and a tour of Catalyst Paper Corporation was held on Friday, September 9.

The now-owners of the mill have a special link to the Sopron alumni; Joseph is the father of Catalyst president and chief executive officer Joe Nemeth, who also attended the reunion.

"It's not something I could have planned or expected, but what makes this special is this is more than a professional engagement for me; this is personal," said Joe. "This is a group that the Canadian government and the Powell River Paper Company opened its arms to and brought in as refugees. The Hungarian group's presence made us a better province; they raised forestry practices through the roof."

The Sopron Division of UBC's forestry faculty was established in the fall of 1957 after the students and faculty had spent several months in Powell River.

"The Powell River mill provided an absolutely critical role in providing that interim point that enabled these students to come here, get settled, begin to understand Canadian culture and practise the language," said UBC Faculty of Forestry dean John Innes. "It's that interim stage that is often so important with new immigrants."

According to Innes, the Hungarian students ended up changing the scope of forestry in BC after graduating in 1961, bringing in progressive practices around tending and researching forests that previously had not been prevalent in the province. Nearly 30 per cent of the Hungarian immigrants were women, added Innes, something that was unheard of at UBC at the time.

Sopron alumni member Lehel Porpaczy remembers fondly the short time he spent in Powell River back in 1957. While in town for the reunion he said he barely recognized Powell River compared to what it was like six decades ago.

"It was very quiet here then. We had our own food prepared by Hungarians and spent our time learning English. The people from the town were the ones who taught us," said Porpaczy. "The memories of Powell River still choke me up. It was very nice here."

Catalyst's Powell River division vice-president and general manager Fred Chinn said events such as the Hungarian reunion are great examples of how Catalyst celebrates and honours the heritage of the communities it belongs to.

"This is a big moment for us. It's part of the history of the mill and the forestry in the area," said Chinn. "This Hungarian group was given a chance to progress through university and have a life in Canada and contribute to the forestry industry. And with our president and CEO being related to that whole history, it is very exciting to be part of this event."

Sopron alumni have remained close to this day, according to Joseph. The group, which still meets every month in Vancouver, were able to form that bond partly due to their time in Powell River, he said.

"They did such a fabulous job and we are still grateful to this day; they looked after us so well," said Joseph. "I would not be honest to say everything was smooth; we were starting a life in a country where we had practically nothing. To this day, we are still very grateful to the people in Powell River who helped and taught us, and the company that took us in."

Görgényi Béla: Érdekes olvasmányok

'Szalajka-völgyi Erdei Múzeum' kis kézikönyve került a kezembe, az 1982 évi kiadásban. Nagyon meglepett, hogy Eger közelében az erdőkben ilyen szép természeti kiállitás található. A könyv közepén megismertetik, hogy honnan kaptak segitséget a megalakuláshoz. A földgömb minden világrészéből jött adomány. Érdekes, hogy a felsorolt nevek javarésze magyar. „A Kanadából küldött anyag az erdei munkás ruhájától a természetben használatos szerszámokon keresztül ad bepillantást e távoli földrész erdei munkásainak életébe. Kanadai sajátosság a cukor-juhar bemutatása, melynek a megcsapolásával nyerik a ma is népszerű cukros folyadékot. E juharlevél található a kanadai állami zászlóban is." A kanadai adományozók névsora: dr. Soós József erőmérnök, dr. Budai Géza erdőmérnök, dr. Balatinecz János erőmérnök, dr. Csapó Imre erőmérnök, Palkovics János erőmérnök, dr. Zsuffa Lajos

erőmérnök, dr. Draskóy György erdőmérnök. Szivessen vennénk, ha ezek közül legolább néhányan tudatnák velünk, hogy mit is küldtek a múzeumnak, hogy egy következő Kapocsban közölhessük mindenkivel.
Most már, hogy tudatunkban van ennek a múzeumnak a léte,a legközelebbi magyarországi utazásunkkor érdemes lesz meglátogatni ezt a kis völgyet és erdőt is.

*

Egy másik érdekes könyv ami a kezembe került az „A Régi Magyarország Vármegyéi és Városai" 1999-es kiadása. Persze, mindjárt megkerestem azokat a helyeket amiket ismertem. Az elsők között volt Selmecbánya, Hont megyében. A város hányatott története mellett azt is emlitik, hogy a bánya tisztképző iskola 1735-ben kezdett ott működni és 1763-ban már Akadémia lett. Az erdészeti tanszék 1807-ben kezdett ott működni mint a Bányászati Akadémia része.
A meglepetés akkor jött, amikor tovább lapozgatva Liptó vármegyéhez jutottam. Selmecbányától északra van és a városi listán talált Liptóújvár volt az első hely Európában ahol egy erdészeti iskolát szerveztek meg 1782-ben. Mindjárt mentem a Wikipediara, ott is megtaláltam. Szerintük az erdészeti tanulmányok ott már 1768-ban megkezdődtek, az iskolaépületeket pedig 1799-ben nyitották meg. A Soproni Egyetem töténetében erről még nem találtam megemlékezést. Tud valaki még ilyen érdekességeket? Irjátok meg. *(Vancouver, BC, 2016 augusztus)*

Grátzer Miklós: **Ösztöndíj beszámoló**

Először is köszönet Szalkai Bandinak, aki szilárd jogi alapra helyezte az odáig elég lazán kezelt UBC ösztöndíjunkat és közel másfél évtizedig árgus szemekkel figyelt minden fillérre. Jelentkező nem lévén, most én örököltem ideiglenesen az ő szerepét.
A Sopron Alumni Fellowship postgraduális diákokat támogat az Erdészeti Karon és elnyerhető a Graduate Scholarship Committee jelölésével. Az alaptőke biztosított, és az évről évre változó hozam határozza meg az ösztöndíj kifizetendő értékét. Idáig 11 diák kapott ösztöndíjat, összesen 68,530 dollár erejéig. Idén Dylan Mendenhall, MSc diák kapta ösztöndíjunkat és a vele járó 2,350 dollárt.
A Sopron Alumni Scholarship alsóéves hallgatókat támogat és alapítása óta 21 diák kapott belőle összesen 13,125 dollárt. Itt is az alaptőke biztosított a UBC Investment Management Trust által. A Roller Scholarship-ról nem hozzám jön a jelentés.
Ezenkívül barátunk néhai Horváth Sándor hagyatékából az Erdész Kar részesült, de mivel ez nem Alumni, hanem egyéni adomány, amit a hagyatéki tárgyaláson az őt képviselő ügyvédi iroda utalt át, így nekem nem sikerült visszajelzést kapni még idáig.
Sopronban kissé más a helyzet. A Dékáni Hivatalt vezető Dr. Facskó Frerenctől minden kérdésünkre azonnali gyors és precíz választ kapunk és ő minden részletre kiterjedő alapossággal kezeli ösztöndíjainkat. A Roller és Grátzer ösztöndíjakat minden évben itteni átutalással rendezzük és a pályázók és nyertesek névlistáját megkapjuk. Horváth Sándor hagyatékából 65,000 lett átutalva, hogy annak hozama 'nehéz anyagi helyzetben lévő, jól tanuló diákokat' segítse. A díj neve: Horváth Sándor Szociális Ösztöndíj. Az idei év csonka kamatja 100 000Ft volt. Az érdemleges 11 pályázó közül a négy nyertes között az összeg egyenlő arányban lett szétosztva. Érzem, hogy Sándor barátunk nagy megelégedéssel néz le onnan fentről, mert neki szívügye volt ez a segítő támogatás, mivel jó maga is nagyon nehéz anyagi helyzetben nőtt fel.
Rajtunk kívül csak egy magán-ösztöndíj van, Hídvégi Béla által alapított díj, vadgazdaságot tanuló hallgatónak, és azon felől is ő komoly múzeumi anyagot, trófea gyűjteményt, stb. adományozott az Erdőmérnöki Karnak.
Olvasva a pályázatokat és személyes tapasztalataim is meggyőztek arról, hogy sok tehetséges, jól tanuló, közösségi munkát végző, rászoruló diák van, de nincs elég segítség. Mi kinti firmák komoly segítséget tudunk adni. Egy itteni viszonylag kis összeg is, nagyon komoly támogatást jelent Sopronban. Remélem a következő pár évben még többen gondolkodnak valamilyen formában segítség nyújtásra. Támogatásra több fajta lehetőség van és minden testre szabott egyéni variáció lehetséges. *(2016 oktober 2, Bellingham, WA)*

Levél Beliczay Istvántól: „Csatoltan küldük egy meghívót a már korábbn említett emlékerdőben állítandó kopjafa avatásta. Az 1848ü49-es Szabadságharc felírás úgy került a talapzatra, hogy az erdő létesítésekor 1956-ról még nem volt célszerű szólni...Az enyhülés időben gyorsabb lett mint amit vártunk. ..Amikor az erdősítési terv elkészült már nem volt akadálya 1956-ról szólni".
(Sajnos sem a kopjafavatásra, sem a soproni 1956-os megemlékezésekre Sopron Alumni csoportunkból nem tudott senki jelen lenni. A Szerk.)

A **Sopron Alumni** azon egyének közössége, akik diákjai vagy oktatói voltak a Soproni Erdőmérnöki Főiskola 1956-ban Kanadába vándorolt részének, ami mint a University of British Columbia, Faculty of Forestry-Sopron Division működött 1957 és 1961 között.
Szintén a közösséghez tartoznak azon Sopronban korábban végzett erdőmérnökök, akik szoros kapcsolatot tartanak fenn a csoporttal.
Kapocs - A Sopron Alumni időszakos közleménye.
Szerkesztő: Rétfalvi László, [4646-West 5th Ave, Vancouver, BC, V6R 1S8; Tel: 604-224-3655; (e-mail: llretfalvi@shaw.ca)],

SOPRON ALUMNI

Adamovich László
Ambach Mihály 1938-2015
Andódy Edit 1932-1993
André Béla
Apt Kamill
Apt Ödön 1901-1990
Apt Ödön
Bajzák Dénes
Bakó József
Bakonyi Nándor
Bakos Tibor 1935-2010
Balatinecz János
Balpataki György?
Bándi Péter
Barabás József
Baraksó János
Baranyay József 1922-1974
Bátay János?
Báthy István
Bella Imre
Benkő Géza
Benyovits Gyula?
Bezerédi Gyula 1926-2005
Bige Zsolt 1924-2005
Boa Sándor
Boda Zoltán
Bódig József 1934-2007
Bogyai Elemér
Bölecz Béla
Boncz Ernő
Bordulák Zoltán 1936-2010
Borovits Ferenc
Borsos Zoltán 1935-1979
Budai Géza 1930-2003
Csányi Elek 1920-2009
Csapó Imre 1934-2014
Császár Rudolf
Cserjesi Antal 1925-2006
Csima István 1928-2015
Csizmadia Ferenc 1927-2015
Csizmazia József
Csizmazia Tibor 1932-1979
Deminger Károly
Dibúz Jenő 1933-2011
Dibúz (Bruckner) Judit
Dobozy Tamás
Domsa Zoltán
Draskóy György
Farkas István 1937-2000
Farkas Mihály
Fazokas Ferenc
Fekete Róbert
Ferdinánd István
Fodor Gyula 1890-1982
Fodor Gyula
Fodor (Tormássy) Erzsébet
Fónagy Sándor
Frey Otto
Fülöpp Zoltán
Für Károly
Füstös Árpád 1926-2004
Gáspár József
Gerencsér László 1914-1976
Gőgös Ferenc 1938-1972
Görgényi Béla
Grátzer Miklós
Grozdits György
Gyöngyösi Sándor
Gyöngyösi (Danczinger) Edit 1936-1989
Háhn Fülöp
Hajdú Csaba
Héder István
Héjja Anna
Héjjas József
Héjjas (Bernsdorfer)Katalin
Herczeg Endre
Hidasi István
Hirczy Béla
Hokhold Ferenc 1923-2015
Homoky István 1929-2013
Horváth Cz.Emil
Horváth István 1934-2010
Horváth Otto 1926-1984
Horváth Sándor 1933-2013
Horváth (Balogh) Izabella
Hudák János 1935-1997
Huszár Károly
Ifjú Géza 1931-2014
Illés István
Jablánczy Sándor 1908-1999
Jagodits (Kundráth) Júlia 1937-1989
Jákóy Endre
Jancsik Károly
Jandó Tibor
Józsa József
Józsa László 1938-2016
Juhász (Gyöngy) Erzsébet
Juhász Gyula 1934-2002
Jutasi Béla 1933-2007
Kafka Péter 1899-†?
Kalmár Lajos
Kercsó (Jagodits) Edit
Kapitány Gyula 1937-2008
Kapuszta József
Kassay Viktor 1933-2005
Kémes József
Kenedi (Király) Ilona
Kerekes József
Kiss-Tóth János 1934-1977
Kiss Gyula
Kiss János
Kiss János
Klíma Imre 1924-2000
Kocsis Tibor
Koczó Mihály
Koller Pál 1894-1972
Koltai István
Komlóssy József
Komondy Gyula 1921-?
Kondor György 1934-2012
Koós Béla
Korán Zoltán
Kornya Lajos 1917-1979
Kósa Zoltán
Kováts István 192?-2010
Kováts (Erdős) Márta 1934-1967
Kováts Miklós
Kozák Antal
Krajczár Ernő
Krétai Ernő 1933-1995
Kurucz Ferenc
Kurucz János
Leskó György
Leskó (Rácz) Anna
Lovrics (Somogyi-Tóth) Eszter 1936-2012
Magasi László
Major Richárd
Markó Imre
Márkus Gábor 1937-199?
Matolcsi Géza.
Medveczky Lajos 1910-1989
Molnár József
Must (Hankovsky) Éva
Nagy Géza 1933-1991
Nagy (Link) Magda 1930-2006
Nagy Mihály
Nagygyőr Sándor
Németh József
Németh Lajos 1931-2011
Németh László
Németh Zoltán †?
Noviczky Zoltán 1936 -1992
Nyers Ferenc
Ocskó István 1933 - 2010
Orlóci László
Orlóci (Mihály) Márta
Orosz Iván 1937- 2009
Oroszlán József †?
Ötvös Imre
Pál László
Pálffy Csaba 1927-1999
Pálka László 1937-1995
Palkovics János
Pandák László
Papp Ferenc 1901-1967
Pászner László
Pataki István 1937-2009
Péch Gyula
Pendl Ferenc 1933-1998
Pénzes László 1927-2010
Ping Ferenc 1922-2014
Pintér László
Poprádi László
Porpáczy Lehel
Prém Béla
Puskás László
Rab Rudolf 1935-2005
Rabóczi László
Ravai János
Rédey József
Rétfalvi László
Réthy Sándor
Rikli Olga
Roller Kálmán 1913-2004
Rónay Sándor
Ronyecz József 1935-1998
Rupf László
Safranyik László
Salamon Marion 1911-1990
Sebestyén László 1923-1995
Selmeczi György
Simon József
Sinka Gyula
Sivák Béla 1935-2005
Skorka Mihály 1935-1992
Soós József 1930-2014
Spándli Imre
Spuriga István 1934-1977
Szablya János 1924-2005
Szabó György
Szabó Tivadar
Szalamin Gábor
Szalkai András
Szalkai (Somogyi) Eszter 1927-2015
Szamosi Gábor
Szántai Ferenc
Szanyi László 1933-2012
Szármes Kornél 1927-2014
Szász István 1933-2013
Szász (Kubinyi) Júlia
Szauer János
Szauer (Szikszai) Klára 1935-1999
Székessy László
Sziklai Oszkár 1924-1998
Szy Ferenc 1923-2014
Takács József
Takaró László
Tamási Miklós 1936-1994
Tarnócai Károly
Tőgel Gyula 1938-2001
Tolnai István
Tóth Endre
Tóth (Molnár) Erzsébet
Tóth Géza
Tóth János 1936-2016
Tóth József 1936– 2015
Tóth Tibor
Tresó Bertalan 1930-2008
Tresó Ferenc 1932-2012
Túrmezei Zoltán
Tuskó Ferenc 1913-1965
Tutunovszky Koszta
Vadai János 1928-2006
Vajas Jenő 1936-2000
Váradi Béla 1932-2003
Váradi (Fejes) Mária 1934-2014
Varga Pál
Vári Miklós
Veres Gábor 1933-2013
Veres Sándor 1927-1998
Vető László
Viszlai (Delkin)Éva
Viszlai János
Vlaszaty Ödön 1937-2012
Weidinger Imre 1934-2013
Witt Lajos 1898-1994
Zoltay Endre 1935-2006

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akademiát,
Szívből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!

Vargha Domokos